Střední pedagogická škola a Střední odborná škola Kladno,

příspěvková organizace, náměstí Edvarda Beneše 2353

Š K O L N Í V Z D Ě L Á V A C Í P R O G R A M

75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika

platnost od 1. 9. 2024

Obsah

1 Úvodní identifikační údaje: 5
2 Profil absolventa 6
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu 11
4 Učební plán 26
5 Přehled rozpracování obsahu RVP do ŠVP 29
6 Učební osnovy 30
Anglický jazyk 30
1. ročník 34
2. ročník 36
3. ročník 38
4. ročník 39
Cvičení z anglického jazyka 41
4. ročník 46
Český jazyk 47
1. ročník 51
2. ročník 54
3. ročník 58
4. ročník 60
Literatura 64
1. ročník 69
2. ročník 73
3. ročník 78
4. ročník 83
Občanská nauka 88
1. ročník 93
2. ročník 95
Základy práva 96
4. ročník 100
Dějepis 104
1. ročník 109
Matematika 112
1. ročník 117
2. ročník 121
3. ročník 125
4. ročník 129
Cvičení z matematiky 131
4. ročník 135
Fyzika 139
3. ročník 141
Chemie 143
1. ročník 146
Biologie 147
1. ročník 149
Ekologie 151
4. ročník 153
Informační a digitální technologie 154
2. ročník 156
3. ročník 157
4. ročník 158

Ekonomika 159
1. ročník 162
2. ročník 163
Zdravotní nauka 164
1.ročník 168
Tělesná výchova s didaktikou 169
1. ročník 174
2. ročník 179
3. ročník 182
4. ročník 185
Odborná učební praxe 188
2.- 3. ročník 191
Pedagogika 196
1.ročník 201
2.ročník 201
3.ročník 203
4.ročník 204
Psychologie 206
1. ročník 209
2. ročník 211
3. ročník 212
4. ročník 214
Dramatická výchova s didaktikou 215
4. ročník 218
Hudební výchova s didaktikou 220
1. ročník 223
2. ročník 225
3. ročník 226
4. ročník 227
Hra na hudební nástroj 228
1. ročník 229
2. ročník 230
3. ročník 231
4. ročník 232
Výtvarná výchova s didaktikou 232
1. ročník 236
2. ročník 238
3. ročník 240
4. ročník 242
Hudební výchova s metodikou - specializace 245
3. ročník 247
4. ročník 249
Výtvarná výchova s metodikou- specializace 250
3. ročník 253
4. ročník 255
Tělesná výchova s metodikou - specializace 256
3. ročník 260
4. ročník 262
Dobrovolně volitelné předměty 263
Kondiční cvičení 263

Relaxační techniky 265
Kreativní tvorba 267
Základy francouštiny 269
Konverzace v anglickém jazyce 271
7 Popis materiálních a personálních podmínek realizace školního vzdělávacího programu 274
Základní materiální podmínky 274
Personální podmínky 275
Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence 275
8 Spolupráce se sociálními partnery 276

1 Úvodní identifikační údaje:

Škola (předkladatel): - **název a adresa** - **telefon** - **fax** - **e-mail** - **www.stránky**	- Střední pedagogická škola a Střední odborná škola Kladno, příspěvková organizace, náměstí Edvarda Beneše 2353 - 272 01 Kladno - telefon: 312 278 041 - fax: 312 247 436 - e-mail: škola@spgsasoskladno.cz - www.spgsasoskladno.cz
Zřizovatel: - **název a adresa** - **telefon** - **fax** - **e-mail** - **www.stránky**	- Středočeský kraj, Krajský úřad, Odbor školství a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5 - telefon: 257 280 111 (ústředna) - fax: 257 280 203 - e-mail: info@kr-s.cz - www.kr-stredocesky.cz - www.stredocech.cz
Název školního vzdělávacího programu:	Předškolní a mimoškolní pedagogika
Kód a název oboru vzdělání	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Úroveň vzdělání	EQF 4
Délka a forma vzdělávání	- 4 roky; denní forma vzdělávání
Platnost ŠVP **Ředitel školy:** **Podpis ředitele školy:** **Číslo jednací:** **Razítko:**	- od 1. září 2024 …… Mgr. Petr Paták, DiS

pozn.:
ŠVP (zkratka): Školní vzdělávací program

2 Profil absolventa

Název a adresa školy:

Střední pedagogická škola a Střední odborná škola Kladno, příspěvková organizace, náměstí Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno

Zřizovatel:

Středočeský kraj, Krajský úřad, Odbor školství a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Název ŠVP:

Předškolní a mimoškolní pedagogika

Kód a název oboru vzdělávání:

75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní jako učitel mateřské školy nebo jako vychovatel ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (zejména ve školních družinách, školních klubech a ve střediscích volného času), ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních s výjimkou školských výchovných a ubytovacích zařízení nebo jejich oddělení zřízených pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a středisek výchovné péče.
Absolvent se dále uplatní jako pedagog volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání.
Absolvent se uplatní také v neškolských zařízeních, např. v sociálních nebo zdravotnických zařízeních, kde se pro výkon výchovné a vzdělávací činnosti vyžaduje pedagogická způsobilost.
Absolvent naší školy je připravován především pro praxi, ale i pro studium dalších typů vysokoškolského a vyššího odborného vzdělávání – zvláště pedagogického.

Obor je zaměřen:

1. na výchovně vzdělávací činnost s dětmi předškolního věku
2. na výchovu dětí a mládeže mimo vyučování
3. na organizaci zájmových činností dětí a mládeže ve volném čase včetně obsahové náplně těchto akcí
4. na práci s dětmi a mládeží v zařízeních sociální péče s možnostmi využití poznatků ze speciální pedagogiky

Během svého studia si vybere oblast – specializaci, ve které se postupně zdokonaluje a která by měla určit jeho prioritní zaměření v praxi či dalším studiu.

2.2 Očekávané kompetence absolventa

Naši absolventi budou disponovat se dvěma základními typy kompetencí:

Všeobecné kompetence:

Kompetence k učení

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládá různé techniky učení, umí sobě i druhým vytvořit vhodný studijní režim a podmínky k učení
- uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení)
- umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- aktivně a s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizuje si poznámky
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- doplňujeme výuku o praktické exkurze
- nabízíme volitelné předměty a podněcujeme tak u žáků zájem o zvolený obor
- nabízíme žákům i takové činnosti a projekty, ve kterých se mimo jiné učí zvládat základní pracovní dovednosti

Kompetence k řešení problémů

- dokáže samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.
- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- je schopen se vyjadřovat v různých situacích v písemné i ústní formě.
- umí formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje
- dokáže zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí v jednom cizím jazyce

- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. zná běžnou odbornou terminologii a pracovní pokyny v písemné i ústní formě)

Personální a sociální kompetence

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- je schopen stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- umí si ověřovat získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- umí se adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje
- je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný
- umí pracovat v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- je připraven jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomuje si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- absolvent bude schopen budovat a rozvíjet svoji profesní kariéru v rámci celoživotního učení a bude schopen reagovat na požadavky trhu práce
- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně se dokáže rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umí je srovnávat se svými představami a předpoklady
- dokáže získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- ví jak vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumí podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání

Matematické kompetence
- umí správně používat a převádět běžné jednotky
- používá pojmy kvantifikujícího charakteru
- reálně odhaduje výsledky řešení dané úlohy
- umí nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů a umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Digitální kompetence
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence:

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků)
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a krizový plán školy
- osvojil si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví
- zná systém péče státu o zdraví pracovníků (včetně preventivní péče), umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce
- je vybavený vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout
- ví jak vést děti k bezpečnému chování a k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, činnosti organizace nebo poskytovaných služeb
- chápe kvalitu jako významný nástroj dobrého jména organizace, školy nebo školského zařízení
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů, plánů apod.) kvality ve vzdělávání v daném typu školy nebo školského zařízení, zohledňuje oprávněné zájmy dítěte a jeho zákonných zástupců

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje
- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně umí hospodařit s finančními prostředky
- nakládá s vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými a zájmové pomůckami, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- ví jak vést děti k ekonomickému chování a k ochraně životního prostředí

Připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací činnosti zaměřené na vzdělávání a péči o děti předškolního věku a na volný čas dětí školního věku
- ví jak připravit vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání
- umí zohledňovat při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována
- zvolí vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli
- chápe a systematicky rozvíjí dispozice dětí, specificky se zaměřuje na rozvoj jejich klíčových kompetencí
- sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji svěřených dětí a dokáže na ně odpovídajícím způsobem reagovat
- dokáže řídit a vyhodnocovat učební/zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy a navrhovat jejich řešení

- ovládá i základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovně technické, výtvarné) přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech
- sleduje průběžně vývoj pedagogické teorie a změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn
- má vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a se stresem.

2.3 Způsob ukončení vzdělání a potvrzení dosaženého vzdělání

Vzdělání je ukončeno úspěšným ukončením vzdělávacího programu 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika a úspěšným absolvováním všech částí maturitní zkoušky. Potvrzením dosaženého vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.
Absolvent získává střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název a adresa školy:

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kladno, nám. Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno

Zřizovatel:

Středočeský kraj, Krajský úřad, Odbor školství a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Název ŠVP:

Předškolní a mimoškolní pedagogika

Kód a název oboru vzdělávání:

75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní

3.1 Popis celkového pojetí vzdělávání

Pojetí středního odborného vzdělávání vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Záměrem naší školy je připravit absolventa na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa.

Zaměření je vyjádřeno profilací žáka a vychází ze snahy podpořit co nejširší rozvoj osobnosti všech žáků s důrazem na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Studium oboru je zaměřeno na psychologii, pedagogiku a odborné předměty - tělesná výchova, výtvarná výchova, hudební výchova a dramatická výchova.

Odborné předměty jsou zaměřeny především na metodiku a didaktiku. Z předmětu tělesná výchova nelze žáka uvolnit, žák musí učivo zvládnout v plném rozsahu.

Od třetího ročníku si žáci volí jednu z nabízených specializací v oblasti hudební, výtvarné nebo tělesné výchovy, jejíchž součástí je nejen rozšíření studovaného předmětu, ale i další metodika. Na závěr studia žáci prokazují dovednosti z odborných předmětů u profilové části maturitní zkoušky. Součástí vzdělávání je i zpěv a hra na 2 resp.3 hudební nástroje (klavír nebo flétna nebo kytara volitelně).

Poznatky a dovednosti získané v teoretickém vyučování uplatňují žáci během souvislé odborné pedagogické praxe, kterou absolvují od prvního do čtvrtého ročníku v rozsahu 12 týdnů.

Další odbornou učební praxi mají ve druhém a třetím ročníku na jednotlivých pracovištích pod přímým vedením pedagogického pracovníka smluvního zařízení, který metodicky řídí činnost žáka vykonávajícího praxi a podílí se na celkovém hodnocení žáka z praktického vyučování. Zejména provádí se žákem metodický rozbor přípravy na pedagogický výstup včetně doporučení k realizaci a následnou evaluaci provedeného výstupu zahrnující sebereflexi žáka. Tuto činnost vykonávají po dobu studia 2. a 3. ročníku v rozsahu 6 hodin týdně.

Odborné praxe jsou organizovány v souladu s platnými právními předpisy.

3.2 Organizace výuky

Studium je čtyřleté v denní formě vzdělávání. Organizace výuky se řídí legislativními předpisy, zejména zákonem. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a vyhláškou č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění.
Vyučování se uskutečňuje podle aktuálního učebního plánu. Výuka některých vzdělávacích předmětů (např. cizích jazyků, IDT, PED, PSY a DHV, DVV) probíhá ve speciálně vybavených učebnách, kdy jsou žáci děleni na skupiny. Kromě klasické výuky v systému vyučovacích hodin probíhá vzdělávání i formou exkurzí, kurzů a dalších výchovně -vzdělávacích akcí. Jedná se např. o besedy, diskuse, exkurze, sportovní dny, atd.

Vyučující vedou žáky k využívání informačních systémů a digitálních technologií, podporují zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporují výuku na počítačích a využívání umělé inteligence.

Posilují výuku efektivními metodami jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, vedou žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu a vedou žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu. Vyučující se zaměřují i na žáky nadané, vytváří jim podmínky pro jejich rozvoj, preferují samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod.

3.3 Způsob rozvoje klíčových kompetencí

Učitelé využívají k rozvoji klíčových kompetencí ve vzdělávacím čtyřletém oboru různých didaktických metod a strategií výuky, aby si žáci osvojili všeobecné i odborné dovednosti a

získali praktické návyky. Patří mezi ně problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely) atp.

3.4 Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s přírodou. Environmentální výchova na naší škole poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní přístup k realitě a k pocitu spoluodpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazujeme na vlivy pracovních činností na životní prostředí a zdraví zaměstnanců spolu s využíváním moderní techniky a technologie.
Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy naše škola spolupracuje se
středisky a centry ekologické výchovy a žáci se mají možnost zúčastnit soutěží, které jsou těmito institucemi vyhlašovány.

Člověk a svět práce

Snažíme se, aby poznatky žáka, které získal v odborné složce vzdělávání, byly doplněny o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce a které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci a dále při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.
Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.
Zaměřujeme se zejména na
1. Individuální příprava jednotlivců na vstup na pracovní trh
2. Svět vzdělávání
3. Svět práce
4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti- služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy začleňujeme do vyučovacích předmětů, ale prioritně využíváme jiných aktivit zejména besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.
Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Naše škola má počítačové učebny vybaveny dostatečným počtem pracovních stanic, tvořených moderními multimediálními počítači zapojenými v dostatečně propustné lokální síti a umožňující sdílení případných síťových prostředků s rychlým přístupem na Internet.

V hodinách IDT výuky odpovídá počet pracovních stanic počtu žáků. Učebny jsou budovány se zřetelem na zachování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.
Softwarové vybavení školy zahrnuje balík tzv. kancelářského software, tj. textový, tabulkový a databázový procesor, software pro tvorbu prezentací, dále software pro práci s grafikou, prohlížeč webových stránek, organizační a plánovací software, e-mailového klienta a různé další výukové software.
Ve specializovaných učebnách jsou žákovské notebooky, které žáci využívají pro vyhledávání a zpracovávání zadaných úkolů.

V době mimo výuku nebo v běžné výuce mohou žáci využívat počítačové stanice v kmenových učebnách, kde je připojení na Internet pro vyhledávání informací. Všechny učebny školy jsou vybaveny dataprojektory napojenými na učitelský počítač.
Celá škola je kompletně zasíťována a propojena Intranetem.

Realizace průřezových témat jednotlivých předmětech:

	A	B	C	D	E	F	G	H	CH	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	Ř	S	Š	T	U	V	X	Y
AA	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
BB	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x	x	x					x			x	
CC	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
DD	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x

Popis tabulky: realizace průřezových témat v předmětech:
AA – Občan v demokratické společnosti
BB – Člověk a životní prostředí
CC – Člověk a svět práce
DD – Člověk a digitální svět
A – anglický jazyk
B – cvičení z anglického jazyka, volitelný předmět
C – český jazyk
D - literatura
E – občanská nauka
F – dějepis
G - základy práva
H – matematika
CH – cvičení z matematiky, volitelný předmět
I – fyzika
J – chemie
K – biologie
L – informační a digitální technologie
M – ekologie
N – tělesná výchova
O – zdravotní nauka
P – ekonomika
Q – pedagogika
R – psychologie
Ř - učební praxe
S – dramatická výchova s didaktikou
Š – hudební výchova s didaktikou
T – výtvarná výchova s didaktikou
U – hra na hudební nástroj
V – hudební výchova s metodikou, povinně volitelný předmět
X – výtvarná výchova s metodikou, povinně volitelný předmět
Y – tělesná výchova s metodikou, povinně volitelný předmět

3.5 Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Pokud epidemiologická situace dovolí, organizují učitelé několikrát za rok pro žáky výchovně vzdělávací akce v rámci České republiky nebo i v zahraničí.

Projekty/kurzy:

Adaptační kurz:
Realizace projektu: výjezd mimo území města Kladna, v 1. ročníku, délka kurzu: 1 týden
Cíl: Žáci formou soutěží v oblastech sportovních, pracovních, zdravotnických, výtvarných, hudebních a tanečních posilují své kolektivní cítění a upevňují své morálně volní vlastnosti. Celým týdnem se nese duch přátelství a uvolněné atmosféry, aby si na sebe třídní kolektiv zvykl a aby se žáci vzájemně poznali a dokázali si v různých situacích pomoci (noční bojová hra). Cílem je v praxi aplikovat požadavky zvoleného oboru zábavným a přijatelným způsobem pro naše žáky.
Personální zajištění: projekt povede učitel TEV, dále se zúčastní třídní učitel, popř. učitelé odborných předmětů.

Pokrytí průřezových témat projektem:
Občan v demokratické společnosti:
Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru odpovědnosti, aby dovedli pracovat v kolektivu, uměli diskutovat o problémech a hledat vhodná východiska, aby poznali problémy svých spolužáků a dokázali si vzájemně pomáhat.
Člověk a životní prostředí:
Projekt umožňuje integraci a doplnění poznatků o ekologii a životním prostředí, komplexní pohled na udržitelnost rozvoje v občanském životě a v daném oboru vzdělání a uvědomění si vlastní odpovědnosti za kvalitu životního prostředí. Propojují a doplňují se tak informace, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.

Památník Lidice
Cíl projektu: žáci získají nové poznatky a rozšíří své již nabyté vědomosti o historii obce Lidice, o jejím osudu během 2. světové války, o osudu lidických dětí a pozdějším vzniku památníku.
Realizace projektu: projekt začne exkurzí do památníku Lidice, kde budou žáci rozděleni do skupin a budou plnit zadané úkoly a výsledkem jejich činnosti se stane pečlivě zpracovaná prezentace.
Hodnocení žáků: Při plnění všech úkolů budou žáci hodnoceni za svou snahu a důslednost a za kvalitu zpracovaného materiálu.
Personální zajištění: projekt povede učitel DEJ. Dojde k propojení všeobecně vzdělávacích předmětů ČJL, DEJ, IDT.
Pokrytí průřezových témat projektem:
Občan v demokratické společnosti:
Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli pracovat v kolektivu.
Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni vyhledávat vhodné informace a zpracovávat je.

Projekt: Pedagogická činnost
Cíl: je propojení teorie s odbornou praxí na pracovištích sociálních partnerů
Realizace: Žáci buď jako skupina nebo jako jednotlivci představí ostatním své pracoviště a popíší svou činnost ve vyučovací hodině. V odborné praxi se zaměřují hlavně na oblast pedagogicko-psychologického vzdělávání a oblast didaktiky pedagogických činností.
Hodnocení žáků: Při plnění všech úkolů budou žáci hodnoceni za svou snahu a důslednost a za kvalitu zpracovaného materiálu.
Personální zajištění: projekt povede učitel PED.
Pokrytí průřezových témat projektem:
Občan v demokratické společnosti:
Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli pracovat v kolektivu získali pracovní návyky.
Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s aplikovaným softwarem.

Souvislá pedagogická praxe -OPX
Souvislá odborná praxe navazuje předměty UPX, PSY, PED a didaktika a metodika výchovných činností. Tento předmět ověří uplatnění teoretických poznatků v praxi a je nedílnou součástí přípravy žáka na budoucí pracovní uplatnění v rámci předškolního a

mimoškolního vzdělávání. Souvislá odborná praxe se uskutečňuje od 1.ročníku do 4. ročníku v týdenním rozvržení 3-3-4-2.

Souvislá odborná praxe je realizována individuální formou a zařízení, ve kterém budou žáci vykonávat pedagogickou praxi, si volí na základě svobodného rozhodnutí a se souhlasem vedení pedagogické praxe. Žáci absolvují praxi na pracovišti a zařízeních věnující se předškolnímu a mimoškolnímu vzdělávání (mateřská škola, speciální mateřská škola, přípravná třída), ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (např. školní družina, dům dětí a mládeže, školní klub), ve středisku volného času a NNO věnujících se předškolnímu a mimoškolnímu vzdělávání. Dále v rámci ozdravných a rekreačních pobytů, sportovních soustředění apod.

Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí

Cílem projektu je:

- připravit žáky na možná rizika související s živelnými katastrofami, haváriemi či dalšími událostmi (teroristický útok, sabotáž, žhářství, …),
- připravit žáky nést odpovědnost za svou ochranu, ochranu občanů a vzájemnou pomoc,
- naučit je efektivně jednat,
- vést žáky k citlivému vnímání životního prostředí, nejen při vzniku mimořádných událostí,
- vést k získání kompetencí - praktická cvičení, nácvik ve skupinách.

Projekt je realizován dle možností za spoluúčasti Hasičského záchranného sboru v Kladně, Českého červeného kříže, Policie ČR nebo Kynologické organizace.

Další kurzy*:*

- **Lyžařský kurz (1. ročník)**

  realizace kurzu: výjezd mimo území města Kladna, v 1. ročníku, délka kurzu: 1 týden

  cíl kurzu: cílem kurzu je získání celoživotního kladného vztahu ke sjezdovému i běžeckému lyžování, propojení teoretických i praktických dovedností, získání znalostí o možném nebezpečí hor a nabití znalostí v oblasti první pomoci a bezpečném sjíždění (10 pravidel FIS).

  personální zabezpečení: vedoucí kurzu, učitelé kvalifikovaní k výuce lyžování, zdravotník

  didaktické cíle a charakteristika učiva: žáci jsou vedeni k didaktickému využívání osvojených poznatků v jednotlivých lyžařských disciplínách. Jsou vedeni ve skupině či individuálně dle schopností a dovedností žáka. Vyučovací jednotky jsou rozděleny právě dle schopností a dovedností žáka v jednotlivých disciplínách. Vyučovací jednotky jsou rozděleny do dvou částí - sjezdové a běžecké lyžování. Žák by měl každou část teoreticky, prakticky i didakticky zvládnout. Obsah kurzu a přesný program kurzu bude uveden v podkladech k realizaci kurzu.

  Metody a formy práce:

  - přednášky (bezpečnost, 10 FIS, první pomoc, lyžařské vybavení, nebezpečí hor, didaktika)

- praktický nácvik dle úrovně schopností a dovedností žáka (sjezdový a běžecký výcvik), metodická cvičení a variace cvičení dle cílové věkové kategorie
- individuální zdokonalování pod dohledem instruktora
- praktický výcvik v různých podmínkách (terénní, sněhové)
- teoretická výuka - metodika lyžování (sjezdové a běžecké)
- závody, soutěže a hry
- výlet na běžkách
- videorozbor, hodnocení, analýzy
- závěrečný test

Klíčové kompetence a jejich rozvoj:

Žáci by měli být schopni:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- respektovat danou metodiku, aktivně se zapojovat do výcviku
- vyjadřovat se srozumitelně a orientovat se v lyžařské terminologii
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, sledovat a hodnotit své pokroky
- porozumět jednoduchému odbornému textu, využívat možnosti dalšího vzdělávání
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušenosti a zkušeností jiných lidí

Hodnocení žáků: hodnotí se aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem, zvládnutí praktických dovedností. organizační schopnosti žáka a závěrečný test

Pokrytí průřezových témat kurzem:

Občan v demokratické společnosti:

žáci jsou vedeni k tomu aby:

- dovedli jednat s lidmi, diskutovat, hledat řešení, tolerovat názor druhých
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti
- vážili si materiálních a duchovních hodnot

Člověk a životní prostředí:

žáci jsou vedeni k tomu aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí
- si osvojili základy zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a svět práce:

žáci jsou vedeni k tomu aby:

- byli motivováni k celoživotnímu učení
- byli vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu

Informační a komunikační technologie:

žáci jsou vedeni k tomu aby:

- byli schopni pracovat s informacemi, vyhledáváním, vyhodnocováním a využíváním informací
- efektivně zpracovávali získané informace, byli je schopni prezentovat
- byli schopni používat základní a aplikační programové vybavení počítače, nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání

- **Vodácký kurz (2. ročník)**
  realizace kurzu: výjezd mimo území města Kladna, ve 2. ročníku, délka kurzu: 1 týden
  cíl kurzu: cílem kurzu je propojení teoretických poznatků s praktickými činnostmi na vodě a jejich využití pro pobyt v přírodě, získání znalostí o možném nebezpečí na vodě a nabití znalostí v oblasti první pomoci a bezpečném sjíždění vodních toků (vodácké desatero). Žáci zde získávají také schopnost organizovat a vést různé vodácké aktivity pro děti a žáky všech věkových kategorií.
  personální zabezpečení: vedoucí kurzu, učitelé, zdravotník
  didaktické cíle a charakteristika učiva: žáci se naučí didakticky využít dovednosti a znalosti získané při praktickém vodáckém výcviku. Jsou vedeni ve skupině či individuálně dle schopností a dovedností žáka. Žák se naučí samostatně využít informace z oblasti tělovýchovné, zeměpisné, dějepisné i kulturní. Cílem je samostatné rozhodování, myšlení, vyhodnocení situace a posouzení realizace jednotlivých činností s ohledem na bezpečnost dětí. Na kurzu žáci využívají všech předcházejících znalostí a dovedností a současně se učí mnoha dalším (pádlování, sjíždění jezů, tábornické dovednosti, poznávání přírody, výlety, topografie, bezpečnost, atd. Obsah kurzu a přesný program kurzu bude uveden v podkladech k realizaci kurzu.
  Metody a formy práce:
    - praktický nácvik ve dvojicích, metodická cvičení
    - praktický výcvik v různých podmínkách (protiproud, peřeje, překážka ve vodě,...)
    - plnění úkolů ve skupinách
    - závody, soutěže a hry
    - výlety po okolí s kulturním a zeměpisným poznáváním
    - vodácké desatero - teorie a praxe
    - bezpečnost - první pomoc, záchrana tonoucího

  Klíčové kompetence a jejich rozvoj:
  Žáci by měli být schopni:
    - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
    - respektovat danou metodiku, aktivně se zapojovat do výcviku, aktivně plnit úkoly
    - vyjadřovat se srozumitelně a odborně správně, při vysvětlování jednotlivých činností
    - diskutovat, formulovat a obhajovat své názory a postoje, přijímat názory druhých
    - dbát na bezpečnostní předpisy a právní normy
    - pracovat ve skupině a realizovat společné úkoly, přispívat svými vlastními podněty a návrhy k uskutečnění cíle

  Hodnocení žáků: hodnotí se aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem, zvládnutí praktických dovedností, organizační schopnosti žáka. Hodnotí se i fyzická zdatnost a schopnost pozitivně reagovat na zátěž.
  Pokrytí průřezových témat kurzem:
  Občan v demokratické společnosti:
  žáci jsou vedeni k tomu aby:

- dovedli jednat s lidmi, diskutovat, hledat řešení, tolerovat názor druhých
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti
- vážili si materiálních a duchovních hodnot

Člověk a životní prostředí:
žáci jsou vedeni k tomu aby:
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí
- si osvojili základy zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a svět práce:
žáci jsou vedeni k tomu aby:
- byli motivováni k celoživotnímu učení
- byli vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu

Informační a komunikační technologie:
žáci jsou vedeni k tomu aby:
- byli schopni pracovat s informacemi, vyhledáváním, vyhodnocováním a využíváním informací
- efektivně zpracovávali získané informace, byli je schopni prezentovat
- byli schopni používat základní a aplikační programové vybavení počítače, nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání

- **Kurz cykloturistiky a sportů v přírodě (3. ročník)**
realizace kurzu: výjezd mimo území města Kladna, ve 3. ročníku, délka kurzu: 1 týden
cíl kurzu: cílem kurzu je propojení teoretických poznatků s praktickými činnostmi a jejich využití pro pobyt v přírodě. Žáci zde získávají také schopnost organizovat a vést různé sportovně-turistické aktivity pro děti a žáky všech věkových kategorií
personální zabezpečení: vedoucí kurzu, učitelé, zdravotník
didaktické cíle a charakteristika učiva: žáci se naučí didakticky využít dovednosti a znalosti získané v jednotlivých tělovýchovných oblastech. Jsou vedeni ve skupině či individuálně dle schopností a dovedností žáka. Žák se naučí samostatně využít informace z oblasti tělovýchovné, zeměpisné, dějepisné i kulturní, naučí se orientovat v outdoorové problematice. Cílem je samostatné rozhodování, myšlení, vyhodnocení situace a posouzení realizace jednotlivých činností s ohledem na bezpečnost dětí. Učivo je rozděleno do 6ti tematických celků, které se navzájem prolínají a žák by měl zvládnout teoreticky i prakticky každý celek a plnit samostatné úkoly daných celků. Celky: 1. Topografie a orientace v terénu - pěší výlety, 2. Zdravotnická průprava, 3. Sportovní hry (netradiční), 4. Hry v přírodě, 5. Cykloturistika, 6. Tábornické dovednosti, poznávání přírody. Obsah kurzu a přesný program kurzu bude uveden v podkladech k realizaci kurzu.
Metody a formy práce:
- praktická cvičení v týmech
- plnění úkolů ve skupinách
- samostatná činnost jednotlivce
- závody, soutěže a hry

- výlety po okolí s kulturním a zeměpisným poznáváním
- simulace - praktické úkoly s možností využití při pobytu v přírodě
- hodnocení, analýzy, přednášky

Klíčové kompetence a jejich rozvoj:

Žáci by měli být schopni:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, dbát na ochranu životního prostředí a vést k němu i své svěřence
- respektovat danou metodiku, aktivně se zapojovat do výcviku, aktivně plnit úkoly
- vyjadřovat se srozumitelně a odborně správně, při vysvětlování jednotlivých činností, využívat k učení didaktické zkušenosti jiných lidí
- diskutovat, formulovat a obhajovat své názory a postoje, přijímat názory druhých, přijímat kritiku
- dbát na bezpečnostní předpisy a právní normy
- pracovat ve skupině a realizovat společné úkoly, přispívat svými vlastními podněty a návrhy k uskutečnění cíle
- zpracovat jednoduché texty na odborná témata

Hodnocení žáků: hodnotí se aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem, zvládnutí praktických dovedností, organizační schopnosti žáka.

Pokrytí průřezových témat kurzem:

Občan v demokratické společnosti:

žáci jsou vedeni k tomu aby:

- dovedli jednat s lidmi, diskutovat, hledat řešení, tolerovat názor druhých
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti
- vážili si materiálních a duchovních hodnot

Člověk a životní prostředí:

žáci jsou vedeni k tomu aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, aby si vytvořili citový vztah k přírodě
- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí
- si osvojili základy zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a svět práce:

žáci jsou vedeni k tomu aby:

- byli motivováni k celoživotnímu učení a uvědomění si významu vzdělání pro celý život
- byli vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu
- tolerování názorů druhých

Informační a komunikační technologie:

žáci jsou vedeni k tomu aby:

- byli schopni pracovat s informacemi, vyhledáváním, vyhodnocováním a využíváním informací
- efektivně zpracovávali získané informace, byli je schopni prezentovat

Exkurze a přednášky:

V průběhu studia realizujeme řadu exkurzí do zařízení předškolního a mimoškolního vzdělávání. Do exkurzí zahrnujeme i zařízení a organizace věnující se předškolnímu a mimoškolnímu vzdělávání klientů se specifickými potřebami. Zúčastňujeme se mnoha dobrovolných sbírek např. Světluška, Liga proti rakovině, Pomoc dětem aj., pořádáme projektové dny pro žáky ZŠ. Do odborné přípravy žáků patří také přednášky odborníků z praxe předškolního a mimoškolního vzdělávání. Přednášky jsou koncipovány i jako workshopy, kdy si žáci mohou např. činnost, o níž lektor přednáší vyzkoušet. Týdenní rozvržení exkurzí a přednášek během studia je 1-1-1-1.

3.6 Způsoby a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je **vyjádřeno klasifikací:**

1 – výborný
2 – chvalitebný
3 – dobrý
4 – dostatečný
5 – nedostatečný

Slovní hodnocení navrhuje u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami výchovný poradce na pedagogické radě, o jeho realizaci rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a to na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.

Kritéria stupňů prospěchu - teoretické vyučování:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované učivo v celém rozsahu, samostatně a tvořivě používá získané vědomosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Jeho ústní a písemný projev je přesný, správný, výstižný. Grafický projev je přesný s odpovídající estetickou úrovní zpracování. Žák je schopen samostatně studovat přiměřené texty s pochopením souvislostí a s odpovídajícím písemným zpracováním.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované učivo v podstatě v celém rozsahu, samostatně, případně podle menších podnětů vyučujícího používá získané vědomosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Jeho ústní a písemný projev může mít menší nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. Grafický projev je bez větších nepřesností s odpovídající estetickou úrovní zpracování. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat přiměřené texty s pochopením souvislostí a s odpovídajícím písemným zpracováním.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ovládání požadovaného učiva nepodstatné mezery, při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Závažnější chyby a nedostatky dovede za pomoci vyučujícího opravovat. V ústním a písemném projevu jsou nedostatky v přesnosti, správnosti

a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Žák je schopen si samostatně osvojit dílčí témata dle návodu vyučujícího.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ovládání učiva vážné mezery, při řešení teoretických a praktických úkolů je málo pohotový a má větší nedostatky. V ústním a písemném projevu jsou vážné nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. V logice myšlení jsou závažné chyby, při aplikacích chybí samostatnost. Grafický projev je málo estetický s vážnými nedostatky. Při samostatném studiu má žák velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák má v ovládání učiva závažné a značné nedostatky, při řešení teoretických a praktických problémů má velmi podstatné nedostatky. V ústním a písemném projevu jsou velmi závažné nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. Úroveň výsledků činnosti žáka má velmi závažné nedostatky a chyby, které se nedaří opravit ani s pomocí vyučujícího.

Konání a klasifikace souhrnných zkoušek v maturitních předmětech
Podmínkou pro klasifikaci v maturitních předmětech v každém ročníku je absolvování souhrnné zkoušky. Zkouška obsahuje učivo, které bylo doposud probráno v jednotlivých maturitních předmětech (od prvního ročníku). Otázky k souhrnným zkouškám jsou koncipované podobně jako otázky k písemné maturitní zkoušce. Formálně probíhají souhrnné zkoušky velmi podobně jako písemná maturitní zkouška. Zkouška může být zadána v písemné nebo elektronické podobě. Doba trvání zkoušky je jedna až dvě vyučovací hodiny. Termín konání souhrnné zkoušky stanoví pro konkrétní školní rok ředitel školy. Zpravidla je to v období dubna až června. Pro každou dílčí souhrnnou zkoušku je stanoven zvláštní termín. Klasifikace je shodná s didaktickými testy písemné maturitní zkoušky, tj. procenta budou převedena na klasifikační stupně stejným poměrem. V maturitním ročníku absolvuje žák pouze souhrnné zkoušky z předmětů, ke kterým se přihlásil k maturitní zkoušce. Souhrnná zkouška se koná také z odborných maturitních předmětů, nekoná se z praktické maturitní zkoušky. Žák, který neuspěje u souhrnné zkoušky, je povinen vykonat v době konzultačních hodin opravnou zkoušku za stejných podmínek klasifikace. Známky z řádného i opravného termínu se započítávají do celkové klasifikace.
Cílem souhrnných zkoušek je systemizaci a zopakování učiva jednotlivých maturitních předmětů.

Kritéria stupňů prospěchu - praktické vyučování:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované praktické dovednosti s vhodným využitím získaných teoretických vědomostí. Pracuje samostatně a správně, volí vhodné pracovní postupy, vhodné nástroje a pomůcky k prováděným činnostem. Aktivně přistupuje ke svěřenému úkolu, který splní v daném časovém limitu. Dodržuje bezpečnostní předpisy. Kvalita práce je na vysoké úrovni.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák má v ovládání požadovaných praktických dovedností a ve vhodném využití získaných teoretických vědomostí menší potíže. Pracuje samostatně s menší pomocí vyučujícího. Dodržuje bezpečnostní předpisy. Kvalita práce je bez větších nedostatků a je splněna v časovém limitu.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák vyžaduje často pomoc a radu, má potíže s praktickou aplikací teoretických poznatků do praxe. Nepracuje samostatně, pracovní projev je nejistý, pomalý, často se vyskytují nepřesnosti a nedodržení stanoveného časového limitu. Chybí aktivní přístup k výuce. Dodržuje bezpečnostní předpisy.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je při výuce pasivní, vyžaduje trvalý dohled a kontrolu vyučujícího. Obtížně aplikuje získané teoretické vědomosti do praxe. Výsledky práce jsou nepřesné, často nefunkční, žák nejeví zájem o zlepšení, porušuje pracovní kázeň.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák velmi špatně ovládá praktické dovednosti, má také velmi špatné teoretické znalosti a nedokáže je aplikovat do praxe. Není schopen pracovat ani s pomocí vyučujícího, nemá dostatečný zájem o odborný výcvik. Výsledky práce vykazují vážné praktické i teoretické nedostatky.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1) Podmínkou pro zohlednění žáka se speciálně vzdělávacími potřebami je předložení odborného posudku vypracovaného školským poradenským zařízením.
2) Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
3) Při jejich hodnocení se přihlíží k povaze omezení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.,
4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5) Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
6) Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
7) Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasnění podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
8) Třídní učitelé, popřípadě výchovný poradce, seznamují ostatní vyučující s doporučeními školských poradenských zařízení, které zohledňují žáka a způsob získávání podkladů pro hodnocení.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Jedná se o žáky s mentálním, tělesným, zrakovým a sluchovým postižením, se závažnými vadami řeči, se závažnými vývojovými poruchami učení a chování, se souběžným postižením více vadami a s autismem.

Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření

Podpůrná opatření představují úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Pedagog uplatňuje opatření u jednotlivých žáků diferencovaně, aby úpravy individuálně vyrovnávaly vzdělávací podmínky žáka, které mohou být ovlivněny různě závažnými obtížemi zdravotními (akutními či trvalými), nepřipraveností žáka na školu, odlišnými životními podmínkami a kulturním prostředím. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do 5 stupňů

I. **stupeň podpůrných opatření vždy navrhuje škola.**

II. - V. stupeň navrhuje a realizaci metodicky usměrňuje školské poradenské zařízení (pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně jsou poskytována s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
Výsledkem poradenské pomoci školského zařízení je zpráva. Ve zprávě poradenské zařízení uvede skutečnosti podstatné pro doporučení podpůrných opatření.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je uskutečňováno formou individuální integrace do běžných tříd. Škola spolupracuje především s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Liberci. Spolupráci školy s PPP zajišťují výchovní poradci.

Postup při poskytování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

V rámci I. stupně podpůrných opatření je pro žáky s méně závažnými problémy ve vzdělávání školou vypracován *plán pedagogické podpory* (dále jen PLPP), který vytvoří třídní učitel s metodickou podporou výchovného poradce. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na realizaci tohoto plánu. Plán musí obsahovat podpis osob, které s ním byly seznámeny. PLPP je nejpozději po 3 měsících vyhodnocen. Pokud nejsou nastavená opatření dostatečná, doporučí škola žákovi využití pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb a zpracování dalších podpůrných opatření.

Na základě doporučení vzdělávání podle *individuálního vzdělávacího plánu* (dále jen IVP) školským poradenským zařízením požádá zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka ředitele školy o vzdělávání podle IVP. Třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli vypracuje IVP, který obsahuje údaje o úpravě metod výuky, časovém rozvržení individuální práce s žákem, o používání kompenzačních pomůcek a dalších náležitostech. Účinnost IVP je vyhodnocována minimálně jednou ročně. IVP je realizován na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka či zletilého žáka.
Výchovný poradce sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP a IVP, komunikuje se ŠPZ, žáky a rodiči nezletilých žáků, s dalšími pracovníky školy (třídními učiteli, učiteli příslušných vyučovacích předmětů), popř. s dalšími institucemi. Výchovný poradce je připraven věnovat se také péči o nadané a mimořádně nadané žáky.

Pravidla pro péči o žáky se SVP ve škole

- Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole daných přílohou k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.
- Žákům se SVP jsou na základě doporučení ŠPZ upraveny podmínky při přijímání a ukončování studia (maturitní zkouškou, závěrečnou zkouškou).
- Pokud žák ze zdravotních důvodů nemůže splnit podmínky dané ŠVP v předmětu, který není rozhodující pro jeho odbornost, může být na základě rozhodnutí ředitele školy z tohoto předmětu uvolněn.
- Žákům jsou poskytovány kompenzační pomůcky doporučené ŠPZ a úprava prostředí.
- Na základě doporučení z ŠPZ je žákům poskytována pedagogická intervence (individuální péče nad rámec běžných hodin)
- Žákům je umožněno používat speciální pomůcky (např. notebook, pravítka, zvýrazňovače, kalkulačka).
- Vyučující při hodinách používají takové metody výuky, které zohledňují potřeby žáků se SVP (upřednostnění ústního zkoušení u žáků s dysgrafií a dyslexií, tolerance specifických chyb, názorné pomůcky).
- Vyučující poskytují takové materiály pro výuku, které jsou využitelné pro žáka se SVP (elektronické i tištěné materiály, prezentace, učebnice).
- V případě potřeby je žákům navýšen čas na vypracování úkolů při hodinách a konzultace mimo vyučování.
- Žáci jsou průběžně motivováni k učení, je jim poskytováno formativní hodnocení.
- Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání.

Vzdělávání nadaných žáků

Za **nadaného žáka** se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za **mimořádně nadaného žáka** se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Formy vzdělávání nadaných žáků

- účast v soutěžích v teoretických znalostech a dovednostech i v manuálních dovednostech,
- zahraniční studijní nebo výměnné pobyty.
-

4 Učební plán

Vzdělávací oblast	Kategorie a název vyučovacího předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin				Celkem
			1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Jazykové vzdělávání	Český jazyk	ČJL	2+0	1+1	1+1	1+1	5+3
	Anglický jazyk	ANJ	3+1	3+1	3+1	1+1	10+4
Estetické vzdělávání	Literatura	LIT	2+0	1+1	1+1	1+1	5+3
Společenskovědní vzdělávání	Občanská nauka	OBN	1+0	1+0	0	0	2+0
	Dějepis	DEJ	2+0	0	0	0	2+0
	Základy práva	ZPR	0	0	0	1+1	1+1
Matematické vzdělávní	Matematika	MAT	3+0	3+0	2+1	2+0	10+1
Přírodovědné vzdělávání	Fyzika	FYZ	0	0	1+0	0	1+0
	Chemie	CHE	1+0	0	0	0	1+0
	Biologie	BIO	1+0	0	0	0	1+0
	Ekologie	EKL	0	0	0	1+0	1+0
Informatické vzdělávání	Informační a digitální technologie	IDT	0	1+0	1+0	2+0	4+0
Ekonomické vzdělávání	Ekonomika	EKO	2+0	1+0	0	0	3+0
Vzdělávání pro zdraví	Zdravotní nauka	ZDN	0+1	0	0	0	0+1
	Tělesná výchova s didaktikou	TEV	2+1	2+1	2+0	2+0	8+2
	Všeobecné předměty celkem		***19+3***	***13+4***	***11+4***	***11+4***	***54+15***
Pedagogicko-psychologické vzděl.	Pedagogika	PED	2+0	2+0	2+0	2+0	8+0
	Psychologie	PSY	2+0	2+0	2+0	2+0	8+0
	Odbornápraxe	OPX	0	5+1	0	0	5+1

Didaktika pedagogických činností	Odborná praxe	OPX	0	0	4+2	0	4+2
	Dramatická výchova s didaktikou	DVD	0	0	0	2+0	2+0
	Hudební výchova s didaktikou	HVD	2+0	2+0	2+0	2+0	8+0
	Výtvarná výchova s didaktikou	VVD	2+0	2+0	2+0	2+0	8+0
	Hra na hudební nástroj	HHN	2+0	2+0	2+0	2+0	8+0
Povinně volitelné- specializace	HUD, VYV, TEV s metodikou	HUDM, VYVM, TEVM	0	0	2+0	2+0	4+0
	Odborné předměty celkem		***10+0***	***15+1***	***16+2***	***14+0***	***55+3***
	Povinně volitelné předměty						
	Cvičení z anglického jazyka/Cvičení z matematiky	CANJ/CMAT	0	0	0	0+2	***0+2***
	CELKEM		**29+3**	**28+5**	**27+6**	**25+6**	**109+20**

Poznámky k učebnímu plánu:

1) Jazykové vzdělání:
   Anglický jazyk (jako hlavní cizí jazyk)
2) předměty jsou povinné, nepovinné předměty učební plán neobsahuje
3) praktické vyučování je realizováno prostřednictvím učební praxe na pracovištích uskutečňované v 2. - 3. ročníku, dále formou souvislé dvanáctitýdenní praxe v 1.- 4. ročníku

Rozvržení týdnů ve školním roce:

Činnost		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu		32	32	32	28

Adaptační kurz		1			
Lyžařský kurz		1			
Vodácký kurz			1		
Kurz cykloturistiky a sportů v přírodě				1	0
Souvislá praxe		2	4	4	2
Exkurze a přednášky		1	1	1	1
Maturitní zkouška					4
Časová rezerva		2	3	2	5
Celkem týdnů		**39**	**41**	**40**	**40**

5 Přehled rozpracování obsahu RVP do ŠVP

Tabulka souladu RVP a ŠVP - PED				
vzdělávací oblast	**počet vyučovacích hodin**			
	dle RVP		**dle ŠVP**	
	týdenní	**celkový**	**Týdenní**	**celkový**
Jazykové vzdělávání	5 10	160 320	5+3 10+4	160 +96 320+128
Estetické vzdělávání	5	160	5+3	160+96
Společenskovědní vzdělávání	5	160	5+1	160+32
Matematické vzdělávání	10	320	10+1	320+32
Přírodovědné vzdělávání	4	128	4	128
Informatické vzdělávání	4	128	4	128
Ekonomické vzdělávání	3	96	3	96
Vzdělávání pro zdraví	8	256	8+3	256+96
Pedagogicko- psychologické vzdělávání	21	672	21+1	672+32
Didaktika pedagogických činností	34	1088	34+2	1088+64
Povinně volitelné(jazyk/mat)			0+2	0+64
Disponibilní hodiny	19	608	20	608+32
Celkem	**128**	**4 096**	**12 * 9**	**4 128 ***

** disponibilní hodiny jsou již započítány u jednotlivých vzdělávacích oblastí*

6 Učební osnovy

Anglický jazyk

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3+1	3+1	3+1	1+1
povinnost (skupina)	povinný (Cizí jazyk 1)	povinný (Cizí jazyk 1)	povinný (Cizí jazyk 1)	povinný (Cizí jazyk 1)
dotace skupiny	4	4	4	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Předmět anglický jazyk usiluje o formování a posilování následujících pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jasné vyjadřování vlastních názorů a přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodování
- uvědomění si potřeby občanské aktivity v demokratickém státě včetně kritického přístupu k jeho stinným stránkám
- jednání v duchu humanity a vlastenectví
- respekt vůči životu vlastnímu, vlastní komunity i všech lidí vůbec

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;

- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce
- mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

K podpoře výuky jazyků pracujeme s multimediálními výukovými programy a internetem, utváříme příznivé školní prostředí, rozvíjíme a využíváme nabízené evropské programy.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům. Naše škola zahraniční výjezdy v období před podzimními prázdninami, dále před Vánoci a nyní nově i na jaře. A dále dlouhodobé pobyty v zahraničí, vycházející z participace na vyhlašovaných projektech.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech. Žák se neučí jednotlivým slovíčkům, ale slovním spojením, frázím a větám. Žák nejprve slyší, pak porozumí, opakuje, sám tvoří věty, čte a nakonec se dokáže vyjádřit písemně. Při poslechu se žák učí intonaci a rámci použití frází, podle vzoru dokáže novou slovní zásobu uplatnit. V dalším kroku se žák zeptá a odpoví na podobnou otázku. Při práci s textem žák vyhledá hlavní a zajímavé informace, dokáže pomocí textu odpovědět na otázky, které se textu týkají. K danému tématu se žák dokáže vyjádřit písemně. Do výuky jsou zařazeny prvky budující povědomí o zdvořilostních normách cizího jazyka a chování v prostředí, kde společenství tento jazyk užívá jako jazyk mateřský. Součástí hodin je výuka a procvičování jazykových prostředků, tj. gramatiky (tvarosloví a větná skladba), výslovnost, slovní zásoba a její tvoření a grafická podoba jazyka a pravopis. Dále tematických okruhů a reálií zemí studovaného jazyka, nácvik komunikačních situací na dané téma a procvičování jazykových funkcí, jako jsou zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí a náležitostem formální a neformální podoby jazyka. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhá formou výkladu, diskuse, didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové online sítě
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

Personální a sociální kompetence
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a profesní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Kompetence k řešení problémů
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto školním vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv a akceptaci povinností.

Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou "computer based" certifikaci a využívání AI. Výuka připravuje studenta ke každodennímu používání anglického jazyka, který je pro digitální prostředí nezbytný. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro obor předškolní a mimoškolní pedagogika.

1. ročník

Lidé, místa a příběhy

výsledky vzdělávání	učivo
Žák:	Řečové dovednosti

- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, vytvoří odpovídající tvary sloves pro jednotlivé časy sestaví kladnou/zápornou větu i otázku vytvoří druhý a třetí stupeň přídavného jména identifikuje základní gramatické tvary v poslechu i textu pojmenuje a vysvětlí užití základních časů pojmenuje základní fyzické a psychické rysy osoby pojmenuje každodenní aktivity	- receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky Gramatika sloveso být/mít, číslovky, zájmena, předložky přítomný čas prostý a průběhový stupňování přídavných jmen minulý čas prostý a průběhový vyjádření budoucnosti předpřítomný čas to/ - ing vazba there is/are some/any/no Tematická a odborná slovní zásoba vzhled, charakter, oblečení denní režim pokoj, dům, město, země biodata ochrana zdraví a přírody Samostatný písemný projev popis osoby a místa popis života slavné osobnosti anglické literatury* vyprávění v minulosti popis budoucnosti

vyjmenuje typy obydlí, nábytku a přiřadí k nim vhodná přídavná jména pojmenuje důležité události v životě člověka pojmenuje běžné nemoci a zranění vyzve k řešení problémů životního prostředí napíše neformální e-mail o místě/městě/zemi ve které žije sestaví jednoduchý životopis významné osobnosti vytvoří svoji představu o světě budoucnosti popíše technologické zařízení, které nejčastěji používá představí sebe, svoji rodinu i vybranou osobu pomocí obrazové prezentace poskytne základní údaje na připravené téma	popis předmětu Samostatný ústní projev a interakce základní sociální interakce (osobní údaje, výběr oblečení, já a moje rodina mé město, moje země* anglicky mluvící země a jejich metropole* Poslech
Komentář: *) školní témata 3. části ÚMZ	

2. ročník

Životní styl (tradice, cestování, nákupy, sport a volnočasové aktivity) ochrana ohrožených druhů

výsledky vzdělávání	učivo
Žák zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text na dané téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky (i elektronické); - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - zapojí se do běžného hovoru bez přípravy;	Obecně produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod. jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní - interakce písemná Gramatika

- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí;	užití přítomných, minulých a budoucích časů podmínkové věty typ 0,1,2 modální slovesa (must, need, should) podstatná jména počitatelná/nepočitatelná základní prostředky textové návaznosti tvorba slov
	Tematická a odborná slovní zásoba
rozlišuje pravidla užití základních časů	životní styl
utvoří a použije podmínkové věty	negativní jevy ve společnosti
vyjádří radu, potřebu, povinnost a zákaz pomocí vhodného modálního slovesa	volný čas, sport, cestování
spojí opačná a podobná tvrzení	nákupy
utvoří přídavná jména	svátky
	Samostatný písemný projev
pojmenuje běžné pracovní aktivity i aktivity spojené s cestováním, sportem a volným časem	řešení problémů
pojmenuje základní negativní jevy ve společnosti a problémy mladé generace	oslavy
vyjmenuje místa trávení volného času a typy sportů	cestování
vyjmenuje druhy obchodů, zboží a způsobů placení	
	Samostatný ústní projev a interakce
pojmenuje tradiční svátky, pokrmy a aktivity s nimi spojené	základní sociální interakce (hotel, obchod, restaurace)
napíše e-mail kamarádovi o svých oblíbených aktivitách	oblíbený hrdina, autor anglické literatury*
napíše stručnou výpověď očitého svědka události	životní prostředí
sestaví pozvánku na rodinnou oslavu	svátky ČR a anglicky mluvících zemích*
vytvoří plakát pro ochranu zvířat	sport, nákupy, cestování
poradí kamarádovi s jeho problémem	Poslech
napíše pohlednici	

představí svou oblíbenou knihu/postavu anglického autora popíše základní problémy planety, navrhne řešení samostatně hovoří o tradičních oslavách v ČR a anglicky mluvících zemích popíše oblíbené nákupní středisko hovoří o své dovolené porovná výhody a nevýhody jednotlivých sportů poskytne základní informace o životě v jednotlivých zemích	

3. ročník

Vzdělání a uplatnění na trhu práce, reálie

výsledky vzdělávání	učivo
Žák požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib;	obecné jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření (celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek) - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis Gramatika základní časy trpný rod, vazba have sth done podmínkové věty typ 0,1,2

- používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; vhodně používá základní časy v ústním i písemném projevu vytvoří a použije trpný rod vytvoří a použije základní typy podmínkových vět pomocí modálního slovesa vyjádří odhad, schopnost, prosbu, radu, zákaz a povinnost opakuje a doplňuje probranou slovní zásobu charakterizuje stravovací návyky jednotlivých zemí pojmenuje typy škol a jejich vybavení, předměty i aktivity spojené s výukou pojmenuje jednotlivé profese a přídavná jména i slovesa, která je charakterizují pojmenuje odpovídající vlastnosti a schopnosti nutné pro jejich vykonávání vysvětlí rozdíly formální a neformální písemné komunikace napíše formální reklamaci zboží/služby napíše dopis uchazeče o studium/zaměstnání napíše formální i neformální dopis ke zjištění informací přijme/odmítne pozvánku popíše minulou událost a vyjádří své hodnocení sestaví životopis interakce v běžných životních situacích	modální slovesa Tematická a odborná slovní zásoba lidé, jídlo, místa, nákupy škola práce Samostatný písemný projev formální a neformální korespondence- inzerát, pozvánka, reklamace, motivační dopis, žádost o informace životopis Samostatný ústní projev a interakce prohloubení a doplnění základní personální interakce, komunikace v obchodě, restauraci a ostatních službách způsob stravování* moje škola* vzdělávací systém v ČR a v anglicky mluvících zemích* význam vzdělání a uplatnění na trhu práce* pracovní pohovor* život v ČR a v anglicky mluvících zemích* Poslech

samostatně (s pomocí obrázků) hovoří na zadané téma	

4. ročník

Hodnoty a problémy moderní společnosti, reálie

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí. opakuje a doplní znalosti základních mluvnických kategorií vhodně aplikuje znalosti gramatiky v ústním i písemném projevu opakuje a doplňuje probranou slovní zásobu popíše zásady zdravého životního stylu pojmenuje a charakterizuje základní umělecké projevy v oblasti hudby, výtvarného umění, literatury a architektury pojmenuje základní problémy planety, jejich příčiny, důsledky a řešení	Obecné tematické okruhy, a obecné komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, země dané jazykové oblasti aj; - tematické okruhy dané zaměřením studovaného oboru; - komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod.; - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod Gramatika podstatná jména, členy slovesné vazby dovětky prostředky textové návaznosti Tematická zásoba oboru předškolní a mimoškolní pedagogika

popíše tradiční i nově vznikající typy rodiny pojmenuje základní vybavení pro novorozence popíše základní principy výchovy dítěte popíše základní principy politiky EU napíše článek o výhodách a nevýhodách sportů, profesí, technologiích apod. napíše článek o aktuálních problémech společnosti napíše článek o své vztahu k životnímu prostředí komunikuje v běžných životních situacích samostatně (s pomocí obrázků) hovoří na zadané téma hodnotí jev, událost formuluje svůj vlastní názor na základě vyjmenovaných argumentů	Samostatný písemný projev, formální psaný styl Samostatný ústní projev a interakce Poslech a nácvik jeho různých typů obsažených používaných v DT

Cvičení z anglického jazyka

ročník	4.
dotace	0+2
povinnost (skupina)	povinně volitelný
dotace skupiny	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Předmět anglický jazyk usiluje o formování a posilování následujících pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jasné vyjadřování vlastních názorů a přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodování
- uvědomění si potřeby občanské aktivity v demokratickém státě včetně kritického přístupu k jeho stinným stránkám
- jednání v duchu humanity a vlastenectví
- respekt vůči životu vlastnímu, vlastní komunity i všech lidí vůbec

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce
- mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

K podpoře výuky jazyků pracujeme s multimediálními výukovými programy a internetem, utváříme příznivé školní prostředí, rozvíjíme a využíváme nabízené evropské programy.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům. Naše škola zahraniční výjezdy v období před podzimními prázdninami, dále před Vánoci a nyní nově i na jaře. A dále dlouhodobé pobyty v zahraničí, vycházející z participace na vyhlašovaných projektech.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech. Žák se neučí jednotlivým slovíčkům, ale slovním spojením, frázím a větám. Žák nejprve slyší, pak porozumí, opakuje, sám tvoří věty, čte a nakonec se dokáže vyjádřit písemně. Při poslechu se žák učí intonaci a rámci použití frází, podle vzoru dokáže novou slovní zásobu uplatnit. V dalším kroku se žák zeptá a odpoví na podobnou otázku. Při práci s textem žák vyhledá hlavní a zajímavé informace, dokáže pomocí textu odpovědět na otázky, které se textu týkají. K danému tématu se žák dokáže vyjádřit písemně. Do výuky jsou zařazeny prvky budující povědomí o zdvořilostních normách cizího jazyka a

chování v prostředí, kde společenství tento jazyk užívá jako jazyk mateřský. Součástí hodin je výuka a procvičování jazykových prostředků, tj. gramatiky (tvarosloví a větná skladba), výslovnost, slovní zásoba a její tvoření a grafická podoba jazyka a pravopis. Dále tematických okruhů a reálií zemí studovaného jazyka, nácvik komunikačních situací na dané téma a procvičování jazykových funkcí, jako jsou zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí a náležitostem formální a neformální podoby jazyka. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhá formou výkladu, diskuse, didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

Personální a sociální kompetence

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a profesní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto školním vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv a akceptaci povinností.

Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou “computer based” certifikaci a využití AI. Výuka připravuje studenta ke každodennímu používání anglického jazyka, který je pro digitální prostředí nezbytný. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

<u>Popis metod a forem výuky:</u>

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro obor předškolní a mimoškolní pedagogika.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Poznatky o zemích Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice	**Tematická a odborná slovní zásoba oboru předškolní a mimoškolní pedagogika** cestování, sport, zdraví, moderní technologie vztah ke kulturním hodnotám ochrana životního prostředí typy a funkce rodiny vybavení pro novorozence základní údaje o EU **Samostatný písemný projev** formální psaný styl srovnávací esej novinový článek **Samostatný ústní projev a interakce** historie města, země, národa* významné osobnosti anglická literatura* negativní jevy ve společnosti

	problémy planety* rodina a stát* výchova dítěte sociální politika EU

Český jazyk

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	1+1	1+1	1+1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	2	2	2	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Český jazyk je základem pro rozvoj většiny klíčových kompetencí a schopností, jimiž by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Přispívá k rozvoji komunikačních dovedností a rovněž se podílí na vytváření a upevňování sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;

- chápali jazyk jako prostředek uměleckého vyjádření a nositele a zprostředkovatele estetických zážitků,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí:

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)

- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Výchova k demokratickému občanství zahrnuje i vytváření demokratického klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a digitální svět

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce. Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností a je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Žák se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Mezipředmětové vztahy:

Předmět český jazyk nezbytně souvisí s předmětem literatura. Přesahy učiva ke společensko-vědnímu vzdělávání, zejména do předmětů OBN, DEJ a ZPR, ale i k pedagogicko-psychologickému vzdělávání (zejména do předmětů PSY, PED).

Metody a formy výuky:

Předmět český jazyk se vyučuje v 1. až 4. ročníku. Během výuky budou použity metody zvyšující motivaci žáků, bude podporována žákova sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a pocit zodpovědnosti za vlastní učení a schopnost sebehodnocení. Jazykové i slohové učivo bude vyučováno formou vyžadující od žáků tvořivost, spolupráci s vyučujícím i mezi sebou. Bude vycházet z učebnice i z dalších rozšiřujících materiálů, kupř. z denního tisku, časopisů a publikací.

Způsoby hodnocení žáků

Vedle krátkých cvičení a testů zjišťujících zvládnutí učiva, ale též podporující orientaci žáků v probíraném učivu, jsou průběžně zařazovány písemné práce pro zjištění úrovně žákových kompetencí. V ústním zkoušení se prověřují především získané komunikační kompetence.

1. ročník

Úvod do studia

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	seznámení s plánem práce návaznost na učivo ZŠ

Čeština – národní jazyk

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny orientuje se v soustavě jazyků	národní jazyk a jeho útvary hlavní vývojové etapy jazyka na našem území významní čeští jazykovědci postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky

Hlavní principy českého pravopisu

výsledky vzdělávání	učivo
v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	obojetné souhlásky souhláskové skupiny psaní velkých písmen s, z – v předponách a předložkách psaní slov přejatých

Lexikologie

výsledky vzdělávání	učivo

odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	rozšiřování slovní zásoby, tvoření slov, obohacování slovní zásoby stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie

Základní poučení o slohu

výsledky vzdělávání	učivo
v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar rozumí obsahu textu i jeho částí	základní poučení o slohu, slohotvorní činitelé subjektivní a objektivní funkční styly, slohové postupy

Prostěsdělovací styl

výsledky vzdělávání	učivo

rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci řídí se zásadami správné výslovnosti ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	znaky stylu, postupy a jeho jazykové prostředky kompozice jednotlivých útvarů projevy prostě sdělovací krátké informační útvary-zpráva, oznámení inzerát a odpověď na něj osobní dopis, vypravování přímá, nepřímá, polopřímá řeč

Práce s jazykovými příručkami

výsledky vzdělávání	učivo
v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby správně používá citace a bibliografické údaje,dodržuje autorská práva	pravidla českého pravopisu slovník spisovné češtiny práce s různými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické a elektronické podobě

2. ročník

Morfologie

výsledky vzdělávání	učivo
v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	přehled slovních druhů slovní druhy a přechody mezi nimi gramatické kategorie gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické využití

Práce s textem a získávání informací

výsledky vzdělávání	učivo

odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů uvede základní média působící v regionu na příkladech doloží druhy mediálních produktů samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace rozumí obsahu textu i jeho částí kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod. má přehled o knihovnách a jejich službách zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy	informatická výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu druhy a žánry textu získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního) např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení, práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby

Administrativní styl

výsledky vzdělávání	učivo

odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie řídí se zásadami správné výslovnosti ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně přednese krátký projev vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového	zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka druhy řečnických projevů asertivní chování projev přednáška mluvený referát

výsledky vzdělávání	učivo

v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně sestaví základní projevy administrativního stylu samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace rozumí obsahu textu i jeho částí	znaky a charakteristika stylu jazykové prostředky stylu grafická a formální úprava jednotlivých písemných dokumentů životopis pracovní hodnocení, zápis z porady žádost jednoduché úřední, popř. podle charakteru oboru odborné dokumenty plná moc motivační dopis

Popis a charakteristika

výsledky vzdělávání	učivo
využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	znaky a charakteristika útvaru, kompozice a jazykové prostředky popis věci charakteristika líčení

3. ročník

Syntax

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování orientuje se ve výstavbě textu	větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu věta a výpověď souřadný a podřadný vztah čárka ve větě jednoduché složité souvětí

Zvuková stránka jazyka

Grafická stránka jazyka

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v soustavě jazyků v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu	projevy mluvené a psané, grafická formální úprava jednotlivých písemných projevů

Vyjadřování přímé a zprostředkované

výsledky vzdělávání	učivo

odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie řídí se zásadami správné výslovnosti uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně přednese krátký projev vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi rozumí obsahu textu i jeho částí	vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené diskuse

Odborný styl

výsledky vzdělávání	učivo

odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového vypracuje resumé a anotaci samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální odborné informace rozumí obsahu textu i jeho částí pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	charakteristika a znaky stylu kompozice a jazyk stylu útvary odborného stylu výklad nebo návod k činnosti přednáška, referát, kritika, úvaha recenze práce s odborným textem a jeho interpretace

4. ročník

O jazyce

výsledky vzdělávání	učivo

orientuje se v soustavě jazyků vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	jazykověda – přehled jazykovědných disciplín, jazyková kultura, územní a sociální diferenciace češtiny, norma a kodifikace, vývojové tendence spisovné češtiny

Kultura projevu

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby řídí se zásadami správné výslovnosti v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu přednese krátký projev	normy kulturního vyjadřování, komunikační strategie, komunikační situace, kultivovanost osobního projevu

Základy rétoriky

výsledky vzdělávání	učivo
používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie řídí se zásadami správné výslovnosti nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak orientuje se ve výstavbě textu	druhy řečnických projevů řečnický výcvik polemika, projev, přípitek apod.

rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci	

Média a mediální sdělení

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace na příkladech doloží druhy mediálních produktů uvede základní média působící v regionu sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary	média a mediální sdělení publicistický funkční styl jeho znaky, prostředky publicistického stylu, útvary – zpráva, reportáž, fejeton, pozvánka, nabídka

Umělecký styl

výsledky vzdělávání	učivo

odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu má přehled o slohových postupech uměleckého stylu rozumí obsahu textu i jeho částí zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	prostředky uměleckého stylu čtení, poslech, rozbor a reprodukce uměleckých textů literatura faktu a umělecká literatura práce s texty – vazba na literární díla četba a interpretace literárního textu srovnávání různých druhů textů zpětná reprodukce textu, transformace textu do jiné podoby tvořivé činnosti motivace ke čtenářství

Funkční styly

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary dokáže charakterizovat funkční styly a slohové útvary	shrnutí učiva o funkčních stylech a slohových útvarech prostěsdělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký

Literatura

-

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	1+1	1+1	1+1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	2	2	2	2

-

-

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vede žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Má nadpředmětový charakter; při tvorbě školního vzdělávacího programu jsme kladli důraz na propojení co největšího počtu vyučovaných předmětů.

Obecným cílem estetického vzdělávání je rozvíjet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se podporovat jejich tvorbu i ochranu. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- aplikovali ve svém životním stylu estetická kritéria;

- vnímali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- dokázali posoudit vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí:

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické atd.) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Výchova k demokratickému občanství zahrnuje i vytváření demokratického klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a digitální svět

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce. Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností a je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání

moderního člověka, proto je ve výuce kladen důraz na práci s nimi a jejich využívání (např. při samostatné či skupinové práci, tvorbě prezentací apod.).

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Žák se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Mezipředmětové vztahy:

Předmět literatura nutně souvisí s předmětem český jazyk. Další přesahy učiva jsou k společenskovědnímu vzdělávání, zejména do předmětů OBN, DEJ a ZPR, ale i k pedagogicko-psychologickému vzdělávání (zejména do předmětů PSY, PED) a taktéž k didaktice pedagogických činností (DVD, HVD atd.).

Metody a formy výuky:

Předmět literatura se vyučuje v 1. až 4. ročníku. Během výuky budou použity metody zvyšující motivaci žáků, bude podporována žákova sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a pocit zodpovědnosti za vlastní učení a schopnost sebehodnocení. Učivo bude vyučováno formou vyžadující od žáků aktivní zapojení, spolupráci s vyučujícím i mezi sebou. Bude vycházet z učebnice i z dalších rozšiřujících materiálů. Součástí výuky bude výklad, párové či skupinové aktivity, práce s texty, tvorba referátů, využívání multimediálních zdrojů nebo například čtenářské dílny.

Způsoby hodnocení žáků

Vedle dílčích testů zjišťujících zvládnutí učiva, ale též podporující orientaci žáků v probíraném učivu, jsou průběžně zařazovány písemné práce pro zjištění úrovně žákových kompetencí. V ústním zkoušení se prověřují jak znalosti žáka a jeho porozumění probírané látce, tak jazykové a komunikační kompetence.

1. ročník

Umění jako specifická výpověď o skutečnosti

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období rozezná umělecký text od neuměleckého orientuje se v nabídce kulturních institucí porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území popíše vhodné společenské chování v dané situaci	význam umění, specifikum literatury, kulturní instituce v ČR a regionu, ochrana a využívání kulturních hodnot

Základy literární vědy

výsledky vzdělávání	učivo
konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	základy literární vědy literární druhy a žánry textu literatura faktu a umělecká literatura metody interpretace textu

Literatura starověku

výsledky vzdělávání	učivo
zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	ústní lidová slovesnost orientální literatury filozofie a náboženství antická literatura Bible

Literatura raného středověku

výsledky vzdělávání	učivo

zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	křesťanství románská kultura evropská rytířská a dvorská literatura česká literatura 9. - 12. stol.

Literatura a umění vrcholného středověku

výsledky vzdělávání	učivo
zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	rozvoj českého státu gotická kultura literatura 13. a 14. století husitství, husitská literatura

Renesance a humanismus

výsledky vzdělávání	učivo

zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	evropské země, literatura a další oblasti umění renesance a humanismus v Čechách

Baroko a pobělohorská doba

výsledky vzdělávání	učivo
zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	evropské souvislosti baroko v Čechách

Klasicismus a osvícenství

výsledky vzdělávání	učivo

zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	klasicismus, osvícenství, preromantismus,

2. ročník

Národní obrození

výsledky vzdělávání	učivo
zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	vznik NO – společenské podmínky, etapy NO 1. a 2. fáze NO 3. a 4. fáze NO

Romantismus

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	romantismus ve světě romantismus v české literatuře

Počátky realismu v české literatuře

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	česká literatura 40. a 50. let

při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	

Realismus a naturalismus ve světové literatuře

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	vznik realismu, naturalismus realismus ve světových literaturách

Literární skupiny 2. poloviny 19. století

výsledky vzdělávání	učivo

zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie orientuje se v nabídce kulturních institucí	májovci, lumírovci, ruchovci

Kritický realismus a naturalismus v české literatuře

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	realismus a naturalismus próza drama

Vznik moderního umění ve světě a u nás

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	vznik moderního umění ve světě – impresionismus, symbolismus, dekadence prokletí básníci

3. ročník

Světová literatura na počátku 20. století

výsledky vzdělávání	učivo

vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti	charakteristika doby mezi válkami světová meziválečná literatura světová meziválečná próza a poezie futurismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus

Česká moderna a dekadence

výsledky vzdělávání	učivo
vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti	charakteristika doby česká moderna dekadence

Literatura přelomu století

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	doba anarchismus, civilismus, vitalismus, antimilitarismus anarchističtí buřiči

Česká meziválečná poezie

výsledky vzdělávání	učivo

rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti	dobové souvislosti, vitalismus, proletářská poezie, poetismus, surrealismus mezigenerační básníci poezie národních jistot a domova

Česká meziválečná próza a drama

výsledky vzdělávání	učivo
rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti	dobové souvislosti rozdělení autorů podle zaměření legionářská literatura levicově orientovaní autoři ruralisté katolicky zaměření autoři demokraté psychologická próza podoby meziválečného románu

Světová próza a drama mezi válkami

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v nabídce kulturních institucí rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti	ztracená generace pražská německá literatura světové drama, hlavní představitelé a tendence

Česká literatura v období okupace

výsledky vzdělávání	učivo

rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti	dobové souvislosti literatura v letech 1938-1945

4. ročník

Světová literatura od konce 2. světové války do současnosti

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	doba po r. 1945 světová poválečná literatura

Česká poezie a próza od konce 2. světové války do konce 50. let 20. století

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	historická exkurze do vývoje Československa v letech 1945-60 Skupina 42, Ohnice, Skupina Ra

Česká literatura od 60. let 20. století do roku 1989

výsledky vzdělávání	učivo

zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	doba písničkáři samizdat a exil underground próza poezie drama

Česká próza a poezie od roku 1989 do současnosti

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	doba próza poezie

České a světové divadlo v 2. polovině 20. století

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie orientuje se v nabídce kulturních institucí	vývoj divadla ve světě v období 2. polovina 20. stol. tradiční divadelní tvorba divadla malých forem experimentální divadelní scény

Kultura národností na našem území

výsledky vzdělávání	učivo

orientuje se v nabídce kulturních institucí porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území popíše vhodné společenské chování v dané situaci	kultura národností na našem území kultura bydlení, odívání společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova lidové umění a užitá tvorba estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

Systematizace učiva

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	opakování literatury od 1. ročníku, systematizace učiva

Občanská nauka

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	1+0	1+0
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem předmětu občanská nauka je připravit žáky na aktivní a zodpovědný život v demokratické společnosti. Směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Učí je hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy ...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Občanská nauka usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování; preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;

- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;

- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Žák je veden tak, aby jednal odpovědně, žil čestně, vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou, respektoval lidská práva**,** tvořil si vlastní úsudek, vážil si lidského života**,** ve vztahu k jiným lidem se oprostil od předsudků, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti**,** vážil si kulturních hodnot.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence k učení
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti, pěstovali zdravý životní styl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Člověk a digitální svět

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Popis metod a forem výuky:

Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. V rámci motivace žáci hledají souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností.

Frontální výuku podporuje a doplňuje využívání IKT (internet, dynamická, statická projekce obrazy, mapy, prezentace, apod.) i další názorně demonstrační pomůcky (DVD, video).

Při výkladu jsou využívány zkušenosti žáků, na základě dosavadního poznání mohou vyvozovat vlastní závěry, jsou vedeni k divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu). Výklad je doplňován příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Způsoby hodnocení žáků:

Při hodnocení výsledků učení je pozornost zaměřena na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, schopnost pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice. Žák je též systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z IDT, PSY, ČJL A DEJ.

1. ročník

Člověk v lidském společenství

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti - objasní význam solidarity a dobrých vztahů	- společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy - víra a ateismus, náboženství a církve,

v komunitě - debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus

Člověk jako občan

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí	- základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencionálu médií - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státního občanství v ČR - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii

- uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	a multikulturní soužití

2. ročník

Člověk a svět (praktická filozofie)

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie filozofická etika - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	- co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - etika a její předmět, základní pojmy etiky morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem

Soudobý svět

výsledky vzdělávání	učivo

- popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	- rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě - integrace a dezintegrace - Česká republika a svět: NATO, OSN zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace

Základy práva

ročník	4. ročník
dotace	1+1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět právo směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků směrem ke slušnému a odpovědnému jednání i ve prospěch ostatní společnosti, k dodržování právních norem, k osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného občana. Předmět právo seznamuje žáka s běžným právem, se kterým se v životě setká. Předmět začíná vymezením základních pojmů a principů, kde se žák naučí právní terminologii a systém práva.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), efektivně vyhledává a zpracovává informace; je čtenářsky gramotný

Kompetence k řešení problémů
- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodňuje je, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Komunikativní kompetence
- přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence
- přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- bude dodržovat zákony, bude respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), bude vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- bude jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, bude přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Odborné kompetence

Vykonávat obchodně – podnikatelské aktivity
- poskytovat služby v souladu s legislativou EU

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
- nutnost dodržovat stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje
- ví, že má zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech.Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:
- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:
- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru
- podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce
- a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat

- informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců
- a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace
Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:
1. Individuální příprava na pracovní trh
- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání
- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích
  záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách trhu práce.

3. Svět práce
- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti
- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce se začlení ve školním vzdělávacím programu do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání není

jednorázovým tématem. Je třeba věnovat se této oblasti systematicky po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných aktivit.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi.

Popis metod a forem výuky

Mimo běžných metod jako je výklad, procvičování a opakování jsou zařazovány samostatnější formy práce, jako jsou referáty, práce na internetu, skupinová práce, marketingový výzkum, podnikatelský záměr, simulační příklady. Cílem je osvojit si praktické dovednosti uplatnitelné v problémových situacích, zdokonalit komunikativní schopnosti a získat schopnost argumentovat.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Je kladen důraz na schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy a vyučovacími předměty. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, jazykové vyjadřování, logická posloupnost. Hodnotí se také schopnost práce s informacemi - hledání zdrojů, zhodnocení zpracování a použití informací. Hodnotí se také schopnost pracovat v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z EKO, OBN, IDT.

4. ročník

Základní právní pojmy

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v našem právním řádu popíše, platnost, účinnost a působnost právních předpisů vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům	Právo, spravedlnost, právní stát, Právní řád Právní ochrana občanů, právní vztahy Účastníci právních vztahů Právní skutečnosti Právní systémy

charakterizuje nejdůležitější právní odvětví a vysvětlí, jaké právní vztahy upravují	Právní normy Právní odpovědnost

Ústavní právo

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje jednotlivé hlavy Ústavy ČR vysvětlí principy volebních systémů do Poslanecké sněmovny a Senátu vysvětlí význam moci zákonodárné, výkonné a soudní	Prameny ústavní práva, předmět a právní vztahy Ústava ČR, soustava soudů v České republice Listina základních práv a svobod Právo shromažďovací a sdružovací

Pracovní právo

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje základní funkce Úřadu práce vysvětlí body konkrétních smluv vysvětlí způsoby ukončení pracovního poměru charakterizuje základní pravidla BOZP vyjmenuje druhy odpovědnosti za škody popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance	Právo na zaměstnání Účastníci pracovněprávních vztahů Pracovní poměr, pracovní smlouva Pracovní posudky, potvrzení, odstupné Práce konané mimo pracovní poměr Pracovní řád, povinnosti zaměstnanců Pracovní doba, dovolená na zotavenou Odměňování práce, náhrada mzdy, BOZP Pracovní podmínky žen a mladistvých Odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu odborové organizace a kolektivní vyjednávání

Občanské právo

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí pojem věc a její rozdělení	Výklad občanského práva

definuje vlastnictv definuje pojem závazku popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. dokáže vypracovat základní typ smlouvy dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace;	Druhy a charakteristika občanského práva Majetková práva, právní pojetí věci, majetek Absolutní majetková práva, věcná práva k věcem vlastním, věcná práva k věcem cizím (vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví) Dědické právo Relativní majetková práva, obsah, vznik, změna, zajištění, zánik závazků, smlouvy Odpovědnost za škodu Závazky z právních jednání Závazky z protiprávních jednání

Rodinné právo

výsledky vzdělávání	učivo
objasní cíle a principy sociální politiky využívá pro svou práci a pro poradenství občanů portál veřejné správy popíše systém veřejné správy, činnost a pravomoci jejich orgánů, zejména obecních, městských a krajských úřadů popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů;	Zásady rodinného práva manželství rodina, příbuzenstvo manželské majetkové právo bydlení manželů zánik manželství Vztahy mezi rodiči a dětmi, rodičovská zodpovědnost náhradní rodinná péče sociálně-právní ochrana dětí vyživovací povinnosti

Občanské soudní řízení

výsledky vzdělávání	učivo

Orientuje se v našem právním řádu vysvětlí fáze procesního řízení popíše způsob tvorby platebního rozkazu a exekuce popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost umí rozeznat změny smluvních vztahů popíše průběh civilního řízení	Prameny občanského soudního řízení Průběh OSŘ Opravné prostředky Výkon rozhodnutí Úpadek a insolvenční řízení Správní řízení, soudnictví Průběh a výkon soudního rozhodnutí Notáři, advokáti a soudci

Trestní právo hmotné

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v našem právním řádu vyjmenuje druhy trestů a ochranných opatření pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit	Trestné činy a jejich pachatelé FO Podmínky trestní odpovědnosti FO Tresty a ochranná opatření Kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými Skutkové podstaty trestných činů Trestní odpovědnost PO

Trestní právo procesní

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí fáze procesního řízení popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost	Orgány činné v trestním řízení Základní zásady trestního práva procesního Průběh trestního řízení

Dějepis

ročník	1. ročník
dotace	2+0
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět prohlubuje dosud získané vědomosti žáků, kultivuje jejich historické vědomí, které je učí orientovat se v problematice společenského vývoje, a tím hlouběji porozumět současnému světu, uvědomovat si vlastní identitu a kriticky myslet. Cílem předmětu dějepis je seznámit žáka se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života a s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů. Společenské problémy zvládne žák nejen pojmenovat, popsat, objasnit a rozebrat jejich podstatu, ale především umí získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě. Dalším důležitým cílem je vytvářet a kultivovat historické vědomí a spolu s dalšími obory přispívat k celkovému začleňování žáků do společnosti, neboť výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci v běžném životě setkávají a budou setkávat. Při výuce tohoto předmětu je kladen důraz nejen na sumu teoretických znalostí, které jsou zejména prostředkem ke kultivaci historického, politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků, ale především na přípravu pro praktický život, vytváření správných postojů k životu a společnosti a potřebu celoživotního vzdělávání.U žáků je posilována jejich mediální gramotnost.

Žák je veden tak, aby jednal odpovědně, žil čestně, vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou, respektoval lidská práva**,** tvořil si vlastní úsudek, vážil si lidského života**,** ve vztahu k jiným lidem se oprostil od předsudků, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti**,** vážil si kulturních hodnot.Snaží se porozumět světu, v němž žije.

Učivo je svým obsahem zaměřeno na společenský vývoj od starověku až k moderní společnosti 19. století. Žáci se učí chápat přínos starověkých civilizací pro společenský vývoj v Evropě i ve světě, vliv judaismu a zejména křesťanství na středověkou společnost, význam renesance, osvícenství a občanských revolucí jako základního nástroje společenských přeměn novověké společnosti.Žáci se orientují ve společenském vývoji novověké společnosti s důrazem na dějiny 20. století. Žáci se na dějinných příkladech seznamují s formami demokracie a diktatury v Evropě a u nás, učí se chápat vztahy mezi velmocemi, které jsou rozhodujícím faktorem jejich soupeření či spolupráce.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

· uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
· pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
· získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
Občanské kompetence a kulturní povědomí
· jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
· dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
· jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
· uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
· zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
· chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje · uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
· uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
· podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí · mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností · přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

<u>Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám</u>

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.),
- pořizovat si poznámky
- využívat učení různé informační zdroje vč. zkušeností jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených
- i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a
- jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná
- i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti
Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.
Výchova k demokratickému občanství prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad. Žáci se dokáží orientovat v masmédiích, využívat je a kriticky hodnotit, dokáží odolávat jednoduché myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí
Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.
Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce
Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.
Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Člověk a digitální svět
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce. Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností a je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka, proto je ve výuce kladen důraz na práci s nimi a jejich využívání (např. při samostatné či skupinové práci, tvorbě prezentací apod.).

Popis metod a forem výuky:
Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při výuce je procvičována a doplňována znalost historie s využitím obrazového a textového materiálu, samostatné či skupinové práce žáků (doplňování, přiřazování názvů, testové úlohy, apod.). V rámci motivace žáci hledají souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností.
Frontální výuku podporuje a doplňuje využívání digitálních technologií (internet, dynamická, statická projekce obrazy, mapy, prezentace, apod.) i další názorně demonstrační pomůcky (DVD, video).
Při výkladu jsou využívány zkušenosti žáků, na základě dosavadního poznání mohou vyvozovat vlastní závěry, jsou vedeni k divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu). Výklad je doplňován příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Způsoby hodnocení žáků:
Při hodnocení výsledků učení je pozornost zaměřena na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, schopnost pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice, postihnout dějinné souvislosti. Žák je též systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.
Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Mezipředmětové vztahy:
Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z ČJ, LIT a OBN.

1. ročník

Člověk v dějinách

Výsledky vzdělávání	učivo
objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů	Poznávání dějin, význam poznání dějin, variabilita výkladů dějin

Starověk

Výsledky vzdělávání	učivo
uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	Odkaz a kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura, Judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace

Středověk

Výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje obecně středověk popíše základní – revoluční změny ve středověku vysvětlí počátky a rozvoj českého státu ve středověku	Nejvýznamnější středověké státy, Velká Morava, vznik a rozvoj českého státu

Raný novověk

Výsledky vzdělávání	učivo
popíše základní - revoluční změny v raném novověku charakterizuje umění renesance, baroka, klasicismu objasní význam osvícenství	Humanismus a renesance, objevy nových zemí český stát, počátek habsburského soustátí reformace a protireformace baroko a klasicismus, osvícenství

Novověk - 19. století

Výsledky vzdělávání	učivo
na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti charakterizuje proces modernizace společnosti popíše evropskou koloniální expanzi	Velké občanské revoluce: americká a francouzská, revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích Společnost a národy: národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko- německé vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národních států v Německu Modernizace společnosti: technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj, evropská koloniální expanze Modernizovaná společnost a jedinec: sociální struktura společnosti, postavení

Novověk - 20. století

Výsledky vzdělávání	učivo

vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938 -1939) objasní vývoj česko-německých vztahů vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize charakterizuje fašismus, nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR . objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky popíše válečné zločiny včetně holocaustu	Vztahy mezi velmocemi Pokus o revizi rozdělení světa 1. světovou válkou české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa vývoj v Rusku Demokracie a diktatura: Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR Velká hospodářská krize Mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce 2. světová válka Československo za 2. světové války, druhý čs. odboj válečné zločiny včetně holocaustu Důsledky války

Svět v blocích - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě

Výsledky vzdělávání	učivo

objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo popíše projevy a důsledky studené války charakterizuje komunistický režim v ČSR, v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa vysvětlí rozpad sovětského bloku uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století	Poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo Studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj Československo v době normalizace Demokratický svět, USA - světová supervelmoc; Sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ – Západ Rozpad Československa, boj za demokracii, vznik České republiky Současná politická situace

Matematika

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3	3	2 + 1	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích:

- v odborné složce vzdělání;
- v dalším studiu;
- v osobním životě;
- v budoucím zaměstnání;
- ve volném čase.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k matematice;
- pracovali kvalitně a pečlivě a celoživotně se vzdělávali;
- vážili si kvalitní práce jiných lidí;
- byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- rozvíjí logické myšlení;
- poskytuje matematický aparát v oboru;
- vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělání v daném oboru.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- aplikovat matematické poznatky v odborné složce vzdělávání;
- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;

- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;
- diskutovat metody řešení matematické úlohy;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- efektivně numericky počítat, používat a převádět jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rovinného úhlu, rychlosti, měny atd.).

Učivo je rozloženo do všech čtyř ročníků.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP. Naopak některé kapitoly jsou rozšířeny podle požadavků ke státní maturitní zkoušce a na profil absolventa:

- posloupnost (rekurentní vzorec pro určení posloupnosti, součet prvních n členů aritmetické posloupnosti, součet prvních n členů geometrické posloupnosti);
- kombinatorika (kombinace s opakováním, variace s opakováním).

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- problémové vyučování (řízený rozhovor, práce ve skupinách);
- práce s počítačovými programy (na objevování dalších matematických závislostí, na ověřování získaných vědomostí, na procvičování získaných dovedností).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Klasifikace z matematiky se skládá ze tří částí:

- samostatné práce, které trvají 45 minut a jsou 4 v každém ročníku. Výjimku tvoří 4. ročník, kde jsou pouze 3 samostatné práce.
- prověrky, které jsou úzce zaměřené (učivo několika vyučovacích hodin);
- práce v hodině (ústní projev u tabule, práce jednotlivců i skupin na matematických příkladech).

Klíčové kompetence

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Digitální kompetence

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- ovládá potřebnou sadu digitálních aplikací

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Občan v demokratické společnosti

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí;
- dovedli jednat s lidmi;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a svět práce

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli otevření k celoživotnímu vzdělávání;
- měli komunikační dovednosti a dokázali se prezentovat.

Člověk a digitální svět

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s kalkulačkou;
- využívali Internet pro vyhledávání informací;
- pracovali se základním softwarem;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Informační a digitální technologie
- Fyzika
- Chemie
- Ekonomika

1. ročník

Množiny

výsledky vzdělávání	učivo
používá pojem množina a prvek množiny určuje prvky množin určuje podmnožinu množiny provádí operace s množinami při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Množina a podmnožina Operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik)

Číselné obory - operace s čísly

výsledky vzdělávání	učivo
provádí aritmetické operace ve všech číselných oborech – N, Z, Q, I, R používá absolutní hodnotu čísla a chápe její geometrický význam používá různé zápisy reálného čísla znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly zapisuje a znázorňuje intervaly reálných čísel určuje, znázorní a zapíše sjednocení a průnik intervalů řeší praktické úlohy s využitím trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělávání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Číselné obory: N, Z, Q, I, R Aritmetické operace v jednotlivých číselných oborech Absolutní hodnota reálného čísla Reálná čísla – jejich vlastnosti, různé zápisy reálného čísla Intervaly a množinové operace s intervaly Slovní úlohy (poměr, měřítko na mapě, přímá a nepřímá úměra, procentový počet)

Mocniny a odmocniny

výsledky vzdělávání	učivo
počítá vyšší mocniny provádí operace s mocninami s přirozeným exponentem provádí operace s mocninami se záporným exponentem provádí operace s mocninami s racionálním exponentem provádí operace s odmocninami převádí odmocniny na mocniny s racionálním exponentem řeší praktické úkoly s mocninami a odmocninami při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Mocniny s přirozeným exponentem Mocniny s celým exponentem Mocniny s racionálním exponentem Vzorce pro počítání s mocninami Odmocniny

Výrazy

výsledky vzdělávání	učivo

používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu provádí operace s jednočleny a mnohočleny provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců rozkládá mnohočleny na součin sestaví výraz na základě zadání modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání provádí operace s lomenými výrazy určuje definiční obor lomených výrazů provádí operace a upravuje výrazy s mocninami a odmocninami při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Číselné a algebraické výrazy Jednočlen, mnohočlen Lomený výraz Výrazy s mocninami a odmocninami Definiční obor algebraického výrazu Slovní úlohy

Lineární rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
řeší lineární rovnice rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní užívá rovnic k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Rovnice a úpravy rovnic Lineární rovnice s jednou neznámou Slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic s jednou neznámou

Kvadratické rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
řeší kvadratické rovnice pomocí diskriminantu řeší neúplné kvadratické rovnice užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Kvadratické rovnice úplné Kvadratické rovnice neúplné Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice

Rovnice s neznámou ve jmenovateli

výsledky vzdělávání	učivo
řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli určuje definiční obor rovnic řeší rovnice v součinovém i podílovém tvaru při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Rovnice s neznámou ve jmenovateli vedoucí k lineární rovnici Rovnice s neznámou ve jmenovateli vedoucí ke kvadratické rovnici Rovnice v součinovém a podílovém tvaru

Lineární nerovnice a jejich soustavy pro jednu neznámou

výsledky vzdělávání	učivo

řeší lineární nerovnice pro jednu neznámou řeší soustavu dvou lineárních nerovnic užívá lineárních nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Lineární nerovnice s jednou neznámou Soustavy dvou lineárních nerovnic pro jednu neznámou

Soustavy rovnic

výsledky vzdělávání	učivo
řeší soustavu lineárních rovnic řeší slovní úlohy vedoucí k soustavě lineárních rovnic užívá soustavu rovnic k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Lineární soustava rovnic Sčítací metoda řešení soustavy rovnic Substituční metoda řešení soustavy rovnic Slovní úlohy vedoucí k soustavě lineárních rovnic

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	Shrnutí a procvičení některých učebních bloků Kombinované příklady

2. ročník

Planimetrie

výsledky vzdělávání	učivo

rozlišuje základní druhy rovinných útvarů řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání používá Pythagorovu větu s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikosti stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu užívá věty o podobnosti a shodnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Základní planimetrické pojmy Polohové vztahy rovinných útvarů Metrické vlastnosti rovinných útvarů Mnohoúhelník – konvexní, nekonvexní, pravidelný, nepravidelný Trojúhelníky – strany, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná Pythagorova věta Euklidovy věty Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku Využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku Sinová a Kosinová věta Čtyřúhelníky – strany, úhly, výšky, úhlopříčky Kruh, kružnice a jejich části Obvod a obsah rovinných útvarů Množiny bodů dané vlastnosti Shodná a podobná zobrazení v rovině Shodnost a podobnost trojúhelníků

Stereometrie

výsledky vzdělávání	učivo

rozlišuje základní tělesa určuje vlastnosti základních těles charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech vypočítá povrch a objem těles včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie využívá sítě těles při výpočtu povrchu a objemu těles aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání užívá a převádí jednotky objemu při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Polohové vztahy prostorových útvarů Metrické vlastnosti prostorových útvarů Mnohostěny – hranoly, jehlany Rotační tělesa – válec, kužel, koule a její části Komolá tělesa Tělesa a jejich sítě – výpočet objemu a povrchu Složená tělesa – výpočet povrchu a objemu

Funkce I

výsledky vzdělávání	učivo

rozlišuje jednotlivé druhy funkcí sestrojí jejich grafy dané předpisem pro zadané hodnoty používá pojmy funkční hodnota, definiční obor a obor hodnot, průsečíky s osami určuje průsečíky grafu funkce s osami souřadnic určuje hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty určuje jejich vlastnosti, včetně monotonie a extrémů přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak řeší kvadratickou nerovnici graficky řeší rovnice a jejich soustavy graficky pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Funkce – základní pojmy Graf funkce Definiční obor a obor hodnot funkce Vlastnosti funkcí Konstantní funkce Lineární funkce Kvadratická funkce Lineárně lomená funkce Kvadratická nerovnice – grafická metoda Rovnice a soustava rovnic – grafické řešení

Goniometrie

výsledky vzdělávání	učivo

užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu určí hodnotu úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody určí hodnotu goniometrických funkcí pro libovolný orientovaný úhel graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti, včetně monotonie a extrémů řeší základní goniometrické rovnice používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Orientovaný úhel – oblouková a stupňová míra Goniometrické funkce Hodnoty goniometrických funkcí pro obecný úhel Graf goniometrických funkcí Goniometrické rovnice Úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	Shrnutí a procvičení učebních bloků 2. roč. Kombinované příklady

3. ročník

Exponenciální rovnice

výsledky vzdělávání	učivo

určí mocninu a odmocninu čísla provádí operace s mocninami a odmocninami upravuje výrazy obsahující mocniny, odmocniny řeší jednoduché exponenciální rovnice při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Opakování – mocniny a odmocniny čísla Opakování – mocniny a odmocniny výrazu Exponenciální rovnice

Logaritmické rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
určí logaritmus čísla upravuje výrazy obsahující logaritmy řeší jednoduché logaritmické rovnice při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Logaritmus čísla Věty o logaritmech Logaritmus a jeho využití Logaritmus výrazu Logaritmická rovnice

Funkce II

výsledky vzdělávání	učivo
používá základní pojmy rozlišuje jednotlivé typy funkcí určuje základní vlastnosti funkcí z grafu funkce při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Opakování základních funkcí – lineární, kvadratická, lomená Exponenciální funkce Logaritmická funkce

Posloupnost

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce určuje posloupnost: výčtem prvků, rekurentním vzorcem, vzorcem pro n-tý člen, graficky rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti počítá součet prvních n členů posloupnosti užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Základní pojmy Poznatky o posloupnostech Aritmetická posloupnost Geometrická posloupnost Slovní úlohy

Finanční matematika

výsledky vzdělávání	učivo
používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Základní pojmy Jednoduché a složené úročení Snižování hodnoty zboží Slovní úlohy

Kombinatorika

výsledky vzdělávání	učivo

počítá s faktoriály a kombinačními čísly rozlišuje kombinatorické skupiny rozlišuje skupiny s opakováním a bez opakování řeší jednoduché kombinatorické úlohy užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Faktoriál Kombinační číslo Počítání s faktoriály a kombinačními čísly Kombinace bez opakování Variace bez opakování Permutace bez opakování Kombinace s opakováním Variace s opakováním Slovní úlohy

Pravděpodobnost

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, nezávislost jevů určí pravděpodobnost náhodného jevu používá kombinatorické výpočty pro určení pravděpodobnosti při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu Náhodný jev Opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu, nezávislost jevů Výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu Pravděpodobnost s využitím kombinatoriky Aplikační úlohy

Statistika

výsledky vzdělávání	učivo

užívá pojmy: statistický soubor, statistická jednotka, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, absolutní a relativní četnost, modus a medián, variační rozpětí, aritmetický průměr čte a vyhodnotí statistické údaje z četnostní tabulky a z diagramů a grafů určí absolutní četnost a relativní četnost statistického znaku, sestaví četnostní tabulku graficky znázorní rozdělení četností určí charakteristiky polohy: vypočítá aritmetický průměr, modus, medián, percentil určí charakteristiky variability: rozptyl, směrodatná odchylka čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Základní pojmy statistiky: statistický znak, jednotka, soubor a jeho charakteristika Absolutní četnost a relativní četnost znaku Četnostní tabulka Charakteristiky polohy – aritmetický průměr, modus, medián Charakteristiky variability – rozptyl, směrodatná odchylka Statistická data v grafech a tabulkách Aplikační úlohy

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	Shrnutí a procvičení učebních bloků 3. roč. Kombinované příklady

4. ročník

Vektorová algebra

výsledky vzdělávání	učivo

užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky užívá pojmy: vektor, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) určuje velikost úhlu dvou vektorů užívá vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Bod – souřadnice bodu Střed úsečky Vzdálenost bodů Vektor – souřadnice vektoru, jeho velikost Operace s vektory Úhel vektorů

Analytická geometrie v rovině

výsledky vzdělávání	učivo
určuje parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině určuje vzájemnou polohu bodů a přímek-v rovině a aplikuje je v úlohách určuje metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách určuje vzájemnou polohu dvou přímek určuje odchylku dvou přímek při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Přímka v rovině a její analytické vyjádření Vzdálenost bodu od přímky Polohové vztahy bodů a přímek v rovině Metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině Vzájemná poloha přímek, odchylka dvou přímek v rovině

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo

	Shrnutí a procvičení učebních bloků 4. roč. Kombinované příklady

Cvičení z matematiky

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace				0+2
povinnost (skupina)				Povinně volitelný
dotace skupiny				

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je:

- podchycení a rozvoj hlubšího zájmu o matematiku;
- příprava žáků k maturitní zkoušce z matematiky;
- příprava žáků k dalšímu vzdělávání na vyšších a vysokých školách.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k matematice;
- pracovali kvalitně a pečlivě a celoživotně se vzdělávali;
- vážili si kvalitní práce jiných lidí;
- byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno na další rozvoj matematického vzdělání.

Výuka předmětu probíhá ve 4. ročníku s dotací 2 hodiny týdně.

Předmět je volitelný. Žák si vybírá mezi cvičením z anglického jazyka a matematiky.

Učivo je vybráno z tematických celků předmětu matematika a je prohloubeno o další poznatky a souvislosti mezi těmito celky

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;
- diskutovat metody řešení matematické úlohy;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- efektivně numericky počítat, používat a převádět jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rovinného úhlu, rychlosti, měny atd.).

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- problémové vyučování (řízený rozhovor, práce ve skupinách);
- práce s počítačovými programy (na objevování dalších matematických závislostí, na ověřování získaných vědomostí, na procvičování získaných dovedností).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Klasifikace z matematiky se skládá ze tří částí:

- prověrky, které jsou úzce zaměřené (učivo několika vyučovacích hodin);
- práce v hodině (ústní projev u tabule, práce jednotlivců na matematických příkladech, práce s počítačovými programy);
- referáty žáků, projekty žáků.

Klíčové kompetence

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Digitální kompetence

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- ovládá potřebnou sadu digitálních aplikací

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Občan v demokratické společnosti

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí;
- dovedli jednat s lidmi;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a svět práce

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli otevření k celoživotnímu vzdělávání;
- měli komunikační dovednosti a dokázali se prezentovat.

Člověk a digitální svět

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s kalkulačkou;
- využívali Internet pro vyhledávání informací;
- pracovali se základním softwarem;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Matematika
- Informační a digitální technologie
- Fyzika
- Chemie

- Ekonomika

4. ročník

Rovnice a nerovnice

výsledky vzdělávání	učivo
řeší lineární a kvadratické rovnice řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli vyjadřuje neznámou ze vzorce řeší rovnice vyšších řádů pomocí vytýkání používá rovnice při řešení slovních úloh vyřeší soustavu rovnic substituční, sčítací i grafickou metodou řeší lineární a kvadratické nerovnice používá početní i grafickou metodu řešení nerovnic řeší soustavu nerovnic	lineární rovnice kvadratické rovnice rovnice s neznámou ve jmenovateli soustava rovnic lineární nerovnice kvadratické nerovnice nerovnice v podílovém tvaru soustava nerovnic slovní úlohy

Exponenciální rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
určí mocninu a odmocninu čísla provádí operace s mocninami a odmocninami řeší základní exponenciální rovnice	mocniny a odmocniny čísla mocniny a odmocniny výrazu exponenciální rovnice

Logaritmické rovnice

výsledky vzdělávání	učivo

určí logaritmus čísla provádí operace s logaritmy řeší základní logaritmické rovnice	logaritmus čísla logaritmus výrazu logaritmická rovnice

Funkce

výsledky vzdělávání	učivo
používá základní pojmy rozlišuje jednotlivé typy funkcí určuje základní vlastnosti funkcí z grafu funkce i z definičního vztahu narýsuje grafy základních funkcí	základní vlastnosti lineární funkce kvadratická funkce lomená funkce exponenciální funkce logaritmická funkce goniometrické funkce

Planimetrie

výsledky vzdělávání	učivo

používá základní pojmy planimetrie užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka graficky rozdělí úsečku v daném poměru graficky změní velikost úsečky v daném poměru rozlišuje základní druhy rovinných útvarů užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků aplikuje základní poznatky v úlohách početní geometrie řeší úlohy s užitím trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníka vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů vypočítá obvod a obsah rovinných útvarů sestavených ze základních rovinných útvarů	mnohoúhelník (konvexní, nekonvexní, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník) kružnice a kruh rovinné útvary sestavené ze základních rovinných útvarů

Stereometrie

výsledky vzdělávání	učivo
používá základní pojmy stereometrie rozlišuje základní tělesa určuje jejich vlastnosti vypočítá povrch a objem základních těles vypočítá povrch a objem objektů skládajících se ze základních těles	mnohostěny rotační tělesa komolá tělesa prostorové útvary sestavené ze základních těles

Kombinatorika

výsledky vzdělávání	učivo
používá faktoriál čísla a kombinační číslo rozlišuje kombinační skupiny	faktoriál kombinační číslo kombinace bez opakování a s opakováním variace bez opakování a s opakováním permutace bez opakování

Pravděpodobnost

výsledky vzdělávání	učivo
vypočítá jednoduchou pravděpodobnost aplikuje kombinatorické výpočty při určení pravděpodobnosti	jednoduchá pravděpodobnost pravděpodobnost s využitím kombinatoriky

Posloupnosti a finanční matematika

výsledky vzdělávání	učivo
používá základní pojmy rozlišuje typy posloupností určuje aritmetickou posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen a rekurentním vzorcem určuje geometrickou posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen a rekurentním vzorcem vypočítá součet n členů aritmetické a geometrické posloupnosti	základní pojmy aritmetická posloupnost geometrická posloupnost finanční matematika

Statistika

výsledky vzdělávání	učivo
užívá základní pojmy statistiky vyhodnotí statistické údaje z četnostní tabulky čte statistické údaje z grafu četností	základní pojmy absolutní a relativní četnosti charakteristiky polohy (aritmetický průměr, modus, medián)

Fyzika

ročník	3. ročník
dotace	1+0
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je, aby žák pochopit přírodní děje kolem sebe a přírodní zákonitosti. Člověk sám je nedílnou součástí přírody a jako tato součást může svým konáním pozitivně nebo negativně do přírodních dějů a zákonitostí zasahovat a tím se aktivně podílet na trvale udržitelném rozvoji a aktivně a pozitivně ovlivňovat přírodní procesy, s důrazem zejména na životní prostředí a zdraví člověka. Cílem fyzikálního vzdělávání tedy je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:
- získali pozitivní postoj k fyzice;
- pracovali kvalitně a pečlivě a celoživotně se vzdělávali;
- vážili si kvalitní práce jiných lidí;
- byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- jednali zodpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:
- rozvíjí logické myšlení;
- vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělání v daném oboru.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;

- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět struktuře látek, která je základem veškerých fyzikálních i chemických - vlastností látek a vlivem látek na jedince i jeho okolí;
- vyhledávat naučně populární přírodovědné texty a pracovat s nimi;
- rozlišit v textu podstatné informace a ty pak aktivně využívat;
- získat pozitivní vztah k přírodě a tím i k její ochraně.

Učivo fyziky je zařazeno do 1. ročníku a pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Základní metodou výuky fyziky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- problémové vyučování (řízený rozhovor, práce ve skupinách);
- pozorování pokusů či využíváme audiovizuální nahrávky;
- práce s počítačovými programy a Internetem (na objevování dalších fyzikálních závislostí, na ověřování získaných vědomostí, na procvičování získaných dovedností);
- exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.
Klasifikace z fyziky se skládá ze dvou částí:

- prověrky, které jsou úzce zaměřené (učivo několika vyučovacích hodin);
- práce v hodině (ústní projev u tabule, referáty, práce jednotlivců na fyzikálních problémech).

Klíčové kompetence

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Matematické kompetence

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru

Kompetence k učení

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí
Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život

Člověk a svět práce
Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- byli otevření k celoživotnímu vzdělávání;
- měli komunikační dovednosti a dokázali se prezentovat.

Člověk a digitální svět

- Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce. Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností a je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka, proto je ve výuce kladen důraz na práci s nimi a jejich využívání (např. při samostatné či skupinové práci, tvorbě prezentací apod.).

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:
- Informační a digitální technologie
- Chemie
- Matematika

3. ročník

Mechanika pevných látek a tekutin

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají určí mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie	Pohyby přímočaré a křivočaré, pohyby rovnoměrné a nerovnoměrné, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů Newtonovy pohybové zákony, gravitační pole, síly v přírodě Posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil Mechanická práce a energie

určí výslednici sil působících na těleso aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	Tlakové síly a tlak v tekutinách

Elektřina a magnetismus

výsledky vzdělávání	učivo
popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN	Elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče Elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče Magnetické pole, magnetické pole vodiče s elektrickým proudem, elektromagnetická indukce Vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem

Termika

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů	Teplota, teplotní roztažnost látek Teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa Tepelné motory Struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství

Vlnění, akustika a optika

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu	Mechanické kmitání a vlnění Zvukové vlnění Světlo a jeho šíření Zrcadla a čočky, oko, optické přístroje Druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích řeší úlohy na odraz a lom světla řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad	

Fyzika atomu

výsledky vzdělávání	učivo
popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	Modely atomu, jádro atomu, elektronový obal, přeměny energie atomu, vyzařování energie, laser Nukleony, radioaktivita, jaderné záření, jaderná energie a její využití, zneužití jaderné energie

Astrofyzika (fyzika hvězd a vesmíru)

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje Slunce jako hvězdu popíše objekty ve sluneční soustavě zná příklady základních typů hvězd	Slunce, planety a jejich pohyb, komety hvězdy a galaxie

Chemie

ročník	**1. ročník**
dotace	1+0
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu chemie je poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti využité v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě. Součástí

výuky je také učení se schopnosti rozlišovat příčiny a následky chemických dějů, jejich souvislosti a vztahy mezi nimi s vazbou na řešení praktických problémů. Významně se podílí na utváření správných postojů žáků vůči prostředí, jež je obklopuje.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Výuka směřuje k utváření si vlastního názoru na širokou škálu problémů, které se objevují v běžném životě, ke kultivované obhajobě vlastních názorů, k prezentaci výsledků své práce, hodnocení práce své i jiných, posuzování informací z médií na základě vlastního úsudku, jednání v souladu se strategií udržitelného rozvoje společnosti, k ochraně zdraví vlastního i jiných.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- rozvíjí logické myšlení;
- vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělání v daném oboru.

Žáci se seznámí s vybranými pojmy, osvojí si základní chemické názvosloví, průběh jednoduchých chemických reakcí, výpočty a ovládají základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami s významem udržitelného rozvoje pro lidskou civilizaci. Dále se seznámí se složením látek, které mají vliv na životní prostředí, ovlivňují životosprávu, přírodní jevy i každodenní život člověka. Důraz je kladen na znalost látek a jejich chemického názvosloví, se kterými se žák setkává v praxi, dodržování pravidel bezpečnosti práce.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Při výuce jsou užívány metody aktivizační - motivační úlohy, metody informativní - výklad, vysvětlení, popis, metody fixační - opakování učiva ústně i písemně, metody tvořivého charakteru - samostatná i skupinová práce žáků, seminární práce, referáty, prezentace, vyhledávání informací, projekty.
Je používána forma výkladu, skupinové diskuse, vyvození poznatků za pomoci audiovizuální techniky (interaktivní tabule).
Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky, učebnice, tabulky, demonstrativní ukázky, texty z odborné literatury, internet, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.
Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu, hodnocení provádí vyučující, ale i žáci navzájem a nechybí ani sebehodnocení. Hodnoceny jsou také referáty, samostatné a seminární práce, apod. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy i předměty (mezipředmětové vztahy), možnost jejich aplikace v praxi, logické myšlení, správnost jazykového vyjadřování.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
- pozorování vlastností látek a jejich přeměn a vyvozování závěrů, posuzování věrohodností informací, posuzování souvislostí chemie a jiných přírodních věd, plánování a vyhodnocování vlastní činnosti, pozitivní motivace vyhodnocováním chyb

Kompetence k řešení problémů
- hledání algoritmů při řešení školních i praktických problémů, řešení problémů souvisejících s užíváním chemikálií v běžném životě, předcházení rizikovým situacím ve škole i v běžném životě

Komunikativní kompetence
- přehledné a terminologicky správné vyjadřování písemné i ústní, obhajování svých způsobů řešení problémů

Občanské kompetence
- předcházení zneužití chemických látek, podílení se na udržitelném rozvoji společnosti, dodržování zásad při úniku nebezpečných látek

Matematické kompetence
- správné používání veličin a jednotek při chemických výpočtech, odhadování výsledků, využívání tabulek a grafů, zaznamenávání hodnot do tabulek a sestrojování grafů

Kompetence využívat ICT a informací
- užívání počítače, CD, DVD, internetu při studiu, prezentace výsledků práce na počítači

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí
Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky.
Oblast pomáhá vytvářet komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Významně přispívá k uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.
Do výuky jsou zařazena témata:
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztah člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- využití či zneužití jaderné energie či chemie;
- v rámci výuky chemie - vybrané prvky a anorganické a organické sloučeniny, jejich využití v odborné praxi a v běžném životě a posouzení jejich vlivu na zdraví a životní prostředí, tzn. v rámci vybraných kapitol anorganické a organické chemie.

Člověk a svět práce
V rámci výuky odborných předmětů a praktické výuky je třeba se zaměřit:
- na chemické látky používané v rámci oboru;

- zdůraznit správné skladování těchto látek, manipulaci a nakládání se vznikajícími odpady;
- zdůraznit znečišťování životního prostředí či ohrožování udržitelného rozvoje.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Biologie
- Ekologie
- Informační a digitální technologie
- Fyzika

1. ročník

Obecná chemie

výsledky vzdělávání	učivo
dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	Chemie, typy chemických látek a jejich vlastnosti Základní stavební částice, složení, struktura a vlastnosti látek Názvosloví a symbolika Chemické prvky, sloučeniny, chemická symbolika Významné skupiny chemických látek Periodická soustava prvků Částicové složení chemických látek (atom, molekula) Chemická vazba Roztoky a směsi - druhy, rozdělení, složení, koncentrace roztoků Výpočty koncentrace roztoků Změny chemických látek, obecné vlastnosti chemických reakcí Chemické rovnice Výpočty z chemických rovnic

Anorganická chemie

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí vlastnosti anorganických látek tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	Názvosloví oxidů, vlastnosti, vznik a důležití zástupci oxidů Hydroxidy - vlastnosti, vznik, celková charakteristika skupiny Anorganické kyseliny-vlastnosti, vznik, celková charakteristika skupiny

	Vybrané anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi

Organická chemie

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	Základní pojmy organické chemie, rozdělení a názvosloví organických sloučenin Vlastnosti atomu uhlíku Základní názvosloví organických sloučenin Substituční a funkční deriváty organických sloučenin Organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

Biochemie

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny charakterizuje nejdůležitější přírodní látky	Chemické složení živých organismů Přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory
popíše vybrané biochemické děje	Biochemické děje

Biologie

ročník	**1. ročník**
dotace	1+0
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu biologie je poskytnout žákům soubor poznatků o vzniku a vývoji života na Zemi, o vlastnostech živých soustav a typech buněk. Naučí se chápat zákonitosti živých organismů, jejich rozmanitost a dědičnost ve vztahu k člověku i přírodě. Dále se žáci seznámí se základními pojmy v biologii, se vztahy mezi nimi. Cílem je

formovat logické myšlení a rozvíjení vědomostí a dovedností v dalším vzdělávání, v odborné praxi i občanském životě. Důraz je kladen na správnou životosprávu, která má vliv na zdraví a řadu nemocí člověka a ovlivňuje tak jeho každodenní život.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům,;
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se;
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích;
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů, anatomií člověka, vhodnou životosprávou.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli:
- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, člověka a zpracovávat i vyhodnocovat získané údaje;
- umožňuje poznat anatomii člověka, vhodnou životosprávu;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:
- skupinové diskuse;
- vyvození poznatků za pomoci audiovizuální techniky
- samostatná i skupinová práce žáků (projekty, referáty, domácí úkoly).

Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky, demonstrativní ukázky, texty z odborné literatury, internet, přírodovědné vycházky s pozorováním, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.
Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu, hodnocení provádí vyučující, ale i žáci navzájem a nechybí sebehodnocení.
Hodnoceny jsou také referáty, samostatné a seminární práce, apod.
Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy i předměty (mezipředmětové vztahy), možnost jejich aplikace v praxi, logické myšlení, správnost jazykového vyjadřování.

Klíčové kompetence

Dodržuje zásady, pravidla a předpisy o hygieně, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci i v osobním životě.
Udržuje čistotu a pořádek na pracovišti.
Využívá sebepoznání k rozvoji dovedností.
Přejímá odpovědnost za vlastní práci.
Řeší problémy a problémové situace.
Práce s informacemi z různých zdrojů a různého charakteru slouží k rozvoji:

- komunikativních kompetencí - vhodně komunikuje s klientem
- personálních kompetencí u učení a k práci - rozvíjí pozitivní vztah k dalšímu vzdělávání
- sociálních kompetencí k práci a spolupráci s ostatními - rozvíjí týmovou práci
- kompetencí k řešení problémů - stanovuje efektivní postupy při řešení problémů
- kompetencí k užívání ICT technologií - vyhledává informace na internetu
- kompetencí k pracovnímu uplatnění - vyhledává nové možnosti

Tyto klíčové kompetence navazují na kompetence odborné.

- jedná profesionálně se zákazníky, spolupracovníky a obchodními partnery
- dbá o bezpečnost práce a ochranu zdraví

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí
Oblast pomáhá vytvářet komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Významně přispívá k uvědomování si pozitivního vlivu
přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství
Člověk a digitální svět
V rámci předmětů budou žákům zadávány referáty, domácí úkoly či samostatné práce,
k jejichž vypracování bude využívána práce se softwarem a zpracování informací z internetu.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje
s předměty:

- Ekologie
- Chemie
- Informační a digitální technologie
- Fyzika

1. ročník

Základy biologie

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi	Vznik a vývoj života na Zemi Vlastnosti živých soustav Typy buněk

vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly uvede základní skupiny organismů a porovná je vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	Rozmanitost organismů a jejich charakteristika Zdraví a nemoc

Biologie člověka

výsledky vzdělávání	učivo
popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav	Anatomie a základy histologie Soustava kosterní Svalové ústrojí Trávicí ústrojí Dýchací ústrojí Močové cesty a žlázy s vnitřní sekrecí Ústrojí cévní Nervová soustava Ústrojí kožní Smysly Pohlavní ústrojí Pohlavní choroby

Dědičnost a proměnlivost organismů

výsledky vzdělávání	učivo
objasní význam genetiky	Moderní genetika - J. G. Mendel Buněčné jádro a chromozomy Krevní skupiny Genetická rozmanitost, dědivost a vlivy prostředí

Ekologie

ročník	4. ročník
dotace	1+0
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům soubor poznatků o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny. Žáci se postupně učí zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Dále rozvíjet a formovat vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy.
Výuka předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktorům, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.
Výuka předmětu podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, umožňuje aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích.
Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody. Jsou užívány metody aktivizační – motivační úlohy, metody informativní – výklad, vysvětlení, popis, metody fixační – opakování učiva ústně i písemně, metody tvořivého charakteru (samostatná i skupinová práce žáků, seminární práce, referáty, prezentace, vyhledávání informací, projekty).
Je používána forma výkladu, skupinové diskuse, vyvození poznatků za pomoci audiovizuální techniky (interaktivní tabule).
Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky, učebnice, tabulky, demonstrativní ukázky, texty z odborné literatury, internet, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.
Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu, hodnocení provádí vyučující, ale i žáci navzájem a nechybí sebehodnocení.
Hodnoceny jsou také referáty, samostatné a seminární práce, apod. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy i předměty (mezipředmětové vztahy), možnost jejich aplikace v praxi, logické myšlení, správnost jazykového vyjadřování.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- pozorování prostředí a vyvozování závěrů, posuzování věrohodností informací, posuzování souvislostí ekologie a jiných přírodních věd, plánování a vyhodnocování vlastní činnosti, pozitivní motivace vyhodnocováním chyb.

Kompetence k řešení problémů:

- hledání algoritmů při řešení školních i praktických problémů, předcházení rizikovým situacím ve škole i v běžném životě.

Komunikativní kompetence:

- přehledné a terminologicky správné vyjadřování písemné i ústní, obhajování svých způsobů řešení problémů.

Občanské kompetence:

- předcházení zneužití nebezpečných látek, podílení se na udržitelném rozvoji společnosti, dodržování zásad při úniku nebezpečných látek.

Digitální kompetence

- užívání počítače, CD, DVD, internetu, prezentace výsledků práce na počítači.

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí.
Oblast pomáhá vytvářet komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Významně přispívá k uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. Do výuky jsou zařazena témata-současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztah člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)
Člověk a svět práce.

V rámci výuky je třeba se zaměřit na chemické látky používané v rámci oboru, zdůraznit správné skladování těchto látek, manipulaci s nimi a nakládání se vznikajícími odpady a zdůraznit znečišťování životního prostředí či ohrožování udržitelného rozvoje.
Člověk a digitální svět
V rámci předmětů budou žákům zadávány referáty, domácí úkoly či samostatné práce, k jejichž vypracování bude využívána práce se softwarem a zpracování informací z internetu.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Biologie
- Chemie
- Informační a digitální technologie

4. ročník

Základní pojmy

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí základní ekologické pojmy charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu uvede příklad potravního řetězce popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	Základní ekologické pojmy Ekologické faktory prostředí Potravní řetězce Koloběh látek v přírodě a tok energie Typy krajiny

Člověk a životní prostředí

výsledky vzdělávání	učivo
popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí popíše způsoby nakládání s odpady	Vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím Dopady činností člověka na životní prostředí Přírodní zdroje energie a surovin Odpady Globální problémy

charakterizuje globální problémy na Zemi uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí	Ochrana přírody a krajiny Nástroje společnosti na ochranu životního prostředí Zásady udržitelného rozvoje Odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí Vlivy prostředí působící na zdraví člověka Účinky vlivů prostředí na člověka Ukazatelé zdravotního stavu Ochrana přírody a ŽP Ochrana rostlin, živočichů a neživé přírody Ochrana krajiny, chráněná území Nástroje společnosti na ochranu ŽP Zásady udržitelného rozvoje Ekonomický rozvoj ve vztahu k zachování přírody

Informační a digitální technologie

ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	1+0	1+0	2+0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny			

Popis cílů a didaktického pojetí
Obecným cílem předmětu je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa, využívat prostředky informačních a digitálních technologií a poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech v jiných předmětech, studiu na dalších školách a profesním a osobním životě.
Výuka informačních a digitálních technologií směřuje k tomu, aby žáci:

porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle; neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.
Zároveň výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci:
přistupovali kriticky k digitálním technologiím a jejich využívání;
byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání;
získali důvěru ve vlastní schopnosti, preciznost při práci, sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného/složitého problému a schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úlohami;
schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých požádat o pomoc.

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů
Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:
Člověk a digitální svět
Absolvent bude schopen se orientovat se v digitálním prostředí a efektivně využívat digitální technologie, konkrétně:
ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života a umět změnit jejich nastavení podle vývoje možností a podle vlastní potřeby;
získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě a k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech;
vyjádřit se za pomoci digitálních prostředkům, navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části, poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
vyrovnat se s proměnlivostí digitálních technologií a posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvážit rizika a přínosy a předejít situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Občan v demokratické společnosti

Absolvent bude schopen práce s nástroji eGovernmentu, bude se orientovat v mediálním obsahu a bude jeho obsah kriticky hodnotit a optimálně využívat.

Popis metod a forem výuky

V předmětu Informační a digitální technologie jsou využity především následující metody a formy výuky: výklad, přednáška, řízený rozhovor, diskuze, skupinová a samostatná práce, práce s audiovizuálními a vizuálními materiály, práce s textem, řešení praktických příkladů, projekty.

Způsob hodnocení žáků

Při hodnocení je kladen důraz na samostatnost, tvořivost, zodpovědnost a schopnost využívat získané znalosti a dovednosti k efektivnímu dosažení cíle. V hodnocení žáka hraje roli i proaktivní přístup k hledání řešení zadaných úkolů (vyhledávání na internetu, kritické myšlení). Ve výsledném hodnocení se odráží i žákův postoj k výuce a chování v jejím průběhu. K ověření získaných znalostí a schopností slouží následující metody: test, ústní zkoušení, problémový příklad, projekt nebo seminární práce (vytvořená dle předlohy/jasně daných kritérií).

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z MAT, FYZ

2. ročník

Hardware a software

výsledky vzdělávání	učivo
identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události ukáže, které koncepty se nemění a které ano rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly	zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; paměťová úložiště, zálohování aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií) operační systémy

Počítačové sítě, internet, bezpečnost na internetu

výsledky vzdělávání	učivo

porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními poradí druhým při řešení typických závad chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů	internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti, typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí, fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra, cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace, webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování), sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat); digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy, digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí, personalizace obsahu, doporučovací systémy, sledování uživatele

3. ročník

Data, informace a modelování

výsledky vzdělávání	učivo
interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů, odhaluje chyby v datech porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí	data a informace, interpretace dat informace a množství informace v datech, chyby v datech a kontrola dat, kódování informací a dat záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě, datové

aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů, pro řešení problému sestaví model; převede data z jednoho modelu do jiného, najde nedostatky daného modelu a odstraní je, porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence	formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video) zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa) vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat, statistické zpracování dat, odhad a předpovědi, strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika využití umělé inteligence, přínosy a rizika, principy AI

Informační systémy

výsledky vzdělávání	učivo
analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení provede hromadný import nebo export dat navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny	účel a charakteristika informačního systému nebo služby, uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace) veřejné nebo oborové informační systémy a služby datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory hromadné zpracování dat, export a import uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech, uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace) definice procesů, činností a konfigurace informačního systému zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby) vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů)

4. ročník

Tvorba, testování a provoz softwaru

výsledky vzdělávání	učivo

na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější, vylepší algoritmus podle daného hlediska vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě	Požadavky a analýza specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení analýza a dekompozice (rozložení) problému Tvorba a vývoj základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídící příkazy, cykly) návrh algoritmů a datových struktur zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk) využívání hotových komponent Testování druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí způsoby a druhy testování softwaru spotřeba výpočetních a jiných zdrojů Běh a provoz verze programu, instalace a aktualizace programu hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu nápověda a licence programu

Ekonomika

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	2+0	1+0
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem předmětu ekonomika je poskytnout žákům základní odborné znalosti, které jim umožní efektivní jednání a hospodárné chování. Obsahový okruh je zaměřen tak, aby si žáci osvojili základní ekonomické pojmy, porozuměli jim a uměli je správně používat. Žáci se

naučí orientovat se v ekonomických souvislostech a osvojí si ekonomický způsob myšlení. Žáci jsou připravováni na možnost samostatného podnikání v oboru.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Předmět je úzce spjat s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a digitálních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a digitálních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce

- měli přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR
- chápali cíle a strategie EU, měli přehled o nástrojích a prostředcích evropské politiky a možnostech jejich využití pro místní a regionální rozvoj, uměli vyhledat potřebné informace
- pracovali s odbornou literaturou a informačními systémy, využívali pro získávání informací znalosti cizích jazyk

Komunikovat s veřejností

- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi
- poskytovat úplné informace
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání

odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, byli sociálně odpovědní, dovedli jednat s lidmi, byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se úspěšně prosadili na trhu práce a v životě. Formulovali vlastní priority, vyhledávali, vyhodnocovali a využívali dostupné informace. Odpovědně rozhodovali o svém životě na základě získaných informací.

Popis metod a forem výuky

Mimo běžných metod jako je výklad, procvičování a opakování jsou zařazovány samostatnější formy práce, jako jsou referáty, práce na internetu, skupinová práce, marketingový výzkum, podnikatelský záměr, simulační příklady. Cílem je osvojit si praktické dovednosti uplatnitelné v problémových situacích, zdokonalit komunikativní schopnosti a získat schopnost argumentovat.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné opakování. Je kladen důraz na schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy a vyučovacími předměty. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, jazykové vyjadřování, logická posloupnost. Hodnotí se také schopnost práce s informacemi - hledání zdrojů, zhodnocení zpracování a použití informací. Hodnotí se také schopnost pracovat v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, IDT a OBN.

1. ročník

Trh, nabídka, poptávka

výsledky vzdělávání	učivo
používá a aplikuje základní ekonomické pojmy příkladu popíše fungování tržního mechanismu	Základní pojmy z ekonomiky trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena

posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku	

Podnikání

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky	Podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích
vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet	Podnikatelský záměr Zakladatelský rozpočet
na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu	Povinnosti podnikatele

Hospodaření podniku, mzdy a daňová evidence

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů	Náklady, výnosy, zisk/ ztráta
stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období	
vypočítá výsledek hospodaření	Mzda časová a úkolová a jejich výpočet
vypočítá čistou mzdu	Zdravotní pojištění a sociální pojištění
provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění	
vysvětlí zásady daňové evidence	Zásady daňové evidence

Daně

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství	Státní rozpočet
charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát	Daně a daňová soustava
provede jednoduchý výpočet daní	Výpočet daní, Přiznání k dani
vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob	
vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	Daňové a účetní doklady

2. ročník

Finanční vzdělávání

výsledky vzdělávání	učivo

orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu orientuje se v produktech pojišťovacích trhu, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům charakterizuje jednotlivé typy úvěrů a jejich zajištění	Peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk Úroková míra a RPSN Úvěrové produkty Inflace Pojištění, pojistné produkty

Management

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí tři úrovně managementu popíše základní zásady řízení zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	Dělení managementu Funkce managementu - plánování, organizování, vedení, kontrolování

Marketing

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí, co je marketingová strategie	Podstata marketingu
zpracuje jednoduchý průzkum trhu	Průzkum trhu
na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu ve svém oboru vzdělání	Produkt, cena, distribuce, propagace

Zdravotní nauka

ročník	**1. ročník**
dotace	0+1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět Zdravotní nauka v oblasti předškolní pedagogiky si klade za cíl poskytnout studentům základní znalosti a dovednosti pro preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost.

V předmětu se žáci učí, proč a jak dbát na bezpečnost svou a dětí. Žáci si osvojí znalostí a dovedností v oblastech zdravého životního stylu, psychosociálního zdraví, prevence úrazů a nemocí, první pomoci a ochrany člověka za mimořádných situací. osvojí si zásady zdravého životního stylu, prevenci úrazů a první pomoci, ochrany člověka za mimořádných situací.

Hlavním cílem je rozvíjet a podporovat chování a postoje vedoucí k zdravému životnímu stylu a celoživotní odpovědnosti za vlastní zdraví.

Didaktické pojetí předmětu klade důraz na aktivní zapojení žáků prostřednictvím praktických cvičení, diskusí, projektové práce a simulací reálných situací.

Výuka je strukturována tak, aby posilovala schopnost kritického myšlení a aplikace teoretických znalostí na praktické situace.

Předmět cílí na dovednosti žáků:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znát prostředky, jak chránit své zdraví
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

Personální a sociální kompetence

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Odborné kompetence

Péče o zdraví

- vést děti ke zdravému způsobu života a umožňuje dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;

- vytvářet pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, podporující výchovně vzdělávací práci

Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci

- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s dětmi různých věkových kategorií
- rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a zvládnout první pomoc sami poskytnout
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- znali práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- znali a dokázali použít dostupné mobilní aplikace (Záchranka, První psychická pomoc, Nepanikař)

Metody a formy vyučování

Výuka zahrnuje kombinaci teoretického výkladu, diskusí, skupinových prací, praktických demonstrací a simulací. Důraz je kladen na interaktivitu a praktické zapojení žáků, na reflexi, při které žák posuzuje způsob, jakým řešil problém Využívají se moderní vzdělávací technologie, jako jsou interaktivní tabule, online zdroje a aplikace pro simulace scénářů zdravotnických témat. Výuka se opírá o metody názorně demonstrační, kde jsou využívány tyto pomůcky (tabule, dataprojektor, interaktivní tabule, audiovizuální technika, tablety).

Způsoby hodnocení žáků

Verbální zkoušení, písemné testy, referáty, případové úkoly, reflexe žákovských demonstrací a simulací reálných situací. Důraz je kladen na hloubku porozumění učivu, úroveň projevu jak písemného, tak ústního, schopnosti samostatně formulovat myšlenku, vlastní názor a ten dokázat obhájit, schopnost aplikovat teoretické znalosti v praktickém využití. Sledována je též funkční gramotnost, tedy schopnost žáka správně reprodukovat daný text a porozumět jeho smyslu. Hodnotí se též aktivita a iniciativa žáka v hodině a jeho schopnost kooperovat s ostatními. Žák by měl také umět pracovat s vlastní chybou.

1.ročník

Zdraví a nemoc

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše způsoby zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí i dospělých v domácnosti, v zařízeních pro předškolní a mimoškolní činnosti - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - charakterizuje hygienické požadavky na činnost mateřských škol a školských zařízení; - dodržuje předpisy a interní směrnice k bezpečnosti dětí, žáků a zaměstnanců školy a školského zařízení včetně požární prevence; - uvede příklady bezpečnostních rizik a nejčastějších příčin úrazů při pedagogické činnosti; - popíše, jak postupovat v případě pracovního úrazu a úrazu svěřených dětí; - ví jak použít vybavení školy / školského zařízení, didaktické pomůcky, přístroje a jiná zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy;	**Základní pojmy** determinanty zdraví **Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí** - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) **První pomoc** - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
- aplikuje doporučené postupy v modelových situacích k řešení stresových a konfliktních situací - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; - šíření běžných dětských nemocí v kolektivu, prevence	KPR, specifika KPR u dětí Běžná dětská onemocnění

Tělesná výchova s didaktikou

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+1	2+1	2+0	2+0

povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu:

Cílem předmětu tělesná výchova je usilovat zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vést žáky k pravidelnému provádění pohybových činností, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a znát prostředky sloužící k ochraně zdraví, dokázat kompenzovat duševní zátěž prováděním pohybových aktivit, motivovat k pohybu a tím pozitivně působit na ochranu zdraví jako první lidské hodnoty, vést k slušnému chování v kolektivu, ovládat se při hrách a jiných soutěží, pociťovat radost z uspokojení z prováděné pohybové činnosti a chovat se zodpovědně v zařízeních tělesné výchovy, v přírodě, atd. Učivo je zásadně vytvářeno pro žáky a v jejich prospěch: průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá cvičení a pohybové hry jsou průběžně zařazovány do všech vyučovacích jednotek, stejně jako hygiena a bezpečnost při tělesné výchově. Turistika a pobyt v přírodě jsou realizovány v letních a zimních kurzech.

Tělesná výchova s didaktikou využívá znalostí z následujících předmětů: pedagogika a psychologie (metody, formy, regulace aktuálních psychických stavů), biologie a hygiena (anatomie, fyziologie, hygiena tělesných cvičení), fyzika (biomechanika) a pedagogická praxe.

Tělesná výchova teorie vychází z potřeby poučit žáky o tělesném rozvoji a pohybové kultivaci dětí v předškolním a zájmovém vzdělávání. Předmět je zaměřen na zvládnutí základních didaktických a metodických vědomostí potřebných pro práci s těmito věkovými kategoriemi. Tělesná výchova teorie je součástí odborné přípravy žáků, při které získávají, rozvíjejí a prohlubují vědomosti.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- srozumitelně a souvisle formulovat své myšlenky
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- žák čte a vytváří si různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata, apod.)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, přistupovat k práci s digitálními technologiemi s rozmyslem, krticky, ale i se zvědavostí, pracovat s nimi eticky, bezpečně, bezpečně, zodpovědně a podle daných pravidel
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjí klíčové kompetence žáků:

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

Žák:

− chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví, zná a dodržuje zásady a předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizový plán školy

− osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví

− je vybaven vědomostmi a dovednostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout

- vede děti k péči o zdraví a k bezpečnému chování, k dovednosti vyhledat nebo poskytnou první pomoc

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, činnosti organizace nebo poskytovaných služeb:

Žák

- dodržuje normy a předpisy školy nebo školského zařízení
- dbá na zabezpečování parametrů, plánů apod. kvality ve vzdělávání v daném typu školy nebo školského zařízení, zohledňuje zájmy dítěte a jeho zákonných zástupců

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje:

Žák

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční popřípadě společenské ohodnocení

zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady

- efektivně hospodaří s finančními prostředky-nakládá s vybavením školy nebo školského zařízení s didaktickými a zájmové pomůckami, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- vede děti k ekonomickému chování a k ochraně životního prostředí
- nakládá s materiály a vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými a zájmové pomůckami, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- vede děti k ekonomickému chování a k ochraně životního prostředí

Připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací činnosti zaměřené na vzdělávání a péči o děti předškolního věku a na volný čas dětí školního věku:

Žák

- připraví samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání
- zohlední při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí
- volí vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli
- chápe a systematicky rozvíjí dispozice dětí
- sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji svěřených dětí a dokáže na ně odpovídajícím způsobem reagovat

- dokáže řídit a vyhodnocovat učební zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy a navrhovat jejich řešení
- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovně technické, výtvarné) přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech
- sleduje průběžně vývoj pedagogické teorie a změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn
- má vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a se stresem

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů:

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby rozvíjeli svou osobnost, dovedli jednat s lidmi, dovedli si vážit dobrého životního prostředí.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;

- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili zásady zdravého životního stylu a byli zodpovědní za své zdraví i zdraví ostatních.

Popis metod a forem výuky:

- tělesná výchova je prováděna ve specifických podmínkách tělovýchovných zařízení a přírody
- výuka se koná spojením tří vyučovacích hodin v jeden celek
- součástí je lyžařský, vodácký kurz, sportovně - turistický kurz a kurz plavání, který bude realizován v rámci hodin TEV
- jsou uplatňovány činnosti, které navazují na pohybové dovednosti žáků
- zařazují se aktivity, které posilují sociální role a skupinové vztahy, kde studenti zažívají míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, vzájemně se respektovat

Způsoby hodnocení výsledků vzdělávání:

- učitel tělesné výchovy musí respektovat pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků
- žák je hodnocen za změnu svého výkonu nebo alespoň za snahu o zlepšení pohybové dovednosti, učitel hodnotí individuální zlepšení v problematice didaktiky a metodiky
- teoretické znalosti učitel hodnotí na základě ústních, písemných projevů a prezentací
- učitel hodnotí zájem o tělesnou výchovu, o sportovní dění ve světě i v rámci České republiky, je hodnocena i úroveň osvojení teoretických poznatků
- je také pozitivně hodnocena účast žáků v různých sportovních akcích, reprezentace školy, aktivní práce a zapojení do činnosti
- učitel se snaží rozlišit žáky pohybově nadané a naopak pohybově oslabené a zaujmout individuální přístup
- do klasifikace tedy učitel zahrnuje přístup, znalosti, aktivitu v hodině a spolupráci ve skupině, sebehodnocení žáka, jeho schopnost posoudit výkony druhých
- učitel hodnotí absolvování sportovních kurzů a jejich hodnocení je také součástí klasifikace předmětu tělesná výchova s didaktikou za 4. ročník

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z BIO, EKL, ZDN a TVM.

1. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše, jak faktory životního prostředí	**1 Péče o zdraví** **Zdraví**

ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o zodpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu;	- činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí -mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama
volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu;	**2 Tělesná výchova** **Teoretické poznatky** - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku Historie TK Didaktika tělesných cvičení - organizace, metody, formy

- dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - ví, jak postupovat v případě úrazu, umí poskytnout první pomoc - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci, získá přehled v relaxačním cvičení tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - má přehled o ontogenezi pohybových schopností - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - orientuje se v drobných pohybových hrách - získá přehled o nácviku lokomočních pohybů a dovedností - získá přehled o cvičení dětské jógy - zná zásady a možnosti rozcvičení - dokáže vypracovat přípravu na dané cvičení a drobnou pohybovou hru - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva;	- TEV v mateřské škole - TEV v mimoškolních zařízeních - tělovýchovný proces: cíle, úkoly, metody, postupy, organizace - učitel a dítě v tělovýchovném procesu - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost při pohybových aktivitách, bezpečnost v MŠ; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; První pomoc - záchrana a dopomoc; - první pomoc, postup při úrazu, nejčastější úrazy dětí zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxační cvičení - ontogeneze pohybových schopností, psychomotorický vývoj dítěte, fyziologie tělesných cvičení **Pohybové dovednosti** **Tělesná cvičení** - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků - drobné pohybové hry na rozvoj chůze, běhu, skoku, lezení, házení - dětská jóga - zásady cvičení, pozice - průpravná cvičení - dynamické a statické protahování - tvorba písemné přípravy **Materiál a zabezpečení pro pohybové činnosti** - nářadí, náčiní, netradiční pomůcky - tělocvična, školní zahrada, školní hřiště

- dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - orientuje se v základních pravidlech sportovních her - navrhne průpravné činnosti sportovních her - zná strukturu a obsah ranního cvičení v MŠ - připraví rušnou část pro jednotlivé věkové skupiny - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - získá přehled o vedení her s říkadlem, se zpěvem a průpravy nácviku lidového tance - seznámí se s jednoduchými činnostmi s hudebním doprovodem - má přehled o vhodných pomůckách pro danou pohybovou aktivitu - popíše vybavení školní zahrady, hřiště, tělocvičny - ovládá a používá základní názvosloví - dokáže popsat a graficky znázornit polohu, pohyb těla	**Názvosloví, polohy, pohyby celého těla a jeho částí** - názvosloví u dětí - grafické znázornění polohy, pohybu **Zdroje informací** - sportovní přehled **Gymnastika a didaktika** - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec **Atletika a didaktika** - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí **Sportovní hry a didaktika** - košíková, odbíjená, fotbal, florbal, házená,... - průpravná cvičení, hry, soutěže - metodika - písemná příprava na nácvik herních dovedností **Pohybové hry** drobné a sportovní - alespoň dvě sportovní hry - drobné pohybové hry pro děti předškolního věku - drobné pohybové hry pro děti školního věku Ranní cvičení v MŠ **Hry s říkadlem, se zpěvem**

- orientuje se ve zdrojích informací k předmětu - sleduje aktuální sportovní dění	- metodika drobných her - písemná příprava na hru - cvičení s hudebním doprovodem **Úpoly** - pády - základní sebeobrana, úpolové hry **Plavání** - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího **Lyžování** - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí **Bruslení*** - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) **Turistika a sporty v přírodě** - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh - adaptační kurz **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy
zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;	**3 Zdravotní tělesná výchova** (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu

- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	oslabení (oslabení ortopedická, oslabení dýchacího aparátu, oslabení srdečně-cévního aparátu, gynekologická cvičení) - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

2. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej;	**1 Tělesná výchova** **Teoretické poznatky** - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení

- uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - orientuje se v gymnastických cvičení pro děti a dokáže používat odborné gymnastické názvosloví - získá přehled o možnostech rozvoje atletických dovedností - má přehled o průpravě a cvičení v dané atletické disciplíně - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat	sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací **Pohybové dovednosti** **Tělesná cvičení** - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků - drobné pohybové hry na rozvoj chůze, běhu, skoku, lezení, házení - dětská jóga - zásady cvičení, pozice - průpravná cvičení - dynamické a statické protahování - tvorba písemné přípravy **Materiál a zabezpečení pro pohybové činnosti** - nářadí, náčiní, netradiční pomůcky - tělocvična, školní zahrada, školní hřiště **Názvosloví, polohy, pohyby celého těla a jeho částí** - názvosloví u dětí - grafické znázornění polohy, pohybu **Zdroje informací** - sportovní přehled **Gymnastika a didaktika** - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh

si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - zpracuje zásobník pohybových aktivit v přírodě - orientuje se v základních pravidlech netradičních her - navrhne průpravné činnosti netradičních her	- rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec **Atletika a didaktika** - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí **Sportovní hry a didaktika** - košíková, odbíjená, fotbal, florbal, házená,... - průpravná cvičení, hry, soutěže - metodika - písemná příprava na nácvik herních dovedností **Pohybové hry** drobné a sportovní - alespoň dvě sportovní hry - drobné pohybové hry pro děti předškolního věku - drobné pohybové hry pro děti školního věku Ranní cvičení v MŠ **Hry s říkadlem, se zpěvem** - metodika drobných her - písemná příprava na hru - cvičení s hudebním doprovodem **Úpoly** - pády - základní sebeobrana, úpolové hry **Plavání** - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem

	- dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího **Bruslení** - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) **Turistika a sporty v přírodě, vodácký kurz** - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh - druhy pohybových aktivit, netradiční hry - průpravná cvičení, hry, soutěže - metodika **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy
- zná a dodržuje zásady zdravého životního stylu - orientuje se v zásadách provádění tělesných cvičení - vytvoří soubor zdravotních cvičení - zařadí do svého režimu kompenzační a vyrovnávací cvičení s ohledem na svůj denní režim - dodržuje zásady bezpečnosti při mimoškolních aktivitách, navrhne obsah lékárny - orientuje se ve zdrojích informací k předmětu - sleduje aktuální sportovní dění	Zdravý životní styl Přístup k životu Zvládání stresových situací Zdravá výživa Kompenzační, posilovací, protahovací a relaxační cvičení Zdravotní cvičení, správné držení těla Hygiena, relaxace, regenerace Pohybové aktivity pro udržení fyzické kondice Bezpečnost a hygiena při mimoškolních aktivitách. Vybavení lékárny Zdroje informací - sportovní přehled

3. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace	**1 Tělesná výchova** **Teoretické poznatky** - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací **Pohybové dovednosti** **Tělesná cvičení** pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků **Gymnastika a didaktika** - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec **Atletika a didaktika**

z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od	- běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí **Sportovní hry a didaktika** - košíková, odbíjená, fotbal, florbal, házená,... - průpravná cvičení, hry, soutěže - metodika - písemná příprava na nácvik herních dovedností **Pohybové hry** drobné a sportovní - alespoň dvě sportovní hry - drobné pohybové hry pro děti předškolního věku - drobné pohybové hry pro děti školního věku Ranní cvičení v MŠ **Hry s říkadlem, se zpěvem** - metodika drobných her - písemná příprava na hru - cvičení s hudebním doprovodem **Úpoly** - pády - základní sebeobrana, úpolové hry **Plavání** - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího **Bruslení** - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) **Turistika a sporty v přírodě** - kurz cykloturistiky a sportů v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině

nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	- orientační běh **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy
zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	**2 Zdravotní tělesná výchova** (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

4. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení,	**1 Tělesná výchova** **Teoretické poznatky** - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika

hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost;	a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací **Pohybové dovednosti** **Tělesná cvičení** pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků **Gymnastika a didaktika** - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec **Atletika a didaktika** - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí **Sportovní hry a didaktika** - košíková, odbíjená, fotbal, florbal, házená,... - průpravná cvičení, hry, soutěže - metodika - písemná příprava na nácvik herních dovedností

- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji;	**Pohybové hry** drobné a sportovní - alespoň dvě sportovní hry - drobné pohybové hry pro děti předškolního věku - drobné pohybové hry pro děti školního věku Ranní cvičení v MŠ **Hry s říkadlem, se zpěvem** - metodika drobných her - písemná příprava na hru - cvičení s hudebním doprovodem **Úpoly** - pády - základní sebeobrana, úpolové hry **Plavání** - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího **Bruslení** - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy

- pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	
zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	**2 Zdravotní tělesná výchova** (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

Odborná učební praxe

ročník	2. ročník	3. ročník
dotace	5+1	4+2
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem předmětu učební praxe je rozvoj specifických profesních dovedností (senzomotorických, dramatických, hudebních i výtvarných) budoucích vychovatelek, učitelek mateřských škol a pedagogů volného času. Jednotlivé činnosti v rámci předmětu OPX se zaměřují na rozvíjení dovedností pedagogické a sociální komunikace, dovednosti organizovat a vést různorodé zajímavé aktivity odpovídající věkovým a individuálním zvláštnostem dětí, ale i dospělých v rámci aktivit mimoškolní pedagogiky.

V předmětu OPX se také prohlubují dovednosti vztahujících se k pedagogickému projektování, sebereflexi a sebehodnocení žáků. Orientace je zde i na rozvoj osobnostních vlastností žáků, které jsou nezbytné pro zvolenou profesi (sebeovládání, empatie, zodpovědnost, pečlivost, trpělivost, samostatnost, důslednost, takt, tolerance, práce v týmu apod.)

Obsahová náplň předmětu vyplývá ze dvou vzdělávacích oblastí, a to z pedagogicko-psychologického vzdělávání a z didaktiky pedagogických činností.

Průběh předmětu

Odborná učební praxe probíhá pravidelně v různých zařízeních, kde se realizuje vzdělávání předškolní a mimoškolní (školní družiny, mateřské školy, a to i mateřské školy speciální, střediska volného času i NNO). Její součástí jsou náslechy a vlastní výstupy žáků. Žáci si volí pracoviště podle svého výběru, přičemž v rámci čtyř pololetí za dva školní roky musí navštívit: školní družinu, zařízení předškolního vzdělávání, středisko volného času nebo NNO se zaměřením na mimoškolní vzdělávání a zařízení věnující se předškolnímu a mimoškolnímu vzdělávání osob se speciálními potřebami. S jednotlivými zařízeními škola uzavře smlouvy a žák v průběhu dvou let tato pracoviště navštěvuje a plní podmínky předmětu.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

V předmětu odborná praxe jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence**:**

- **kompetence k učení**, tzn. schopnost získané poznatky a dovednosti využívat při práci s klienty, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, přijímat hodnocení výsledků, mít pozitivní vztah k učení, znát možnosti svého dalšího vzdělávání ve svém oboru
- **kompetence k řešení problémů**, tzn. podněcovat tvořivé myšlení a logické uvažování k řešení problémů, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), porozumět zadání úkolu a určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí ji nabytých
- **kompetence komunikativní**, tzn. vést otevřenou, všestrannou a účinnou komunikaci, naslouchat druhým a vnímat projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, účastnit se aktivně diskuze a obhajovat vhodně své postoje
- **kompetence personální a sociální**, tzn. rozvíjet schopnost spolupráce v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, uvědomovat si sebe sama jako svobodného jedince, naučit se tolerantnímu přístupu k ostatním lidem, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, naučit se přijímat radu a kritiku druhých lidí, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,

nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem, posuzovat reálně své duševní a fyzické možnosti

- **kompetence digitální** tzn. vyhledávat potřebné informace v různých typech médií, kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů, ovládat sadu potřebných digitálních zařízení, využívat digitální kompetence ve školním a pracovním prostředí
- **kompetence pracovní**, tzn. vytvářet si pozitivní vztah k práci, vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí, adaptovat se na různorodé pracovní podmínky, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- **kompetence související se strategií udržitelného rozvoje**, tzn. znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce - popř. společenské ohodnocení, zvažovat při plánování svých činností možné náklady, sociální dopady a vliv na životní prostředí
- **kompetence občanské**, tzn. jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- **kompetence odborné**, tzn. podílet se na zajišťování a poskytování předškolního a mimoškolního vzdělávání včetně plánování aktivit, spolupráci v týmu, uplatňování odborných znalostí hlavně z pedagogiky a psychologie do praxe.

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu učební praxe jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- **člověk a svět práce** - žák pracuje v reálných podmínkách a ověřuje si důsledky svého jednání a chování
- **občan v demokratické společnosti** – žák si vytváří a buduje postoje a hodnotové orientace, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie
- **člověk a digitální svět -** žák umí pracovat s novými technologiemi při práci v předškolním a mimoškolním vzdělávání

Popis metod a forem výuky

Žáci se každé pololetí ve 2. a 3. ročníku střídají na vymezených pracovištích předškolního a mimoškolního vzdělávání, kde se podílí na zajišťování a poskytování aktivit a služeb daného zařízení. O průběhu praxe si žáci vedou záznamy a na konci každého pololetí svojí činnost reflektují dle stanovených pokynů pedagogického pracovníka, který má předmět OPX na starost.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků vzdělávání je kladen důraz na:

- samostatnost a schopnost při řešení problémů

- osvojení si teoretických a praktických dovedností
- respektování pokynů nadřízeného a dodržování profesní etiky
- aktivitu při pracovních činnostech
- přípravu a realizaci aktivizačních činností
- dodržování pravidel BOZP, vedení záznamů odborné praxe

Metody hodnocení**:**

- správa dokumentů k OPX - záznamy činností, reflexe praxe, včasné odevzdání příslibů k praxi aj.
- sebehodnocení žáka, vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků své práce
- důležitým podkladem pro klasifikaci žáka z předmětu je hodnocení žáka pověřeným pracovníkem ze zařízení, kam na praxi docházel

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z PED, PSY a didaktiky a metodiky výchov.

2.- 3. ročník

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence na reálném pracovišti

výsledky vzdělávání	učivo
- umí vysvětlit základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - dodržuje předpisy týkající se krizových situací souvisejících s pracovní činností; - zná základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními, pomůckami a práci na počítači na pracovišti a dbá na jejich dodržování; - vede děti k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví a požární prevence; - poskytne první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění na pracovišti;	Řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti Pracovněprávní problematika BOZP Bezpečnost technických zařízení Krizové situace a jejich prevence

Předškolní zařízení

výsledky vzdělávání	učivo

- popíše vývojové fáze dětské řeči a poruchy řeči, uvede činitele ovlivňující rozvoj řeči a komunikativních dovedností dítěte; - sleduje jazykový projev dítěte, rozpoznává případné nedostatky a navrhuje možnosti jejich řešení; - dbá na osobní příklad učitele v mluveném projevu; - charakterizuje na základě kurikulárních dokumentů cíle, obsah a prostředky jazykového vzdělávání v předškolním věku a na 1. stupni ZV; - využívá různé metody, činnosti a prostředky pro rozvoj řeči a komunikativních a jazykových dovedností dětí (např. jazykové hry, říkadla, přednes básniček, vyprávění, popis, práce s uměleckým textem, improvizace), propojuje je s jinými činnostmi (např. dramatickou, hudební, pohybovou, poznávací, výtvarnou); - využívá vlastní metodický zásobník didaktických her, cvičení, pracovních listů, literárních textů a námětů pro rozvoj řečových dovedností a jazykové komunikace, knižní literaturu a multimediální programy pro děti; - objasní a aplikuje základní principy rozvoje matematické pregramotnosti a gramotnosti ve vazbě na RVP PV a 1. stupeň RVP ZV; - využívá vhodné činnosti pro základní diagnostiku matematického myšlení dětí; - volí vhodné separované a univerzální modely při vytváření názorných představ o kvantitě (např. konkrétní objekty, puntíky na hrací kostce, čárové kódování); - využívá manipulativní činnosti, konstruktivní a pohybové hry při rozvoji prostorového vnímání dětí (např. stavebnice, labyrinty, kirigami, tangramy, puzzle, „Škatulata, hejbejte se“); - volí činnosti a pomůcky rozvíjející logický úsudek, analyticko-syntetické, kombinační a strategické myšlení (např. barevné sudoku; mozaiky; korálky; didaktické hry: Člověče, nezlob se; Honzo, vstávej; Zámecké schody; Barevný kód; Archelino); - pracuje s matematickou a odbornou literaturou, kvalifikovaně vyhodnotí a využívá pouze vhodné metodické materiály a didaktické pomůcky; - vybírá a zařazuje vhodné úlohy z oblasti rekreační matematiky pro volnočasové aktivity dětí; - využívá činnosti, hry a pomůcky (např. domalovánky, motorické hry, stavebnice, ruční nářadí, polotovary, profesně zaměřené hry a pomůcky, produktivní činnosti) pro vytváření praktických manuálních dovedností a návyků dětí, technické představivosti a myšlení, pozitivního vztahu k vědě, technice a přírodnímu prostředí;	Rozvoj komunikativních, poznávacích a manuálních dovedností dětí Dítě v předškolním období z hlediska vývojové psychologie Praktické činnosti v zařízení předškolního vzdělávání Hra jako důležitý prvek ve vývoji a socializace dítěte Práce s kurikulárními dokumenty zařízení

- volí a zařazuje poznávací, zážitkové, badatelské, experimentální, projektové a produktivní činnosti a aktivity zaměřené na poznávání okolního světa a života ve společnosti, na podporu znalostí získaných ve školní výuce, pracovní zručnosti a zájmů dětí (při plánování činností v MŠ se vychází z RVP PV a ŠVP).	

Zařízení a organizace mimoškolního vzdělávání

výsledky vzdělávání	učivo
- volí a zařazuje poznávací, zážitkové, badatelské, experimentální, projektové a produktivní činnosti a aktivity zaměřené na poznávání okolního světa a života ve společnosti, na podporu znalostí získaných ve školní výuce, pracovní zručnosti a zájmů dětí (při plánování činností v MŠ se vychází z RVP PV a ŠVP); - využívá činnosti, hry a pomůcky (např. domalovánky, motorické hry, stavebnice, ruční nářadí, polotovary, profesně zaměřené hry a pomůcky, produktivní činnosti) pro vytváření praktických manuálních dovedností a návyků dětí, technické představivosti a myšlení, pozitivního vztahu k vědě, technice a přírodnímu prostředí; - využívá vlastní metodický zásobník didaktických her, cvičení, pracovních listů, literárních textů a námětů pro rozvoj řečových dovedností a jazykové komunikace, knižní literaturu a multimediální programy pro děti; - vybírá a zařazuje vhodné úlohy z oblasti rekreační matematiky pro volnočasové aktivity dětí; - volí vhodné separované a univerzální modely při vytváření názorných představ o kvantitě (např. konkrétní objekty, puntíky na hrací kostce, čárové kódování); - využívá manipulativní činnosti, konstruktivní a pohybové hry při rozvoji prostorového vnímání dětí (např. stavebnice, labyrinty, kirigami, tangramy, puzzle, „Škatulata, hejbejte se“); - volí činnosti a pomůcky rozvíjející logický úsudek, analyticko-syntetické, kombinační a strategické myšlení (např. barevné sudoku; mozaiky; korálky; didaktické hry: Člověče, nezlob se; Honzo, vstávej; Zámecké schody; Barevný kód; Archelino);	Rozvoj komunikativních, poznávacích a manuálních dovedností dětí a dospělých Praktické činnosti v zařízení mimoškolního vzdělávání Hra jako důležitý prvek ve vývoji a socializaci dítěte a dospělého Práce s kurikulárními dokumenty zařízení

Školní družina

výsledky vzdělávání	učivo

- charakterizuje na základě kurikulárních dokumentů cíle, obsah a prostředky jazykového vzdělávání v předškolním věku a na 1. stupni ZV; - využívá různé metody, činnosti a prostředky pro rozvoj řeči a komunikativních a jazykových dovedností dětí (např. jazykové hry, říkadla, přednes básniček, vyprávění, popis, práce s uměleckým textem, improvizace), propojuje je s jinými činnostmi (např. dramatickou, hudební, pohybovou, poznávací, výtvarnou); - využívá vlastní metodický zásobník didaktických her, cvičení, pracovních listů, literárních textů a námětů pro rozvoj řečových dovedností a jazykové komunikace, knižní literaturu a multimediální programy pro děti; - objasní a aplikuje základní principy rozvoje matematické pregramotnosti a gramotnosti ve vazbě na RVP PV a 1. stupeň RVP ZV; - volí vhodné separované a univerzální modely při vytváření názorných představ o kvantitě (např. konkrétní objekty, puntíky na hrací kostce, čárové kódování); - využívá manipulativní činnosti, konstruktivní a pohybové hry při rozvoji prostorového vnímání dětí (např. stavebnice, labyrinty, kirigami, tangramy, puzzle, „Škatulata, hejbejte se“); - volí činnosti a pomůcky rozvíjející logický úsudek, analyticko-syntetické, kombinační a strategické myšlení (např. barevné sudoku; mozaiky; korálky; didaktické hry: Člověče, nezlob se; Honzo, vstávej; Zámecké schody; Barevný kód; Archelino); - pracuje s matematickou a odbornou literaturou, kvalifikovaně vyhodnotí a využívá pouze vhodné metodické materiály a didaktické pomůcky; - vybírá a zařazuje vhodné úlohy z oblasti rekreační matematiky pro volnočasové aktivity dětí; - využívá činnosti, hry a pomůcky (např. domalovánky, motorické hry, stavebnice, ruční nářadí, polotovary, profesně zaměřené hry a pomůcky, produktivní činnosti) pro vytváření praktických manuálních dovedností a návyků dětí, technické představivosti a myšlení, pozitivního vztahu k vědě, technice a přírodnímu prostředí; - volí a zařazuje poznávací, zážitkové, badatelské, experimentální, projektové a produktivní činnosti a aktivity zaměřené na poznávání okolního světa a života ve společnosti, na podporu znalostí získaných ve školní výuce, pracovní zručnosti a zájmů dětí (při plánování činností v MŠ se vychází z RVP PV a ŠVP).	Rozvoj komunikativních, poznávacích a manuálních dovedností dětí Praktické činnosti v zařízení školní družiny Hra jako důležitý prvek ve vývoji a socializaci dítěte Práce s kurikulárními dokumenty zařízení

Zařízení a organizace věnující se dětem a dospělým se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v předškolním a mimoškolním vzdělávání

výsledky vzdělávání	učivo
- sleduje jazykový projev dítěte a dospělého, rozpoznává případné nedostatky a navrhuje možnosti jejich řešení; - dbá na osobní příklad učitele v mluveném projevu; - charakterizuje na základě kurikulárních dokumentů cíle, obsah a prostředky jazykového vzdělávání v předškolním věku a na 1. stupni ZV; - využívá různé metody, činnosti a prostředky pro rozvoj řeči a komunikativních a jazykových dovedností dětí a dospělých (např. jazykové hry, říkadla, přednes básniček, vyprávění, popis, práce s uměleckým textem, improvizace), propojuje je s jinými činnostmi (např. dramatickou, hudební, pohybovou, poznávací, výtvarnou); - využívá vlastní metodický zásobník didaktických her, cvičení, pracovních listů, literárních textů a námětů pro rozvoj řečových dovedností a jazykové komunikace, knižní literaturu a multimediální programy pro děti a dospělé; - volí vhodné separované a univerzální modely při vytváření názorných představ o kvantitě (např. konkrétní objekty, puntíky na hrací kostce, čárové kódování); - využívá manipulativní činnosti, konstruktivní a pohybové hry při rozvoji prostorového vnímání dětí a dospělých (např. stavebnice, labyrinty, kirigami, tangramy, puzzle, „Škatulata, hejbejte se“); - volí činnosti a pomůcky rozvíjející logický úsudek, analyticko-syntetické, kombinační a strategické myšlení (např. barevné sudoku; mozaiky; korálky; didaktické hry: Člověče, nezlob se; Honzo, vstávej; Zámecké schody; Barevný kód; Archelino); - pracuje s matematickou a odbornou literaturou, kvalifikovaně vyhodnotí a využívá pouze vhodné metodické materiály a didaktické pomůcky; - vybírá a zařazuje vhodné úlohy z oblasti rekreační matematiky pro volnočasové aktivity dětí a dospělých; - využívá činnosti, hry a pomůcky (např. domalovánky, motorické hry, stavebnice, ruční nářadí, polotovary, profesně zaměřené hry a pomůcky, produktivní činnosti) pro vytváření praktických manuálních dovedností a návyků dětí a dospělých, technické představivosti a myšlení, pozitivního vztahu k vědě, technice a přírodnímu prostředí; - volí a zařazuje poznávací, zážitkové, badatelské, experimentální, projektové a produktivní činnosti a aktivity zaměřené na poznávání okolního světa a života ve	Rozvoj komunikativních, poznávacích a manuálních dovedností dětí a dospělých se ZP a zdravotním znevýhodněním Praktické činnosti v zařízení předškolního a mimoškolního vzdělávání dětí a dospělých se ZP a zdravotním znevýhodněním Hra jako důležitý prvek ve vývoji a socializaci dítěte a dospělého se ZP a zdravotním znevýhodněním Práce s kurikulárními dokumenty zařízení

společnosti, na podporu znalostí získaných ve školní výuce, pracovní zručnosti a zájmů dětí (při plánování činností v MŠ se vychází z RVP PV a ŠVP).	

Pedagogika

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	2+0	2+0	2+0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět Pedagogika patří mezi základní odborné předměty. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka, poskytuje vědomosti a dovednosti nezbytné pro profesi učitele či pedagoga volného času. Vytváří základy pedagogického myšlení žáků a profesní etiky, ovlivňuje postoje a hodnotové orientace. Smyslem výuky je tvorba a rozvoj profesních dovedností. Absolvent se uplatní jako učitel mateřské školy nebo jiného zařízení pro děti předškolního věku jako vychovatel nebo pedagog volného času ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech nebo jako vychovatel ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních s výjimkou školských zařízení, u kterých se pro výkon přímé pedagogické činnosti vyžaduje dle par. 16(2) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, vysokoškolské vzdělání. Absolvent se také uplatní v neškolských zařízeních, např. sociálních, zdravotnických, zájmových, kde se pro výkon výchovné a vzdělávací činnosti vyžaduje pedagogická způsobilost.

Učivo čerpá ze základních pedagogických disciplín i z hraničních a souvisejících oborů. Cílem je, aby žáci dokázali ve skupině svěřených jedinců vytvářet pozitivní klima, uměli motivovat a vedli k aktivní účasti na probíhajících činnostech, dokázali charakterizovat základní metody pedagogické diagnostiky, ovládali základní činnosti směřující k projektování výchovně vzdělávací práce, citlivě a objektivně hodnotili projevy a výkony svěřených

jedinců, seznámili se s historickým vývojem školských systémů, porozuměli vybraným pedagogickým směrům, seznámili se s aktuální legislativou školství, porovnali alternativní programy, dovedli pracovat s odbornou pedagogickou literaturou, upevnili pozitivní postoj k vlastnímu celoživotnímu vzdělávání. Předmět se vyučuje v prvním až čtvrtém ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Výuka je realizována různými metodami, např. práce s IKV, skupinovou prací, exkurzemi do výchovně vzdělávacích institucí, muzeí, zpracováváním aktuálních informací z médií (internet, tisk, TV, knihovna) včetně nové legislativy a školských alternativních programů.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žák

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

Žák

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

Žák

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)

Personální a sociální kompetence

Žák

- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných
- lidí, přijímá radu i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů,
- nezaujatě zvažuje návrhy druhých
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním
- konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypu k přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

Žák

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru cílevědomě a
- zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

Digitální kompetence

Žák

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- komunikuje elektronickou poštou a využívá další prostředky online a offine komunikace
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- ovládá funkce různých digitálních zařízení, softwaru a sítí a orientuje se v možnostech jejich využití, uvědomuje si jejich příležitosti, omezení, účinky a rizika
- přistupuje k práci s digitálními technologiemi s rozmyslem, kriticky, ale i se zvědavostí, pracuje s nimi eticky, bezpečně, zodpovědně a podle daných pravidel
- využívá digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji
- pracuje bezpečně, efektivně a účelně s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě i komunikuje pomocí digitálních technologií
- používá digitální technologie k podpoře svého aktivního občanství a zapojení do společnosti, na podporu spolupráce s ostatními i podporu kreativity k dosažení osobních, společenských, pracovních i podnikatelských cílů

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.
Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti, pěstovali zdravý životní styl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.
Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.
Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Člověk a digitální svět
Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.
Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.
Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti pedagogické.
Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.
Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s různými informacemi a efektivně jich využívali.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: frontální vyučování, skupinové vyučování; a následující metody výuky: problémový výklad, metodu názorně – demonstrační. Nedílnou součástí výuky je promítání dokumentárních i hraných filmů

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni za ústní i písemné úlohy. Hodnoceno je zejména: zvládnutí probíraného učiva, aktivita v hodinách, domácí příprava, referáty, schopnost kultivované diskuse, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, OPX, PSY, IDT a didaktiky a metodiky výchov

1.ročník

Obecná pedagogika

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - orientuje se v odborné pedagogické terminologii, správně ji užívá a dovede ji objasnit; - objasní funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě i v životě společnosti, vysvětlí význam celoživotního vzdělávání; - orientuje se v systému základních a aplikovaných pedagogických disciplín; - charakterizuje vybrané pedagogické směry a možnosti jejich využití ve vlastní pedagogické činnosti; - uvede možnosti získání stupně vzdělání a odborné kvalifikace v ČR; - charakterizuje úkoly a činnost školských zařízení ve vztahu ke svému uplatnění; - pracuje s odbornou literaturou, pořizuje výpisky, anotaci, uvádí správně citace a bibliografické údaje;	Charakteristika pedagogiky, základní pedagogické pojmy - dějiny pedagogiky, současná pedagogika - pedagogické disciplíny - pedagogické směry a možnosti jejich využití - biologické a sociální faktory v rozvoji osobnosti, výchova a společnost - soustava vzdělávání v ČR včetně kurikulárních dokumentů - základy didaktiky

2.ročník

Předškolní pedagogika

výsledky vzdělávání	učivo
Žák:	- předškolní vzdělávání, jeho specifika a instituce

- charakterizuje právní úpravu předškolního vzdělávání v ČR, pracuje s právními a metodickými zdroji informací; - objasní na základě znalosti kurikulárních dokumentů i teoretického poznání pojetí, cíle, obsah, prostředky a podmínky předškolního vzdělávání; - porovná a objasní různé koncepce a formy předškolního vzdělávání (MŠ, individuální vzdělávání, lesní školky apod.); - uvede požadavky na odbornou způsobilost učitele MŠ, charakterizuje jeho osobní předpoklady pro odbornou činnost; - vysvětlí funkci dalších profesí podílejících se na péči o děti a vzdělávání dětí v předškolních zařízeních; - charakterizuje strukturu činností dítěte předškolního věku; - zdůvodní důležitost hry - uvede druhy her, jejich využití a doloží příklady; zdůvodní význam hračky pro dítě předškolního věku; - porovná a vhodně zvolí vzdělávací metody, pedagogické zásady, organizační formy a činnosti adekvátní dětem ve věku 2–6/7 let; - sleduje činnost dítěte a jeho pokroky, poskytuje mu zpětnou vazbu a motivuje ho k dalšímu pozitivnímu rozvoji jeho osobnosti; - osvojil si zásady efektivní spolupráce s dalšími pedagogickými pracovníky a s rodiči dítěte; - osvojil si algoritmus rozhodovacích procesů při řešení typických problémů ve vzdělávacích činnostech a výchově dětí předškolního věku;	- obsah a formy předškolního vzdělávání - základní metody předškolního vzdělávání - legislativa předškolního vzdělávání - osobnost pedagoga a multidisciplinarita - denní režim a hra v předškolním období dítěte

Pedagogika volného času

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - charakterizuje význam a funkce volného času pro děti a dospělé, popíše pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času u dětí; - uvede požadavky na odbornou způsobilost vychovatele a pedagoga volného času, charakterizuje jejich osobnostní předpoklady pro pedagogickou činnost; - charakterizuje na základě ŠVP činnost a organizaci školských zařízení, která osobně poznal (zejména školní družinu); - osvojil si zásady a postupy plánování a projektování výchovně vzdělávacích aktivit pro děti ve školských zařízeních i jejich evaluace podle stanovených hodnoticích kritérií a dovede je uplatnit; - popíše způsoby zjišťování potřeb a zájmů dětí, vysvětlí význam a možnosti jejich zapojení do přípravy a hodnocení výchovně vzdělávacích aktivit; - připravuje (samostatně, ve spolupráci s dalšími pedagogickými pracovníky či s jinými odborníky nebo s dětmi) návrhy výchovně	-výchova a vzdělávání ve volném čase -školská a mimoškolská zařízení pro zájmové vzdělávání - legislativní rámec PVČ - obsah a formy vzdělávání ve volném čase - metody zájmového vzdělávání - plánování a realizace volnočasových aktivit

vzdělávacích a zájmových aktivit pro danou cílovou skupinu v souladu se stanoveným cílem a podmínkami, řídí jejich realizaci; - používá vhodné metody a prostředky vzhledem k cílům a specifickým potřebám skupiny a jednotlivců; - vyhodnocuje efektivitu realizované aktivity a poskytuje účastníkům zpětnou vazbu; - uvede pomocí příkladů možnosti práce s dětmi v rámci prevence rizikového chování a sociálně-právní ochrany dětí; - charakterizuje a doloží příklady trendy, nové metody a formy volnočasových aktivit pro děti (např. outdoorové, zážitkové, interaktivní, poznávací, odpočinkové a rekreační, hry a soutěže, žákovské projekty); - osvojil si algoritmus rozhodovacích procesů při řešení typických problémů ve výchovně vzdělávacích a zájmových činnostech;	

Pedagogické projektování

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - rozumí odborným pojmům pedagogického projektování a správně je používá; - vysvětlí vztah RVP, školních a třídních vzdělávacích programů; - zpracuje písemně přípravu výukové jednotky podle třídního (skupinového) vzdělávacího programu; - pracuje se základní pedagogickou dokumentací mateřské školy a školského zařízení, a to i v elektronické podobě;	- kurikulární dokumenty v procesu vzdělávání - RVP PV a RVP ZV jako východisko k tvorbě vzdělávacích programů - vztah mezi RVP a ŠVP - základní dokumenty ve školství - tvorba projektů

3.ročník

Sociální a pedagogická komunikace

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - vymezí pojmy sociální komunikace a pedagogická komunikace;	- Charakteristika komunikace a její dělení - verbální, neverbální, pasivní, agresivní a asertivní

- používá základní komunikační dovednosti, základní techniky verbální a neverbální komunikace, včetně práce s hlasem v různých pedagogických situacích; - aplikuje pravidla a strategie efektivní a etické komunikace na podporu dítěte; - uvede a uplatňuje zásady komunikace s dětmi se smyslovým nebo tělesným postižením, objasní zásady komunikace s dětmi s PAS a s dětmi-cizinci s nedostatečnou znalostí češtiny; - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního nebo direktivního a nedirektivního způsobu chování; - ovládá techniky a hry k osobnostně sociálnímu rozvoji a k rozvoji komunikačních schopností dětí; - vyjadřuje se a jedná v souladu s principy a normami kulturního chování; popíše a respektuje zásady a podmínky správné a bezpečné komunikace se zákonnými zástupci dítěte, chrání osobní a citlivé informace o dětech;	- hlasová výchova a rétorické minimum - sociální a pedagogická komunikace - zásady efektivní pedagogické komunikace včetně komunikace s žáky s různým postižením a OMJ - etické zásady v pedagogické komunikaci a mlčenlivost

Speciální a sociální pedagogika

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - objasní specifika vzdělávání dětí se SVP ve vztahu k práci učitele MŠ, vychovatele a pedagoga volného času; - uplatňuje vhodné strategie práce s dětmi ve smíšeném kolektivu; - vyhledá informace a materiály týkající se začleňování dětí-cizinců a dětí s odlišným mateřským jazykem do předškolního vzdělávání; - vysvětlí funkci rodiny a její vliv na dítě, uvede příklady rozmanitosti typů rodiny; popíše proměnu současné české rodiny a její důsledky pro výchovu dětí a práci školy; - charakterizuje důsledky života v podmínkách sociálního vyloučení pro rozvoj osobnosti dítěte a jeho vzdělávání, uvede příklady podpory sociálně znevýhodněných rodin a dětí; - popíše rizikové projevy chování dětí, objasní jejich příčiny, způsoby prevence i právní důsledky; - objasní úlohu a postup školy a pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování dětí a zajištění jejich bezpečí; - orientuje se v systému sociálně-právní ochrany dítěte; - charakterizuje multikulturní a genderová specifika, která	- sociální pedagogika jako vědní disciplína - rodina a rodinná výchova - sociálně negativní jevy ohrožující děti a možnosti prevence ve škole i mimo školu, sociálně právní ochrana dětí - multikulturní výchova a vzdělávání etické s přihlédnutím k genderovým specifikům

je třeba při vzdělávání dětí respektovat a aktivně využívat v konkrétních situacích;	

4.ročník

Speciální a sociální pedagogika

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - vymezí základní disciplíny speciální pedagogiky, správně používá vybrané pojmy speciální pedagogiky; - vysvětlí současný přístup ke vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných a jeho právní zakotvení, objasní pojmy společné vzdělávání, inkluze, integrace, podpůrná opatření; - objasní specifika vzdělávání dětí se SVP ve vztahu k práci učitele MŠ, vychovatele a pedagoga volného času; - objasní možnosti diagnostikování nadání, formy vzdělávání a podpory nadaných dětí; - pracuje s právními, metodickými a odbornými zdroji informací týkajících se vzdělávání dětí a žáků se SVP a dětí nadaných, zejména v předškolním a zájmovém vzdělávání; - osvojil si zásady efektivní spolupráce s příslušnými podpůrnými profesemi ve školství a se zákonnými zástupci dítěte s nadáním nebo s postižením; - zvolí vzdělávací činnost a vzdělávací strategii adekvátně dítěti se SVP nebo s nadáním a daným podmínkám; - uplatňuje vhodné strategie práce s dětmi ve smíšeném kolektivu; - charakterizuje důsledky života v podmínkách sociálního vyloučení pro rozvoj osobnosti dítěte a jeho vzdělávání, uvede příklady podpory sociálně znevýhodněných rodin a dětí;	- vymezení speciální pedagogiky jako vědní disciplíny, historie a základní pojmy - přehled základních pedií - vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných včetně možnosti diagnostiky dětí nadaných - pedagogicko - psychologické poradenství a podpůrná opatření

Pedagogická diagnostika a hodnocení

výsledky vzdělávání	učivo
Žák:	- metody pedagogické diagnostiky - hodnocení v procesu výchovy a

- vysvětlí funkci hodnocení ve výchovně vzdělávací činnosti, uvede formy, způsoby a chyby v hodnocení ve vztahu k činnosti v MŠ a v zájmovém zařízení; - sleduje a hodnotí pokroky ve znalostech, dovednostech, potřebách a zájmech jedinců nebo skupin a navrhuje postup jejich dalšího rozvoje; - poskytuje vhodným způsobem zpětnou vazbu dítěti, motivuje ho a vyjadřuje mu podporu; - vede děti k sebehodnocení, učí je hodnotit druhé lidi; - vypracuje písemné hodnocení dítěte, vede a využívá portfolio dítěte; - posoudí nastavení pravidel hodnocení dětí v ŠVP a nastavení spolupráce s rodiči ve školní dokumentaci a podle potřeby navrhne změnu;	vzdělávání - subjekty a objekty hodnocení, prostředky, metody

Psychologie

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	2+0	2+0	2+0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět psychologie spolu s dalšími odbornými předměty vytváří základ odborných znalostí a vědomostí pro daný studijní obor a spoluvytváří odborný profil absolventa. Cílem je naučit studenty aktivně využívat poznatky psychologických disciplín v pedagogické přípravě žáků v předškolní a mimoškolní činnosti.
V oblast postojů by vzdělávání mělo směřovat k utváření pozitivního vztahu k dětem, jejich potřebám, aby se absolventi oboru připravili na odpovědnou pedagogickou práci a aby byli ochotni celoživotně pracovat na svém profesním rozvoji.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.
Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti, pěstovali zdravý životní styl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.
Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.
Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;

- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.
Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Člověk a digitální svět
Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.
Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.
Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti pedagogické.
Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.
Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s různými informacemi a efektivně jich využívali.

Popis metod a forem výuky

Mimo běžných metod jako je výklad, procvičování a opakování jsou zařazovány samostatnější formy práce, jako jsou skupinové i individuální projekty, diskuze, besedy, referáty, prezentace, sebezkušenostní cvičení (založená zvláště na metodě introspekce), workshopy, nácvik modelových situací. Cílem je osvojit si praktické dovednosti uplatnitelné v problémových situacích, zdokonalit komunikativní schopnosti a získat schopnost argumentovat.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Je kladen důraz na schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy a vyučovacími předměty. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, jazykové vyjadřování, logická posloupnost. Hodnotí se také schopnost práce s informacemi - hledání

zdrojů, zhodnocení zpracování a použití informací. Hodnotí se také schopnost pracovat v týmu.

Mezipředmětové vztahy:
Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, PED, ZDN a výchov.

1. ročník

Obecná psychologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
- vymezí psychologii jako vědní disciplínu - užívá správně odbornou terminologii, vysvětlí vybrané psychologické pojmy - vysvětlí soustavu psychických jevů	-psychologie jako věda -předmět, metody -psychologické disciplíny -význam psychologie v pedagogické činnosti -základní psychologické směry a jejich představitelé -charakteristika lidské psychiky -prožívání, chování -vědomí, nevědomí -třídění psychických jevů

Psychologie osobnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo

- aplikuje osvojené vybrané techniky a postupy pro poznávání a rozvoj osobnosti - charakterizuje psychické vlastnosti - popíše osobnost člověka včetně cílů jeho směřování - charakterizuje strukturu osobnosti, činitele jejího utváření a chování - charakterizuje osobnost člověka a psychické procesy a stavy ve vztahu k předškolnímu a zájmovému vzdělávání - vysvětlí význam motivace a její využití v pedagogické činnosti - objasní proces učení a jeho ovlivňování v předškolním a zájmovém vzdělávání - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování chování	-pojem osobnost -činitelé podílející se na utváření osobnosti (faktory biologické, sociální, výchova, sebevýchova, sebevzdělávání) -poznávání osobnosti -faktory zkreslující posuzování osobnosti -motivační struktura osobnosti (postoje, potřeby, hodnoty) -vliv hry, učení, práce a zájmové činnosti na rozvoj osobnosti -vlastnosti osobnosti (schopnosti, dovednosti, temperament, charakter, rysy osobnosti) -učení a paměť -vlastnosti psychických procesů a stavů (kognitivní procesy – vnímání, představy a fantazie, myšlení a řeč, city, pozornost, vůle) SEBEZKUŠENOSTNÍ CVIČENÍ

2. ročník

Vývojová psychologie

Výsledky vzdělávání	Učivo

- objasní psychosomatickou jednotu lidského organizmu - charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka a životního cyklu, zejména ve vztahu ke své profesi - charakterizuje osobnost člověka a psychické procesy a stavy ve vztahu k předškolnímu a zájmovému vzdělávání - popíše specifika rozvíjení kognitivních procesů v jednotlivých etapách ontogeneze	-vývoj osobnosti, činitelé vývoje -teorie duševního vývoje (Freud, Erikson, Piaget) -zvláštnosti dětské psychiky -zákonitosti vývoje -etapy a mezníky ontogeneze (periodizace) - psychosomatický, sociální, citový a osobnostní vývoj v jednotlivých vývojových etapách života člověka -vývoj dítěte do tří let (pre-, peri- a postnatální období, novorozenec, kojenec, batole) -vývoj dítěte od tří do šesti let (+ problematika školní zralosti a připravenosti) -mladší školní věk -starší školní věk – pubescence -adolescence -dospělost -stáří SEBEZKUŠENOSTNÍ CVIČENÍ

3. ročník

Psychologie ve výchově a vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo

- dokáže zpracovat podklady pro pedagogickou charakteristiku osobnosti dítěte - aplikuje osvojené vybrané techniky a postupy pro poznávání a rozvoj osobnosti - objasní proces učení a jeho ovlivňování v předškolním a zájmovém vzdělávání - volí metody a způsoby motivace adekvátně dětem; objasní proces učení a výběr učebních strategií v předškolním a zájmovém vzdělávání	-metody poznávání dítěte -anamnéza, kazuistika, psychologická charakteristika osobnosti, mapování -činitelé ovlivňující průběh a výsledky učení a vyučování -podmínky efektivního studia

Sociální psychologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
- vymezí socializaci osobnosti a její jednotlivé aspekty v návaznosti na jednotlivé etapy vývoje - identifikuje na příkladech a modelových situacích chyby, předsudky a stereotypy v posuzování člověka a vysvětlí, jak ovlivňovat postoje dětí - rozpoznává sociální vztahy ve skupině dětí, se kterou pracuje, volí prostředky pro rozvoj či ovlivňování sociálních vztahů, klimatu a skupinové dynamiky - dokáže využívat psychologické vědomosti a dovednosti při analýze a řízení pedagogických situací	-předmět a metody sociální psychologie (sociometrie) -socializace, sociální učení -sociální percepce a interakce - sociální skupiny a jejich vliv na vývoj osobnosti -malé sociální skupiny -skupinová dynamika -sociálně psychologický výcvik -verbální a neverbální komunikace -asertivita -rozhovor jako metoda navázání kontaktu SEBEZKUŠENOSTNÍ CVIČENÍ

4. ročník

Psychologie náročných životních situací

Výsledky vzdělávání	Učivo
- vysvětlí pojmy stres a syndrom vyhoření, uvede jejich příznaky, popíše některé způsoby prevence a vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - užívá dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebehodnocení, sebevýchovu a učení, pro zvládání náročných pracovních a životních situací a pro rozvoj vlastní osobnosti - identifikuje konfliktní situace a rozpozná jejich příčiny, navrhuje možnosti jejich řešení a předcházení konfliktům; volí vhodné prostředky pro efektivní komunikaci směřující ke vzájemnému respektování a uvědomělé spolupráci dítěte a pedagoga - vysvětlí přínos a možnosti využití technik supervize a intervize ve školské praxi a jako nástroj prevence vyhoření	-stres -frustrace -deprivace -konflikt -syndrom vyhoření a prevence jeho vzniku - intervize, supervize

Psychohygiena

Výsledky vzdělávání	Učivo
- osvojil si zásady duševní hygieny při práci a učení a vybrané relaxační techniky a metody - ovládá vybrané techniky pro sebereflexi a poznávání vlastní osobnosti	-duševní hygiena, duševní zdraví -relaxační a meditační techniky

Základy psychopatologie

Výsledky vzdělávání	Učivo

- popíše poruchy chování, se kterými se lze v pedagogické praxi setkat, a možnosti jejich ovlivňování - charakterizuje psychosociální aspekty sociálně patologických jevů a ví, kde vyhledat odbornou pomoc	-normalita -základní klasifikace poruch -psychózy -neurózy -poruchy osobnosti -možnosti léčby a prevence

Dramatická výchova s didaktikou

ročník	**4. ročník**
dotace	2+0
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem dramatické výchovy je systém sociálně uměleckého učení zacílený jednak k rozvoji osobnosti a prosociálního chování a jednak k uměleckému rozvoji prostřednictvím dramatu a divadla. A vede ke schopnosti projektovat a následně aplikovat dramatické činnosti v pedagogické praxi.
Dramatická výchova je osobnostně, sociální a umělecký rozvoj osobnosti prostřednictvím dramatického umění, včetně didaktiky předmětu.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí
Cílem dramatické výchovy je výchova tvořivé a vnímavé osobnosti, která je schopna:
- poznávat a hodnotit komplikovaný svět mezilidských vztahů
- vnímat skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientovat se v ní
- samostatně tvořivě řešit praktické problémy a konfliktní situace
- umět se odpovědně rozhodovat a být schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost
- spolupracovat s druhými na společném díle a dovést dílo od nápadu k realizaci
- zvládat prvky a postupy dramatického umění
- využívat dramatickou výchovu jako princip výchovné práce a metodu vyučování
- na konci studia získané poznatky a dovednosti na žádoucí úrovni aplikovat ve své pedagogické

profesi s dětmi a mládeží (didaktika dramatické výchovy)

Přínos a realizace klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení; přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence:

- reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat názory druhých
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- respektovat práva a osobnost druhých lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelských aktivitám:

- prezentovat svůj odborný potenciál.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství (osobnost a její rozvoj, komunikace vyjednávání a řešení konfliktů)
- těžiště realizace se předpokládá ve vytvoření demokratického klimatu školy (dobré přátelské vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem)

Člověk a svět práce:

- identifikace a formulování vlastních priorit

Přínos k rozvoji odborných kompetencí

Dramatická výchova vede v rozvoji odborných kompetencí, k tomu, aby absolventi:

- připravovali a realizovali samostatně i v týmu projekty výchovně vzdělávací práce pro skupiny dětí a mládeže a prováděli jejich evaluaci
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí a mládeže, chápali a systematicky rozvíjeli vrozené i získané dispozice dětí a mladých lidí, specificky se zaměřovali na rozvoje jejich klíčových kompetencí
- rozvíjeli u dětí a mládeže pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání
- ovládali dramatické činnosti přiměřené věku dětí a mládeže a využívali vlastních dispozic v těchto oblastech
- byli schopni sebereflexe
- zvládali techniky komunikace s rodiči nebo institucemi.

Popis metod a forem výuky

Po celou dobu studia převažují metody praktických činností. Součástí praktických cvičení je přiměřená míra teoretického a didaktického poučení. Podstatu praktických činností tvoří dramatické hry a cvičení, interpretace a improvizace, strukturované drama, dramatizace. Využívají se především skupinové formy práce. Doporučuje se organizovat výuku ve dvouhodinových souvislých blocích.

Pro výuku je nezbytně nutná speciálně upravená místnost vybavená kobercem a pomůckami. Žáci i učitel nosí pohodlné pracovní oblečení, které dovoluje volný a všestranný pohyb. Učitel je připraven zapojit se do hry. Vyučovací hodiny dramatické výchovy nejsou určeny pro diváky a vyžadují aktivní zapojení všech zúčastněných.
Pro veškerou výuku se třída dělí na skupiny. Optimální počet žáků je 12 - 14.
Je vhodné využívat společných nebo individuálních návštěv divadelních i filmových představení, regionálních recitačních vystoupení, náslechů v různých výchovně - vzdělávacích zařízeních.

Není možné rozepisovat přesný počet hodin, který by měl být věnován jednotlivým tematickým celkům, protože náměty a úkoly nestačí probrat jednorázově, je třeba se k nim po určité době vracet na vyšší úrovni, obohacovat je a obměňovat.

Během studia je možné zorganizovat několikadenní praktický kurz dramatické výchovy, ve kterém by žáci propojili získané vědomosti a dovednosti a vytvořili dramatický produkt.

Způsoby hodnocení žáků
Hodnocení probíhá především slovními reflexemi po hrách, hravých celcích, před ukončením vyučovací hodiny nebo před ukončením pololetí, konce školního roku. Součástí je i sebehodnocení žáků.
Hodnotí jak učitel, tak žáci.

Mezipředmětové vztahy

- pedagogika
- psychologie
- učební i odborná praxe
- český jazyk
- literatura
- hudební, výtvarná, tělesná výchova s didaktikou

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: -osvojuje si základní pravidla, metody a formy práce v dramatické výchově - podílí se na vytváření pozitivních vztahů ve skupině - respektuje názory a postoje členů skupiny dramatické výchovy - je schopen reflexe a sebereflexe - charakterizuje cíle a prostředky výchovy slovesným, dramatickým a multimediálním uměním v předškolním vzdělávání a ve volném čase; - posuzuje projevy neverbální komunikace v souvislosti s celkovým vyjadřováním - rozvíjí vlastní nápaditost a tvořivost, samostatně i ve spolupráci s ostatními	1. **Úvod do problematiky dramatické výchovy** - Podstata a struktura předmětu - Seznámení učitele s žáky v dramatické hře, zavádění pravidel soužití a spolupráce, překonání zábran ve vzájemném styku - Seznámení učitele s jedinečností, se schopnostmi a typy žáků - Vytváření kolektivu a předpoklady pro jeho fungování **2. Objevování sebe a okolního světa** - Rozvíjení schopnosti fyzického a psychického uvolnění a soustředění - Cvičení smyslového vnímání - Rozvíjení představivosti, obrazotvornosti a fantazie **3. Pohyb a pantomima** - Rozvíjení pohybových dovedností a pantomima - Orientace v prostoru - Základy rytmického cítění

- uvědomuje si význam fantazie, obrazotvornosti a představivosti pro rozvoj osobnosti člověka - má přehled o současné knižní produkci pro děti a dramatické tvorbě pro děti; - - volí literární dílo a formy práce s ním adekvátně osobnosti a zájmům dítěte a využívá je k rozvoji estetického cítění, - fantazie, kreativity a emocionálního vývoje, komunikativních dovedností i poznání světa; - uplatňuje postupy, které formují čtenářskou gramotnost dětí, jejich vztah k literatuře a ke čtenářství; - - je schopen tvořivé práce s uměleckým textem, výrazně čte, vypráví a recituje, - pracuje s hlasem a neverbálními - prostředky, využívá herecké prostředky; - osvojil si a uplatňuje pravidla hlasové hygieny; - aplikuje metody dramatické výchovy do pedagogického působení; používá je k rozvoji osobnosti dětí; - rozvíjí sociální dovednosti a návyky dětí, vede je ke společenskému chování; - uvědomuje si význam hry v životě dítěte - využívá hru jako prostředek	**4. Kontakt a mimojazyková komunikace** - Cvičení na kontakt - Neverbální komunikace - Partnerská a skupinová citlivost, cvičení důvěry **5. Verbální komunikace** - Základy techniky řeči ve spojení s výrazem - Slovní hry a cvičení s využitím jak řečových prostředků, tak i zástupné řeči - temporytmus řeči - čtení pohádek - recitace **6. Tvořivost, obrazotvornost, improvizace** - Tvořivost slovní - Tvořivost pohybová, hudební, výtvarná - Improvizace jako základní metoda dramatické výchovy - Improvizace s dějem **7. Hra – metoda vyučování** - funkce hry - hra jako prostředek výchovy a vzdělávání v pěti oblastech předškolního vzdělávání - hra v mimoškolní výchově a vzdělávání - zásobník her **8. Práce s předmětem, loutkou, divadlo pro děti** - Předmět a jeho oživení; reálná, zástupná a imaginární rekvizita, předmět jako loutka - Dramatické hry a etudy s předmětem, nebo loutkou s využitím uměleckého díla. - Vlastní herecké výstupy i s využitím uměleckého díla. - Krátká divadelní představení pro děti či spolužáky **9. Didaktika dramatické výchovy** - Podmínky, prostředí, organizace výuky dramatické výchovy v MŠ a jiném školském zařízení - Metody dramatické výchovy - Struktura lekce dramatické výchovy a

výchovy a vzdělávání - vytváří si zásobník her pro svou učitelskou či vychovatelskou praxi - funkčně využívá práci s oživeným předmětem pro rozvoj osobnosti, sociální percepce a zájmů dítěte; - - připravuje s dětmi různé dramatické nebo hlasové školní i mimoškolní projekty; - vysvětlí, jak funkčně zařadit do výchovně vzdělávacího procesu divadelní, filmové a jiné kulturní představení; - využívá vlastní metodický zásobník dramatických her a cvičení pro rozvoj osobnosti dítěte - sestavuje a realizuje části lekcí dramatické výchovy	její písemné zpracování - Samostatné vedení pracovní skupiny

Hudební výchova s didaktikou

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	2+0	2+0	2+0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	2	2	2	2

Popis cílů a didaktické pojetí předmětu

Hudební výchova s metodikou je předmět, jehož základními složkami jsou pěvecké instrumentální a hudebně pohybové činnosti. Při nich žáci rozvíjejí své hudebně estetické

schopnosti, osvojují si hudební dovednosti a připravují se na úkol přivádět k hudbě děti předškolního i školního věku a mládež. Důraz je kladen na dokonalé zvládnutí reprodukčních dovedností a na schopnost jejich aplikace při práci s dětmi a mládeží.

Hudební výchova vede k poznání současné hudební kultury v kontextu historického vývoje společnosti a vede k hlubšímu porozumění hudebnímu sdělení na základě schopnosti analyticko- syntetických přístupů k hudebnímu dílu. Přispívá ke kultivaci historického a kulturního povědomí žáků v integraci poznatků ze všeobecné historie lidstva i z kulturního odkazu různých uměleckých oblastí rozvoje společenského života.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby žák prohluboval svůj aktivní vztah k hudbě na základě svého estetického prožívání a na základě pronikání do podstaty hudebního sdělení a struktury hudebního díla;
- analyzoval hudební díla z hlediska jejich historického zařazení, žánru a formy a z hlediska osobnosti dítěte;
- chápal umění jako specifickou výpověď o skutečnosti v různorodosti stylů a estetických kritérií a tříbil dovednost správně formulovat a vyjadřovat své názory i toleranci k estetickému cítění, vkusu, zájmu a názoru druhých lidí;
- byl vybaven souborem adekvátních hudebních dovedností uplatňovaných ve vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činnostech;
- ovládal hru na nejméně jeden hudební nástroj (např. klavír, housle, kytara, zobcová flétna), a byl schopen interpretovat hudební skladby různých stylů a žánrů na úrovni přiměřené svým schopnostem a stupni hudební přípravy, transponovat písně a doprovázet zpěv nebo pohyb přiměřeně dětem;
- uměl vhodně využívat Orffovy a jiné dětské hudební nástroje;
- osvojil si základy dirigování a hudebního řízení dětského kolektivu;
- byl schopen hudebně tvořivých aktivit;
- dokázal uplatňovat různé formy a metody hudební a hudebně pohybové výchovy adekvátně věku nebo zájmové orientaci dětí;
- dovedl vzájemně propojovat vokální, instrumentální a pohybové činnosti;
- byl vybaven přiměřeným a trvalým pěveckým, instrumentálním, posluchačským a hudebně pohybovým repertoárem pro různé skupiny dětí;
- v souladu s ostatními úkoly získal soubor nezbytných hudebně teoretických poznatků;
- získal pedagogické, hudebně didaktické a metodické vědomosti i praktické dovednosti,

Přínos a realizace klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení: Rozvíjení sluchové i mechanické paměti, propojování vizuálních sluchových a hmatových vjemů, rozvoj abstraktního a logického myšlení.
Kompetence k řešení problémů: Volba vhodného způsobu nácviku skladeb a písní, časové rozvržení samostatného cvičení, zaměření se na výsledek, pořizování notových záznamů a nahrávek
Komunikativní kompetence: Užívání hudby jako prostředku komunikace, schopnost hudbě porozumět a hudbou komunikovat
Personální a sociální komunikace: spolupráce ve skupině, schopnost reagovat na hodnocení a kritiku

Občanské kompetence a kulturní povědomí: vztah k lidovým písním a kultuře různých národů, posílení národní identity, seznámení se s díly světové hudby
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám: zdokonalování hudebních znalostí a dovedností jako prostředek osobního rozvoje a dalšího profesního uplatnění (hudebník v orchestru, korepetitor, hudební kritik a publicista, tvůrčí hudební práce
Digitální kompetence: vyhledávání hudebních ukázek a notových zápisů na internetu, práce s hudebním softwarem při nácviku a úpravě písní

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí.

Žák připravuje a realizuje hudební výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku.
- rozvíjí u dětí pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vede je k prosociálnímu jednání
- vytváří pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, podporující hudební vzdělávací práci, zahrnující i rozvoj vzdělávacích potencialit každého jednotlivce
-dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, chápe ji jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí, spolupracovníků a dalších osob vyskytujících se na pracovištích (např. rodičů a jiných návštěvníků)
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
- je schopen zohledňovat oprávněné požadavky klient (dětí, rodičů)
- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce a její finanční, společenské ohodnocení

Uplatnění průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti
- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých

Člověk a svět práce
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře

Člověk a digitální svět
- vyhledávání informací a materiálů na internetu.
- práce s hudebním softwarem

Popis metod a forem výuky

Učivo je tvořeno těmito základními okruhy:

- Pěvecké dovednosti a návyky
- Hudební nauka
- Dějiny hudby a poslechová činnost
- Didaktika hudební výchovy

Rozdělení učiva do jednotlivých ročníků je koncipováno tak, aby se uvedené okruhy prolínaly ve všech hudebně výchovných složkách.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního i písemné projevu a přednesu písní. Hodnotí se i spolupráce při týmové práci, zpracování a přednes referátů na dané téma. Je zohledněn i celkový přístup a zájem žáka o předmět a problematiku, plnění studijních povinností a vypracování zadaných projektů.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • ovládá pěvecké dovednosti a svůj hlas chápe jako hudební nástroj, jehož zvládání je možné zdokonalovat • orientuje se v notovém zápisu a je schopen podle něj zpívat • jednoduché melodie zaznamenává do notového zápisu bez pomoci hudebního nástroje • rozezná svým sluchem základní harmonické funkce a je schopen je zapsat do not • rozlišuje durové a mollové tóniny • ovládá durové i mollové stupnice s křížky i béčky, základní intervaly a kvintakordy • orientuje se v houslovém i basovém klíči • zvládá nácvik jednoduchých písní • využívá k doprovodu nástroje Orffova instrumentáře • rozezná umělé a lidové písně • orientuje se ve zpěvnících a sbírkách lidových písní • chápe lidovou píseň jako součást národní kultury a historie	• Hlasová výchova – držení těla – dýchání – tvoření tónů – frázování – rezonance – zpěv legato a staccato – rozšiřování hlasového rozsahu 2) Intonace a zpěv – zpěv durové stupnice – intonace jednotlivých stupňů durové stupnice – zpěv jednoduchých písní z not – intonace základních intervalů – intonace dvojhlasu a trojhlasu

	– zpěv jednoduchých sborových partů z not – sluchová analýza melodie – sluchová analýza intervalů – sluchová analýza harmonických funkcí 3) Rytmus • interpretace jednoduchých rytmických celků nápodobou • interpretace jednoduchých rytmických celků z not 4) Hudební teorie • psaní not a klíčů • notová osnova • hodnoty not a pomlk • orientace v houslovém i basovém klíči • durové stupnice • mollové stupnice • aiolská, harmonická a melodická stupnice • základní intervaly • durový kvintakord, sextakord, kvartsextakordu • základní harmonické funkce 5) Didaktika hudební výchovy – didaktické principy hudební výchově – rozvoj hudební aktivity a tvořivosti

	– typy hudebních činností – organizace a formy zpěvu – hlediska výběru písní k nácviku – metodický postup nácviku písní – dětské hudební nástroje a práce s dětským instrumentářem • Dějiny hudby - oblasti písňové tvorby - funkce lidové písně - druhy lidových písní - písňová forma - sběratelé lidových písní - lidová píseň v novodobých proměnách (folk, country, world-music)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák ● rozezpívá jednotlivé tóny durového kvintakordu a jeho obratů ● zpívá jednoduché mollové písně z not ● zpívá druhý či třetí hlas z notového záznamu ● rozlišuje sluchem druhy akordů a harmonické funkce ● využívá pohybu a tance adekvátně k charakteru hudby ● dokáže vyjádřit hudbu pohybem ● ovládá základy dirigování ● řídí dětský sbor a nacvičuje písně	1) Intonace a zpěv - intonace durového kvintakordu - intonace durového sextakordu a kvartsextakordu - intonace mollové stupnice - zpěv jednoduch. mollových písní z not - intonace dvojhlasu a trojhlasu - zpěv jednoduch sborových partů z not - sluchová analýza akordů - sluchová analýza harmonických funkcí 2) Didaktika hudební výchovy - formy hudebně pohybové výchovy - metodické postupy při nácviku her se zpěvem a hudbou - metodika nácviku tance - taneční improvizace - charakteristika pěveckých dovedností a návyků - hygienické zásady při zpěvu

● uplatňuje hygienické zásady při zpěvu ● chápe hudbu jako umění, které provází člověka od jeho počátků ● rozeznává hudební styly jednotlivých historických období ● poslouchá hudební díla renezanční, barokní a klasické hudby ● vyjadřuje vlastní prožitek z uměleckého díla ● rozeznává hudební nástroje ve skladbách barokních a klasických autorů ● chápe funkce hudby v období středověku, renezance, baroka a klasicismu ● rozeznává hudební formy ● navštěvuje koncerty a operní představení	- řízení dětského sboru - základy dirigování 3) Dějiny hudby - jednohlasý zpěv - nejstarší hudební památky - gregoriánský chorál - trubadurský zpěv - ars antikva, ars nova - husitský chorál - vokální polyfonie - hudba v období renezance - hudební skladatelé 15. a 16. století - vznik opery - triová sonáta, fuga, suita a koncert - hlavní představitelé barokní hudby - smyčcové nástroje, varhany, cembalo - české baroko - manheimská škola - klasické hudební formy - představitelé hudebního klasicismu - první vídeňská škola - český klasicismus a česká hudební emigr

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - rozpozná sluchem dominantní septakord a jeho obraty a jednotlivé tóny dokáže zazpívat - rozlišuje durové a mollové kvintakordy a jejich obraty a jednotlivé tóny zvládne zazpívat ● ovládá zpěv jednoduchých mollových písní z not ● zazpívá svůj hlas ze sborového partu zároveň s ostatními hlasy ● rozlišuje sluchem vedlejší harmonické funkce a dokáže je zapsat akordickou značkou v příslušné tónině	1) Intonace a zpěv – intonace dominantního septakordu a jeho obratů – intonace mollového kvintakordu a jeho obratů – zpěv mollových písní z not – intonace vícehlasu – zpěv sborových partů z not – sluchová analýza septakordů

• má vytvořenu zásobu vhodných poslechových skladeb pro různé věkové kategorie • ovládá metodiku práce s poslechovou skladbou • dokáže vyjádřit své pocity a dojmy z vyslechnuté skladby • pracuje s didaktickými pomůckami a audiovizuální technikou potřebnou pro poslechové činnosti • rozpozná specifické rysy hudby období romantismu • rozlišuje lidovou a umělou píseň • poslouchá operní hudbu romantických autorů • chápe výrazové prostředky programní hudby • rozeznává hudební prvky národní hudby v dílech autorů romantismu • chápe změny v hudebním cítění s příchodem impresionismu - vnímá impresionistickou hudbu v souvislosti s historicko-kulturními přesahy a porovnává hudební impresionismus s výtvarným a literárním	– sluchová analýza vedlejších harmonických funkcí 2. Didaktika hudební výchovy – poslechové činnosti – hudební vnímavost a představivost • poslechové dovednosti a návyky • vyjadřovací prostředky hudby • výběr skladeb a formy poslechu v různých věkových kategoriích • metodika práce s poslechovou skladbou • vybavení výchovných zařízení pro poslechovou činnost 3) Dějiny hudby - hudba v období romantismu - umělá píseň - klavírní tvorba - vznik národních škol - reforma opery - programní hudba - počátky české národní hudby - hudba pozdního romantismu a verismu - obohacování symfonického orchestru o nové zdokonalené nástroje - harmonie a instrumentace v impresionismu - představitelé hudebního impresionismu - flétna a harfa v tvorbě impresionistů

4. ročník

Výsledky vzdělávání a	Učivo
Žák	1) Intonace a zpěv - intonace vícehlasu

• zpívá sborové party z notového záznamu • intonuje alterované tóny • rozlišuje sluchem harmonické funkce s alterovanými tóny a dokáže je zapsat pomocí akordických značek v příslušné tónině • využívá znalostí harmonie při tvorbě doprovodu písní • vytváří dvojhlasé a tříhlasé úpravy písní vhodné pro zpěv dětského sboru • tvoří jednoduchá aranžmá s využitím nástrojů Orffova instrumentáře • orientuje se v hudebních směrech 20. století • dokáže charakterizovat výrazové prostředky moderních směrů artificiální hudby • rozpozná sluchem jednotlivé hudební nástroje a chápe jejich funkci v hudebních seskupeních • orientuje se v historii a vývoji moderní nonartificiální hudby • rozpozná jednotlivé styly populární hudby 20. století • svůj oblíbený hudební styl dokáže charakterizovat a zařadit do soustavy hudebních směrů a do historického kontextu • navštěvuje muzikálová představení současných českých i zahraničních tvůrců	- zpěv sborových partů - intonace septakordů - intonace alterovaných tónů - sluchová analýza harmonických funkcí s alterovanými tóny 2) Hudební teorie - využití znalosti harmonie při tvorbě doprovodu - transpozice - tvorba lidového dvojhlasu - trojhlasé úpravy lidových písní - akordické značky - tvorba aranžmá pro dětský sbor s doprovodem nástrojů Orffova instrumentáře 3) Dějiny hudby - druhá vídeňská škola - moderní směry a proudy ve vývoji hudby 20. století - Pařížská šestka - významné osobnosti hudby 20. století - česká hudba na počátku 20. století - základní dělení hudebních nástrojů - strunné hudební nástroje - dechové hudební nástroje - bicí nástroje - historie a vývoj hudebních nástrojů - užití hudebních nástrojů v různých hudebních stylech a formách - ragtime, jazz, swing - rocková hudba - současná populární hudba - muzikály
Žák se orientuje v základních hudebních formách	4) Základní principy stavby hudebního díla

Hra na hudební nástroj

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	2+0	2+0	2+0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	2	2	2	2

Přínos cílů a didaktické pojetí předmětu
Obecným cílem předmětu je vytvářet a rozvíjet dovednost žáků ovládat hudební nástroj a účinně jej využívat při hudebních činnostech v předškolních i mimoškolních zařízeních.
Přínos a realizace klíčových kompetencí a průřezových témat
Kompetence k učení: rozvíjení sluchové i mechanické paměti, propojování vizuálních sluchových a hmatových vjemů, rozvoj abstraktního a logického myšlení.
Kompetence k řešení problémů: volba vhodného nástroje a způsobu cvičení, časové rozvržení samostatného cvičení, zaměření se na výsledek, pořizování notových záznamů, skladeb a písní.
Komunikativní kompetence: Hudba jako jazyk jako prostředek komunikace, schopnost hudbě porozumět a hudbou komunikovat.
Personální a sociální kompetence: Spolupráce ve skupině, žák dokáže reagovat na hodnocení a kritiku, plní zadané úkoly.
Občanské kompetence a kulturní povědomí: Žák získává vztah k lidovým písním a tím si posiluje pocit národní identity, seznamuje se s díly světové hudby.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám: Žák chápe hru na hudební nástroj jako prostředek svého osobního rozvoje a dalšího profesního uplatnění (hudebník v orchestru, korepetitor atd.).
Matematické kompetence: Žák poznává matematické zákonitosti a logiku hudby, jejich vzájemné prolínání.
Digitální kompetence
Vyhledávání notových zápisů a skladeb na internetu, práce s hudebním softwarem při nácviku a úpravě písně.
Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí.
Příprava a realizace výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělání dětí předškolního věku, školního věku, na vzdělávání dospělých a v nejrůznějších dalších činnostech
(například v oblasti volného času).
Zohledňování individuálních zvláštností a subjektivních potřeb svěřených dětí a objektivních podmínek, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována.

Realizace průřezových témat
Občan v demokratické společnosti
- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám

- tolerování názorů druhých
Člověk a svět práce
-schopnost pracovat s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře
Člověk a digitální svět
- vyhledávání informací a materiálů na internetu.
- práce s hudebním softwarem

Popis metod a forem výuky
Hra z not, hra podle akordických značek, improvizace doprovodu, kombinace hry a zpěvu, využití nástroje při didaktických činnostech.
Výklad učitele s ukázkami, skupinová práce, individuální samostatné práce a samostatná domácí práce (nácvik skladeb a písní).

Hodnocení výsledků žáků
Žáci jsou hodnoceni z ústního i písemné projevu a interpretace skladeb. Hodnotí se i spolupráce při týmové práci, zpracování a přednes referátů na dané téma. Je zohledněn i celkový přístup a zájem žáka o předmět a problematiku, plnění studijních povinností a vypracování zadaných projektů.
1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - orientuje se na klávesnici, ovládá hru z not v houslovém i basovém klíči - uplatňuje způsob hry legato, staccato i portamento - vytvoří si repertoár nejméně deseti písní v C-dur a D-dur - zpívá a doprovází se hrou na klavír s využitím základních harmonických funkcí tóniky, dominanty nebo dudácké kvinty - zvládá jednoduché přednesové skladbičky a etudy v rozsahu 1. dílu Školy hry na klavír pro SPgŠ	Klavír - seznámení žáka s nástrojem a správným posazením u klavíru - orientace na klávesnici, spojení s notovým zápisem současně v houslovém i basovém klíči - úhoz legato, staccato, portamento - durový kvintakord a jeho obraty - harmonické funkce – tónika a dominanta, jejich využití v doprovodu písní - 10 písní v durové tónině s doprovodem tónikou a dominantou nebo dudáckou kvintou v C-dur a D-dur se zpěvem - etudy a přednesové skladby s využitím Školy hry na klavír pro SpgŠ, 1. díl

2. ročník

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky
Žák - využívá hry dvojhmatů při interpretaci lidových písní - ovládá hru s pedálem v přednesových skladbách i písních - uplatňuje základní harmonické funkce při hře doprovodu písní - zpívá s doprovodem v tóninách C, D, E, Es, F – dur - vytvoří si repertoár 10-ti písní - zvládá jednoduché přednesové skladbičky a etudy v rozsahu 2. dílu Školy hry na klavír pro střední pedagogické školy **žák:** - rozlišuje a intonuje mollové stupnice (přirozenou a harmonickou) - využívá mollové akordy a kadenci T–S–D–T v doprovodech - tvoří jednoduchý doprovod lidové písně (harmonizace) - improvizuje melodii nebo doprovod k jednoduchému motivu - interpretuje a doprovází písně v mollových tóninách (a, d, e, g) - zvládá jednoduché přednesové skladby romantické a moderní hudby - prezentuje repertoár 15–20 písní (dur i moll) na závěrečném vystoupení	Klavír – 1.pololetí - hra dvojhmatů - nácvik pedálu současného i synkopického - durový kvintakord a septakord - harmonické funkce - tónika, subdominanta, dominanta, jejich využití v doprovodu písní - 10 písní v C, D, E, Es, F – dur s doprovodem základních harmonických funkcí a se zpěvem - etudy a přednesové skladby z 2. dílu Školy hry na klavír pro střední pedagogické školy Klavír – 2.pololetí o Mollové stupnice a akordy (a, d, e, g moll) o Kadence T–S–D–T, obraty akordů o Transpozice jednoduchých písní o Improvizace sólová i v rámci skupiny o Interpretace lidových písní v mollových tóninách o Přednesové skladbičky z období romantismu a 20. století o Nácvik a interpretace vlastních jednoduchých doprovodů

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky

a odborné kompetence	
Žák - ovládá hru v oktávách a akordickou hru - čte melodické ozdoby a interpretuje je - orientuje se v mollových tóninách - vytvoří si repertoár deseti písní s předehrou, mezihrou či dohrou v tóninách C-F dur se zpěvem - zvládá techniku hry přednesových skladeb období klasicismu a baroka - chápe kytaru jako melodický i doprovodný nástroj - ovládá hru jednoduchých melodií i akordů - vytvoří si repertoár deseti písní v tóninách G,D,A – dur , zpívá a rytmicky doprovází	Klavír - hra akordů, rozložených akordů a oktáv - melodické ozdoby - harmonické funkce v moll - 10 písní v tóninách C-F dur s předehrou, mezihrou a dohrou se zpěvem - písně a cvičení v rozsahu 3. dílu Školy hry na klavír pro SpgŠ nebo Kytara - seznámení s nástrojem, držení nástroje - nácvik prstové techniky - hra jednohlasých melodií - nácvik hry jednoduchých akordů a jejich využití v doprovodu písní - 10 písní v tóninách G, D, A – dur se zpěvem

4. ročník

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky

Žák - orientuje se v durových i mollových tóninách - k doprovodu písní využívá vedlejší harmonické stupně - písně transponuje do libovolné tóniny - vytvoří si repertoár deseti písní se zpěvem a improvizovaným doprovodem s využitím vedlejších harmonických funkcí - interpretuje přednesové skladby z období romantismu a hudby 20. století - ovládá hru prsty pravé ruky s rozkládáním akordů - využívá hmatu barré k transpozici písní a ke hře v polohách - vytvoří si repertoár deseti písní v durových i mollových tóninách s akordickým doprovodem a využívá ho k práci s dětmi	Klavír - durové i mollové stupnice a rozložené akordy - vedlejší harmonické funkce, akordy na II. III. a VI. Stupni - 10 písní v durových i mollových tóninách s využitím vedlejších harmonických funkcí v doprovodu se zpěvem - přednesové skladby z období romantismu a hudby 20. století z dostupné klavírní literatury na úrovni 4. dílu Školy hry na klavír pro střední pedagogické školy nebo Kytara - nácvik prstové techniky pravé ruky - hra rozložených akordů - doprovod v tóninách C, G, D, A, E – dur, a-moll, e-moll - nácvik hmatu barré a transpozice akordů v polohách - 10 písní v durových i mollových tóninách se zpěvem a akordickým doprovodem

Výtvarná výchova s didaktikou

ročník	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**
dotace	2+0	2+0	2+0	2+0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	2	2	2	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu Výtvarná výchova s didaktikou je zvládat základní malířské, kreslířské a grafické techniky a didaktika, tzn. naučit žáky učit (výchovně a prakticky působit). U tohoto odborného předmětu je třeba výchovně využít i jeho všeobecný přesah do ostatních oblastí života, neboť estetika a krásno se projevují v každé oblasti života člověka.

Obsah předmětu je tvořen vlastní praktickou činností žáků (2/3 hodin) a teoretickou složkou (1/3 hodin). Ve výjimečných případech lze rozložení hodin upravit dle složení studijní skupiny, počtu výukových hodin, schopností a dovedností žáků a klimatu ve skupině. Součástí studia jsou návštěvy výstav s metodickým rozborem výstav (s hlavním ohledem na obsah a formu výtvarných děl) včetně poznání sbírek Národní galerie a regionálních expozic dle momentálních možností.

Didaktika je zařazována vždy pravidelně před samostatnou prací a dále potom několik rozborových hodin po skončení tematického celku. Další hodiny didaktiky jsou zařazovány dle potřeby. Na počátku se žáci seznamují s obecnými problémy metodiky. V průběhu dalšího studia dochází k rozborům dětského výtvarného projevu a přípravě žáků na budoucí zaměstnání ve všech jeho aspektech.

Výuka výtvarné výchovy s metodikou směřuje k tomu, aby žáci:

1) zvládli tvořivě jednotlivá témata nejrůznějšího charakteru (praktické úkoly spolu s teorií výtvarné výchovy)

2) dokázali na konci studia všechny získané poznatky, dovednosti a názory na žádoucí úrovni syntetizovat a aplikovat ve své učitelské nebo vychovatelské profesi vzhledem k věku a vyspělosti dětí či mládeže (metodika výtvarné výchovy).

Konkrétní tematické zadání praktických prací v rozpisu učiva jednotlivých ročníků jsou považována za náměty a při jejich výběru má vyučující značnou volnost. Vyučující volí téma podle zájmu žáků, podle možností školy, podle materiálového vybavení, podle historického nebo aktuálního dění ve výtvarném umění s přihlédnutím k mimořádným talentům nebo naopak k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Na konci studia se žáci orientují v praktických činnostech potom ovládají základní kresebné techniky. Spolu s množstvím dalších poznatků, vědomostí, schopností a dovedností by toto vše mělo přispět k pozitivnímu formování osobnosti, která na vyšší než laické úrovni porozumí praktické tvorbě, uměleckým dílům minulosti i současnosti a metodice a dokáže zaujímat hodnotící postoje a jasně formulovat své názory. Má tudíž respekt k vytvořeným hodnotám v umění, k lidské bytosti a dovede také ocenit a chránit přírodní prostředí jako věčnou inspiraci umělců.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení :

Žák dokáže realizovat vlastní nápady. Žák je schopen samostatně uvažovat a logicky se vyjadřovat. Žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci. Žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a

zpracovávat informace. Žák zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žák získává informace z různých zdrojů, rozpozná problém, objasní jeho podstatu, vytváří hypotézy, kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je. Pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry. Žák volí prostředky, způsoby a pomůcky pro řešení problémů. Žák využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Pro splnění jednotlivých aktiv si volí různé metody a techniky.

Kompetence komunikativní

Vytváříme prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Žák dokáže spolupracovat s okolím. Používá s porozuměním odborný jazyk a nejen symbolická grafická vyjádření, efektivně využívá moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

Žák dokáže respektovat dohodnutá pravidla (např. přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly), je schopen vytvářet dobrou pracovní atmosféru, základy kooperace a týmové práce. Žák je schopen sebereflexe, odhaduje výsledky vlastního jednání, přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Žák přijímá radu i kritiku.

Odborné kompetence:

Příprava, realizace a evaluace výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu, vzdělávání a rozvoj individuálních zájmů dětí předškolního a školního věku s přihlédnutím k individualitě dítěte a subjektivním potřebám svěřených dětí v objektivních podmínkách ve kterých bude výchovně vzdělávací a zájmová činnost realizována. Navázání, rozvoj a zvládání techniky komunikace s rodiči, institucemi a jinými subjekty.

Sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji svěřených dětí při praxích a předává zkušenosti v předmětu didaktika výtvarné výchovy.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti
- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých

Člověk a svět práce
-schopnost pracovat s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře

Člověk a digitální svět
- vyhledávání informací a materiálů na internetu.

– práce s grafickými programy esteticky a eticky kodifikovatelnými

Popis metod a forem výuky

Učitel po zadání úkolu a úvodní motivační a inspirační fázi (předvedení vzorové práce, ukázky podobného uměleckého ztvárnění, ukázky zdařilých prací s předchozích let) individuálně koriguje průběh práce.

Po žácích se vyžaduje individuální řešení úkolu a rozvoj jejich individuálního stylu zvláště v pozdějších ročnících a specializaci VV.

Vedle výkladu učitele lze využít referátů (na základě samostatného studia pramenů), kvízů a besed o jednotlivých tématech, které připravují a vedou sami studenti. Dále práce s aktuálními časopisy a učebnicemi, případně další zajímavé metody (např. projekty).

F**ormy práce :**

– výklad učitele, řízený dialog

– individuální samostatná práce

– skupinová práce

– tematické práce

– projektové řady

– samostatná domácí práce (přípravné kresby, příprava referátů, skicování, náčrtky)

– rozbor a interpretace techniky, obsahu, námětu a formy uměleckého díla

– individuální prezentace referátů

– návštěva galerií a muzeí

– praktická tvorba plošná a prostorová

– základy arteterapie

– velkoformátové praktické práce

– alternativní a novodobé praktické výtvarné techniky

Hodnocení výsledků žáků

- klademe důraz především na:

– schopnost žáků správně užívat kresebný a malířský materiál

– schopnost žáků správně ovládnout vyučované grafické techniky

– schopnost žáků správně pojmout alternativní a prostorovou tvorbu z různých materiálů

– schopnost vyjádřit výtvarnou technikou sledovanou realitu

– schopnost vyjádřit pomocí různých výtvarných technik své myšlenky, představy a ideje jasně, osobitě a případně stylizovaně

– schopnost vyjadřovat své myšlenky jasně (písemně, v referátu nebo v úvaze na téma týkající se umění) – schopnost ovládnutí metod a forem práce s dětmi a mládeží

Hodnocení se bude provádět na základě kombinace: ústního zkoušení, různých forem písemného testování a hodnocení výtvarných prací. Nejčastěji používanými formami pro prověřování znalostí, dovedností, vědomostí, schopností budou:

– individuální a frontální ústní zkoušení

– písemné testy

– přednes referátů

– prezentace individuálních i skupinových prací

– prezentace vlastního výtvarného názoru (písemného i kresleného)

– výtvarné dílo nebo výtvarný artefakt

– metodická pomůcka a její prezentace

Mezipředmětové vztahy

– dramatická výchova

– hudební výchova

– tělesná výchova

– pedagogika

– psychologie

– český jazyk a literatura

– porozumění formy, obsahu, námětu a techniky uměleckého díla (umění, ne–umění, kýč, naivní umění, vkus a nevkus)

– porozumění výtvarné teorii

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák má: - rozvinutou představivost a výtvarnou paměť v základní míře – chápe rozdíl mezi zobrazovaným a zobrazením – chápe perspektivu a kresebně ji zvládá (dokáže ji kolorovat) – dokáže skicovat proporce a pohyb – fantazijní představu nebo reálnou věc dokáže vhodně transformovat do plošné podoby pomocí kresby nebo malby – zná základní barvy a umí je míchat – zná rozdíl mezi kresbou a malbou a grafikou – ovládá základy technik: akvarel, tempera – rozliší, kdy a na jaké téma použít kresbu (tužka, uhel, rudka, tuš) nebo malbu (akvarel, tempera) – „výtvarně“ myslí – dokáže vytvořit základní náčrt věcí vnějšího světa a barevně je dotvořit (reálně i fantazijně) – zná hlavní zásady dekorativní tvorby – dokáže komponovat rytmicky i náhodně základní tvary a prvky do plochy (víceméně neomezeně), pásů i jinak – zvládá umístit barvu a linie do plošné kompozice – zná základy kultury bydlení a životního stylu a dokáže je dekorativně řešit v ploše – zná základy teorie písma – dovede výtvarně ztvárnit základní druhy písma a kompozičně a barevně ho řešit v ploše – ovládá základy počítačové grafiky – umí pracovat se základními plastickými materiály	1. Výtvarné zobrazování – rozvíjení představivosti výtvarné paměti a tvořivosti při komponování plochy s vyjádřením vztahů, věcí a člověka. Znázornění prostoru, proporcí a pohybu se zaměřením ke kresbě a malbě. Kompoziční práce na základě kresebných skic (např. leporelo–pohádka, tiskátka z brambor, míchání barev). Plošné a prostorové zobrazování podle názorů viz představy, použití různých kreslících materiálů a výtvarných technik. Sleduje se rozvoj pozorovacích a tvořivých schopností, dovedností a výtvarného myšlení. Pozorování a náčrty zajímavých přírodnin a jejich morfologických znaků na základě analýzy barev a tvarů. Abstrahování do obrysové linie (př. lavírovaná kresba větviček, květin, zeleniny, ovoce, zvětšení technických detailů). Poznávání prostorových principů na základě odezírání (drobné předměty, nádobí plechové i hliněné). Od plošné kresby velkých rozměrů ke kresbě prostorové (tužka, pero, dřívko, uhel, štětec). Dekorativní a materiálové práce a) dekorativní řešení plochy a písmo Ve výtvarných činnostech zde vycházíme z hlavních zásad dekorativní tvorby. Rytmus a řazení tvarových a barevných prvků (bod, linie, skvrna) při komponování neomezené plochy, zásady řazení do pásu a vymezení plochy (kruh, čtverec, obdélník). Využití principu náhody. Barevná a lineární kompozice. Náměty souvisejí s kulturou bydlení (závěsy, koberec, oděv) a životního stylu. Písmo a jeho užití. Řazení písma a kompozice písma v ploše. Teoretické poučení o typografii. První seznámení s počítačovou grafikou. Příklad námětů: PF, exlibris, pozvánka, jmenovka, vývěsní štít, reklama… b) materiálové práce Seznámení s plastickými materiály – hlína, modurit, plastelína. Modelování základních tvarů – krychle, hranol, válec, kužel, koule a jejich části. Kachel – nalepovaný reliéf s plošnými geometrickými motivy. Plošné práce a prostorové objekty ze stříhaného a prořezávaného papíru. Příslušné teoretické poučení a ukázky z literatury. 3. Teorie výtvarné výchovy a didaktika výtvarné výchovy a) výtvarné techniky a materiály (druhy, charakteristika, užití v práci s dětmi) b) nauka o barvě (podstata barvy, barevný kruh, rozdělení barev, barevné vztahy, psychologie a symbolika barev)

– umí vymodelovat základní geometrické tvary – umí vytvořit reliéf a kachel – zná teoretické základy keramiky (modelování, pálení glazury) – umí pracovat s papírem prostorově – teoreticky i prakticky ovládá různé výtvarné techniky a materiály a dokáže je využít v práci s dětmi z hlediska přiměřenosti věku – zná základní barvy a jejich podstatu, dále vztahy mezi barvami a psychologické a symbolické působení barev. Toto vše dokáže využít při práci s dětmi a mládeží. – teoreticky i prakticky ovládá základní grafické techniky a dokáže je vhodně využít při práci s dětmi a mládeží – teoreticky i prakticky ovládá písmo a dokáže je ve vhodné formě přiblížit dětem určité věkové kategorie – zná dětský kresebný výtvarný projev a jeho specifika – dokáže vést výtvarné zaměstnání v přiměřené časové dotaci tak, aby mělo vnitřní smysl a strukturu, a aby poté byl schopen podat o činnosti smysluplný výstup	c) grafické techniky (rozdělení, charakteristika grafických postupů, příklady slavných osobností, využití grafiky) d) nauka o písmu (vznik, vývoj, druhy písma, písmo ve vizuální komunikaci, písmo ve výtvarné výchově) e) základní příprava na praxi ve školních a mimoškolních zařízeních s ohledem na výtvarná zaměstnání f) dětský výtvarný projev a jeho specifika

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky
– má rozvinutou představivost a výtvarnou paměť – ovládá základní grafické techniky	**1. Výtvarné zobrazování** – rozvíjení představivosti, výtvarné paměti a tvořivosti se zaměřením k jednoduchým grafickým technikám (linoryt, tisk z papírové

– dokáže zobrazovat podle reality i představy kresebně i malebně předměty vč. vztahů k okolí (pozadí výkresu) – dokáže nakreslit i namalovat zátiší (s více předměty) – dokáže nakreslit i namalovat lidskou postavu	a textilní koláže, otisky přírodnin, monotyp, slepotisk, sítotisk apod.). – prostorové zobrazování podle názorů viz představy je zaměřeno především k barvě předmětů a jejich daným vztahům k okolí. Jednoduché zátiší – ovoce, rostliny s listy, zvířata, brouci, motýli, kameny. – znázornění pohybu lidské postavy – kresba, lavírovaná kresba. Studie tvarově náročnějších tvarů kresbou i malbou s přihlédnutím k jejich prostorovému vyjádření (klobouk, deštník, rohlík, kleště apod.).
	2. Dekorativní a materiálové práce a) dekorativní řešení plochy a písmo
– dokáže citově a rozumově vyvážit barevnou plochu v rámci harmonie – ovládá harmonické rozmisťování písma psaného i lepeného do plochy – dokáže vymyslet vlastní abecedu – dokáže propojit písmo s ilustrací – zná lidové umění a motivy	– barevná harmonie v dekorativní kompozici, citové působení barevných ploch. Písmo jako výtvarný a dekorativní prostředek – hra s písmem (psaným i lepeným), fiktivní písmo, spojení písma s věcným prvkem (emblém, značka, iniciála). Lidové umění, variace na lidové motivy (krajka, výšivka, lidový ornament).
	b) materiálové práce
– dokáže vytvořit složitější kachel – dokáže vymodelovat zvířecí i lidskou postavu v přiměřené velikosti – umí vytvořit masku, lidskou postavu nebo zvíře z papíru (origami nebo kašírovaná hmota)	– složitější dekorativní kachle modelované, prořezávané, s figurativními i nefigurativními náměty. Modelování volných postav zvířecích i lidských. Skládané a prořezávané masky z bílého i barevného papíru. Prostorová zvířátka z papíru (origami) nebo lepenky. Práce s kašírovanou hmotou (postava zvířecí a lidská).
	c) teoretické poučení a ukázky z literatury o výtvarném zobrazování, dekorativních pracech a o keramice
– zná význam a místo a cíle VV	**3. Didaktika výtvarné výchovy a teorie výtvarné výchovy**

– jako učitel/ka je osobnost – zná kompletní vývoj a zvláštnosti dětské kresby (od 1 roku do 15 let věku dítěte) – ovládá didaktické zásady ve VV – dokáže vymyslet a vytvořit výtvarnou ukázku s využitím ročních obdobích, svátků a lidových tradic a dokáže při výtvarné činnosti s dětmi vhodně děti motivovat, výtvarně a výchovně vést a posléze umí vytvořit odpovídající výstupy a závěry (s kterých bude moci vycházet v budoucnosti) – umí vhodně a přiměřeně věku dítěte „postavit“ výtvarné zaměstnání v rámci netradičních výtvarných technik si osvojí výtvarné vidění přírody, tzn. teorie zlatého řezu v praxi, rozvoj barvocitu a tvarocitu, dále perspektivní vidění a umělecké chápání všeho, co aktuální příroda poskytuje (v míře odpovídající individualitě a talentu žáka) – žák dokáže v budoucím výchovně–vzdělávacím procesu přiměřenou a vhodnou formou odpovídající věku dítěte předat své poznatky, zážitky, dovednosti a zkušenosti dětem a mládeži ve školním nebo mimoškolním zařízení	**a)** význam, místo a cíle výtvarné výchovy, osobnost učitele **b)** vznik a rozvoj výtvarného projevu dítěte, zvláštnosti dětské kresby, grafické typy **c)** didaktické zásady ve výtvarné výchově **d)** využití ročních období, svátků a lidových tradic ve výtvarné výchově **e)** metodická stavba výtvarného zaměstnání, přípravy na zaměstnání z VV **f)** organizace výtvarného zaměstnání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**

– dokáže vymodelovat lidskou nebo zvířecí figurku v dějovém celku, např. ilustrace pohádky (dvě figurky v komunikaci) – teoreticky i prakticky ovládá specifika keramické hlíny (modelování, zdobení, glazování, teorie výpalu) – umí nakreslit a namalovat lidskou postavu a hlavu na menší i větší formát dle fantazie i podle živého modelu – rozvíjí dále své znalosti a dovednosti grafických technik s využitím tématu postavy a hlavy – je schopen témata v kresbě a v malbě částečně stylizovat a karikovat	**1. Výtvarné zobrazování** – modelování lidské a zvířecí postavy jednotlivě nebo v dějovém celku. Důraz na vyjádření proporcí a pohybu. Specifika hlíny jako plastického materiálu. Ilustrace pohádky formou sestavy z glazované keramiky. Zdobení, kontrasty forem. – lidská postava v kresbě a malbě – důkladné studium reálných proporcí, zobrazení pomocí výtvarného zjednodušení, vystižení charakteristického pohybu, pohybové studie. Kresba tužkou a uhlem na větší formát. Studie hlavy – variace v různých technikách. Pokusy o portrét a karikaturu. – samozřejmostí je živý model. Výcvik vidění a stylizace. Volná grafika s využitím tématu postavy – např. linoryt.
– dokáže fantazijně pracovat s písmem – znalosti a dovednosti grafiky mají již přesah do užité grafiky – pro práci s písmem dokáže využít počítač – dokáže vymyslet a vytvořit výtvarné předměty, které souvisejí s tradicemi jako jsou například Vánoce a Velikonoce – pracuje s barvami na sklo – ovládá práci s materiály pocházejícími z přírody – dokáže vymyslet a vytvořit jednoduchou loutku nebo	**2. Dekorativní a prostorové práce** a) dekorativní řešení plochy a písmo – lettrismus – fantazijní písmenkové postavy. Typografické řešení knižní obálky. Plakát, logo, oznámení, obal na zboží a jiné náměty užité grafiky. Využití počítače. b) materiálové práce – inspirace lidovými technikami: tradice Vánoc a Velikonoc (ozdoby, betlémy, kraslice), textil, podmalba na skle, výrobky z přírodního materiálu (sláma, šustí). Plošné loutky a maňásky. Objektová tvorba – instalace, akce, body–art. Netradiční výtvarné techniky v dekorativní práci (protisk, monotyp). c) práce s odbornou literaturou, teoretické poučení a praktické ukázky.

maňáska pro děti předškolního věku – teoreticky i prakticky ovládá hraniční výtvarné techniky jako je například instalace, akční malba, body–art – ovládá techniku monotypu – dokáže se orientovat v odborné výtvarné literatuře a pracovat s ní – žák sám tvoří a zná metody tvoření – dokáže rozlišit přiměřenost výtvarné techniky a námětu a zařadit je k jednotlivé věkové skupině – dokáže vést skupinku dětí po přiměřený časový úsek na jednotlivé téma ať už podle reality nebo fantazie – dle přiměřenosti věku dítěte ho dokáže motivovat a zaměstnat v práci s různým netradičním materiálem, dokáže zároveň vytvořit odpovídající výstup pro budoucnost – umí správně vyhodnotit výtvarné dílo a uspořádat malou výstavu dětských prací (případná vernisáž)	4**. Didaktika výtvarné výchovy** **a teorie výtvarné výchovy** a) metody rozvoje tvořivosti ve výtvarné výchově b) druhy výtvarných činností (kreslení, malování, modelování, plošné a prostorové sestrojování, výtvarná hra a experiment) – podle jednotlivých věkových skupin c) pracovní okruhy ve VV (tematické kreslení, odraz předmětného okolního světa a krajiny – tvorba podle názoru, dekorativní práce) d) práce s materiálem ve VV (textil, papír, dřevo, hlína, kov, plasty apod.). e) hodnocení výtvarných činností, vystavování dětských prací

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Učivo**

– dokáže samostatně tvořit kresbu, malbu, grafiku, keramiku, experimentální techniky a další moderní techniky samostatně s minimálním zasahováním učitele – jakékoliv téma podle reality nebo dle fantazie dokáže ztvárnit pomocí libovolné techniky na jakkoliv velký formát nebo prostorově a to samostatně s minimálním zásahem vyučujícího – má svůj osobitý výtvarný styl – má svůj vlastní výtvarný názor	**Preambule** Výuku aktivních výtvarných činností doporučujeme zaměřit na individuální vyhledávání obsahů a forem, které nejlépe odpovídají určitému žákovi s ohledem na praktickou maturitní zkoušku. Z toho plyne, že žáci si po většinu roku sami po dohodě s učitelem a pod jeho dohledem volí úkoly, v nichž se mohou vracet i k látce předchozích ročníků a řešit ji na vyšší úrovni. Prakticky tedy každý žák pracuje na jiném tématu. Tento způsob zaměstnání je organizačně náročný pro učitele a vyžaduje samostatnou aktivitu žáka, ale přináší veskrze kvalitnější výsledky, a tak i větší pocit seberealizace žákovi.
– teoreticky ovládá dějiny sochařství 20. století – dokáže vymodelovat vícepohledovou plastiku lidské postavy – výtvarně dokáže typizovat knihu (písmo, ilustrace, obálka, vazba)	**1. Výtvarné zobrazování** – volná plastika lidské postavy – inspirace sochařstvím 20. století (vícepohledovost plastiky) – ilustrace literárního textu, bibliofilie, ztvárnění libovolnou technikou, poučení o morfologii knihy
– dokáže v kresbě i malbě dekorativně řešit uzavřenou plochu pomocí konkrétní figury nebo nefigurativního tvaru (abstraktně) nebo pomocí písma – ovládá malbu na textil – dokáže udělat profesionální návrh obalu na CD nebo DVD	**2. Dekorativní a materiálové práce** a) dekorativní řešení plochy a písmo – kompozice uzavřené plochy – koberec, kapesník, šátek, tričko apod. Figurativní a nefigurativní řešení plochy, návrh, případně realizace – malba textilními barvami. Návrh na obal CD nebo DVD disku – řešení obrazového motivu vč. písma (provedení ruční nebo počítačové) b) materiálové práce – techniky využitelné v architektuře a bydlení: vitráž, mozaika, stylizované sgrafito, tepaný plech, umělé hmoty, pryskyřice, textil, papír, recyklovatelné materiály, přírodní materiály apod. Při výběru materiálu, technik a témat se vyučující řídí

– dokáže navrhnout v kresbě, malbě nebo i plasticky interiérový doplněk bytu, domu, kostela apod. – dokáže se absolutně bez problémů orientovat v odborné výtvarné literatuře z které je se schopen inspirovat do vlastní osobité tvorby - rozumí hračkám (jejich výchovným funkcím a estetice), teoreticky i prakticky ovládá základy designu – společně s vyučujícím, ale hlavně už sám rozebere a hodnotí souvislou pedagogickou praxi v oblasti nejen výtvarně výchovných činností – se skupinou dětí nebo mládeže dokáže pomocí výtvarné výchovy relaxovat a v základu z výtvarných děl vyčíst určité věci na základě kterých je schopen komunikovat o případných problémech dítěte s rodiči – dokáže vytvořit ilustraci ke knize, zná řadu dětských knih a jejich ilustrátory	možnostmi školy, svým zájmem a zájmem studentů. c) součástí hodin jsou ukázky s odborné literatury, praktické ukázky a teoretické poučení zaměřené k danému zpracovávanému problému. **3. Didaktika výtvarné výchovy a teorie výtvarné výchovy** a) interpretace výtvarného díla (zprostředkování obrazu, sochy, architektury atd. dětem) b) umění a životní prostředí ve výchově mládeže (tvorba interiéru školky, školy, bytu, tvorba exteriéru zahrady a urbanistického celku) c) umění a kýč, vkus a nevkus, umění a ne–umění d) hračka, její výchovný a estetický význam, věci kolem nás, design e) rozbor a hodnocení souvislé pedagogické praxe v oblasti výtvarně výchovných činností f) arteterapie, artefiletika, relaxace ve VV g) ilustrace a ilustrátoři v dětské knize

Hudební výchova s metodikou - specializace

ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	2+0
povinnost (skupina)	Povinně volitelný	Povinně volitelný
dotace skupiny	2	2

Popis cílů a didaktické pojetí předmětu

Hudební výchova s metodikou je volena studenty od 3. ročníku do 4. ročníku jako specializace. Tuto specializaci otevíráme při počtu minimálně 8 přihlášených studentů.

Specializace hudební výchova je předmět, jehož základními složkami jsou pěvecké a instrumentální činnosti, při nichž žáci rozvíjejí své hudebně estetické schopnosti a osvojují si hudební dovednosti.
Specializace hudební výchova vede k hlubšímu poznání současné hudební kultury v kontextu historického vývoje společnosti. Přispívá ke kultivaci historického a kulturního povědomí žáků v integraci poznatků ze všeobecné historie lidstva i z kulturního odkazu různých uměleckých oblastí rozvoje společenského života a je přípravou pro praktickou i teoretickou školní část maturitní zkoušky.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:
- prohluboval svůj aktivní vztah k hudbě na základě svého estetického prožívání a na základě pronikání do podstaty hudebního sdělení a struktury hudebního díla;
- analyzoval hudební díla z hlediska jejich historického zařazení, žánru a formy a z hlediska osobnosti dítěte;
- chápal umění jako specifickou výpověď o skutečnosti v různorodosti stylů a estetických kritérií a
  tříbil dovednost správně formulovat a vyjadřovat své názory i toleranci k estetickému cítění, vkusu, zájmu a názoru druhých lidí;
- byl vybaven souborem adekvátních hudebních dovedností uplatňovaných ve vokálních, instrumentálních a poslechových činnostech;
- ovládal hru na nejméně jeden hudební nástroj (klavír), a byl schopen interpretovat hudební skladby různých stylů a žánrů na úrovni přiměřené svým schopnostem a stupni hudební přípravy,
  transponovat písně, doprovázet zpěv a spolupracovat s ostatními v rámci hudebního vystoupení;
- byl schopen hudebně tvořivých aktivit pro děti předškolního i školního věku

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení :

Žák dokáže realizovat vlastní nápady. Žák je schopen samostatně uvažovat a logicky se vyjadřovat. Žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci. Žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace. Žák zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žák získává informace z různých zdrojů, rozpozná problém, objasní jeho podstatu, vytváří hypotézy, kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je. Pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry. Žák volí prostředky, způsoby a pomůcky pro řešení problémů. Žák využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Pro splnění jednotlivých aktiv si volí různé metody a techniky.

Kompetence komunikativní

Vytváříme prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Žák dokáže spolupracovat s okolím. Používá s porozuměním odborný jazyk a nejen symbolická grafická vyjádření, efektivně využívá moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

Žák dokáže respektovat dohodnutá pravidla (např. přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly), je schopen vytvářet dobrou pracovní atmosféru, základy kooperace a týmové práce. Žák je schopen sebereflexe, odhaduje výsledky vlastního jednání, přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Žák přijímá radu i kritiku.

Odborné kompetence:

Příprava, realizace a evaluace výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu, vzdělávání a rozvoj individuálních zájmů dětí předškolního a školního věku s přihlédnutím k individualitě dítěte a subjektivním potřebám svěřených dětí v objektivních podmínkách ve kterých bude výchovně vzdělávací a zájmová činnost realizována. Navázání, rozvoj a zvládání techniky komunikace s rodiči, institucemi a jinými subjekty.

Sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji svěřených dětí při praxích a předává zkušenosti v předmětu didaktika výtvarné výchovy.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti
- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých

Člověk a svět práce
-schopnost pracovat s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře

Člověk a digitální svět

- vyhledávání informací a materiálů na internetu.

– práce s grafickými programy esteticky a eticky kodifikovatelnými

Popis metod a forem výuky:

- výklad učitele s ukázkami, řízený dialog
- individuální samostatná práce
- skupinová práce
- samostatná domácí práce (příprava referátů, nácvik skladeb a písní)
- analýza hudebních děl či jejich částí
- návštěva vybraných koncertů a hudebních vystoupení
- rytmická a intonační cvičení
- poslech hudebních děl českých i světových autorů
- zpracování vlastního portfolia k maturitní zkoušce
- reflexe a využití metodických zkušeností z praxe

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního i písemné projevu a interpretace skladeb. Hodnotí se i spolupráce při týmové práci, zpracování a přednes referátů na dané téma. Je zohledněn i celkový přístup a zájem žáka o předmět a problematiku, plnění studijních povinností a vypracování portfolia.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák • ovládá pěvecké dovednosti a svůj hlas chápe jako hudební nástroj, jehož zvládání je možné zdokonalovat • učí se orientovat v notovém a grafickém zápisu složitějších vokálních, vokálně-instrumentálních a instrumentálních skladeb • s využitím znalostí notového zápisu jednoduchých skladeb je zazpívá, zahraje, doprovodí pohybem a dirigentským gestem • orientuje se v notovém zápisu a je schopen podle něj zpívat • jednoduché melodie zaznamenává do notového zápisu bez pomoci hudebního nástroje • rozezná svým sluchem základní harmonické funkce a je schopen je zapsat do not • rozlišuje durové a mollové	**1. Intonace a zpěv** - Nácvik vybraných vokálních, vokálně-instrumentálních a instrumentálních skladeb zaměřených na budoucí pedagogickou praxi - Všestranná praktická činnost s písňovým materiálem - Chromatický posun intonačního modelu + chromatický posun kadence přes D7 - Harmonické vedení rozezpívání - Tvorba náročnější předehry, mezihry, dohry - Improvizace klavírních doprovodů lidových písní - s využitím svého pěveckého potenciálu si prohlubuje a upevňuje pěvecké návyky a dovednosti

tóniny • ovládá durové i mollové stupnice s křížky i béčky, základní intervaly a kvintakordy • orientuje se v houslovém i basovém klíči • zvládá nácvik jednoduchých písní • rozezná umělé a lidové písně • orientuje se ve zpěvnících a sbírkách lidových písní ● orientuje se v hudební teorii, má přehled o významných osobnostech a dílech ● hudebního umění a o současné hudební kultuře; ● ovládá hru na nejméně jeden hudební nástroj (např. klavír, housle, kytaru, zobcovou flétnu), je schopen interpretovat písně a hudební skladby různých stylů a žánrů na úrovni přiměřené svým schopnostem, transponovat písně a doprovázet děti při hudebních činnostech; ● využívá Orffovy a jiné dětské hudební nástroje; ● osvojil si základy taktování a řízení dětského hudebního kolektivu; ● má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové znalosti, dovednosti a návyky a využívá je při práci s dětmi; ● charakterizuje hudební a hudebně pohybový vývoj dítěte a jeho vliv na plánování a realizaci hudebních a hudebně pohybových činností; ● uplatňuje různé formy a metody hudebních a hudebně pohybových činností adekvátních věku dětí, vzdělávacím cílům a podmínkám;	- výcvik v intonaci, artikulaci, frázování, rytmu - rozšiřování hlasového rozsahu - zpěv v cizím jazyce **2. Hudební teorie** - systemizace teoretických poznatků a praktických dovedností při přípravě a realizaci metodických výstupů v rámci průběžné a souvislé pedagogické praxe **3. Dějiny hudby** připravují maturitní podklady k jednotlivým etapám vývoje umění, videoprojekce, dataprojektor, ukázky z odborných knih o hudbě apod. **4. Didaktika hudební výchovy**

4. ročník

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky
Žák - vede chromatické rozezpívání skupiny s využitím klavírního doprovodu - doprovodí písně hrou na klavír s využitím základní a rozšířené kadence - kombinuje zpěv písně s hrou na klavír - zvládne zahrát nejméně 2 klavírní skladby rozšiřující jeho interpretační dovednosti - soustředěně vyposlechne hudební projev spolužáka a adekvátně ho ohodnotí	**1. Intonace a zpěv** Harmonické vedení rozezpívání Tvorba náročnější předehry, mezihry, dohry Všestranná praktická činnost s hudebním materiálem Příprava zaměstnání HV pro potřeby pedagogické praxe
- orientuje se v notovém a grafickém zápisu složitějších vokálních a vokálně-instrumentálních skladeb - s využitím znalostí notového zápisu jednoduchých skladeb je zazpívá, zahraje, doprovodí pohybem, orffovými nástroji a dirigentským gestem	**2. Hudební teorie** Opakování součástí hodin jsou ukázky s odborné literatury, praktické ukázky a teoretické poučení zaměřené k danému hudebnímu tématu či problému.
- ovládá různé formy a metody hudebních a hudebně pohybových činností odpovídajících věku dětí, vzdělávacím cílům a podmínkám	**3. Didaktika hudební výchovy**
Příprava zaměstnání HV pro potřeby pedagogické praxe Praktický nácvik hudebně pohybových her se zaměřením na metodické vedení činnosti	Praktický nácvik hudebně pohybových her se zaměřením na metodické vedení činnosti
- vede hudebně pohybové činnosti skupiny - vytváří si portfolio hudebních skladeb různého žánru, pohybových a tanečních her pro různé skupiny dětí	
- dovede vhodně vzájemně propojovat vokální, poslechové, instrumentální a pohybové činnosti a uplatňovat je pro všestranný rozvoj dítěte; - začleňuje vhodně hudební činnosti do volnočasových a zájmových aktivit dětí; - využívá v pedagogické praxi zpěvníky i	**4. Dějiny hudby** připravují maturitní podklady k jednotlivým etapám vývoje umění, videoprojekce, dataprojektor,

vlastní portfolio říkadel, písní, hudebních skladeb různého žánru, pohybových a tanečních her pro různé skupiny dětí; - orientuje se v dějinách hudby i umění, využívá odborné podklady	ukázky z odborných knih o hudbě apod.

Výtvarná výchova s metodikou- specializace

ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	2+0
povinnost (skupina)	povinně volitelný	povinně volitelný
dotace skupiny	2	2

Popis cílů a didaktické pojetí předmětu

Výtvarná výchova s metodikou je volena studenty od 3. ročníku do 4. ročníku jako specializace. Tuto specializaci otevíráme při počtu minimálně 8 přihlášených studentů.

Žák, který si zvolí tuto specializaci by měl mít o předmět zájem a tento zájem by měl přetrvat až do dospělosti. V mateřské škole, družině nebo mimoškolním zařízení pro děti a mládež by se pak absolvent výtvarné specializace měl soustředit při práci s dětmi a mládeží především na výtvarné činnosti jakéhokoli druhu.

Studenti perfektně zvládají veškeré výtvarné činnosti praktické, teoretické, dějiny umění a didaktiku v takovém rozsahu a takovým způsobem, aby se mohli po absolvování školy bez problémů zapojit do práce ve školství. Specializace VV by neměla prioritně vychovávat a vzdělávat studenty jako umělce, ale jako budoucí učitele v MŠ nebo jiném školním či mimo školním zařízení.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení :

Žák dokáže realizovat vlastní nápady. Žák je schopen samostatně uvažovat a logicky se vyjadřovat. Žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci. Žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace. Žák zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žák získává informace z různých zdrojů, rozpozná problém, objasní jeho podstatu, vytváří hypotézy, kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je. Pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry. Žák volí prostředky, způsoby a pomůcky pro řešení problémů. Žák využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Pro splnění jednotlivých aktiv si volí různé metody a techniky.

Kompetence komunikativní

Vytváříme prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Žák dokáže spolupracovat s okolím. Používá s porozuměním odborný jazyk a nejen symbolická grafická vyjádření, efektivně využívá moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

Žák dokáže respektovat dohodnutá pravidla (např. přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly), je schopen vytvářet dobrou pracovní atmosféru, základy kooperace a týmové práce. Žák je schopen sebereflexe, odhaduje výsledky vlastního jednání, přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Žák přijímá radu i kritiku.

Odborné kompetence:

Příprava, realizace a evaluace výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu, vzdělávání a rozvoj individuálních zájmů dětí předškolního a školního věku s přihlédnutím k individualitě dítěte a subjektivním potřebám svěřených dětí v objektivních podmínkách ve kterých bude výchovně vzdělávací a zájmová činnost realizována. Navázání, rozvoj a zvládání techniky komunikace s rodiči, institucemi a jinými subjekty.

Sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji svěřených dětí při praxích a předává zkušenosti v předmětu didaktika výtvarné výchovy.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti
- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých

Člověk a svět práce
-schopnost pracovat s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře

Člověk a digitální svět
- vyhledávání informací a materiálů na internetu.

– práce s grafickými programy esteticky a eticky kodifikovatelnými

Popis metod a forem výuky:
- výklad učitele s ukázkami, řízený dialog
- individuální samostatná práce
- skupinová práce
- samostatná i domácí práce

- analýza výtvarných děl či jejich částí
- návštěva vybraných výstav
- zpracování vlastního portfolia k maturitní zkoušce
- reflexe a využití metodických zkušeností z praxe

Při hodnocení klademe důraz především na:

– schopnost žáků správně užívat kresebný a malířský materiál

– schopnost žáků správně ovládnout vyučované grafické techniky

– schopnost žáků správně pojmout alternativní a prostorovou tvorbu z různých materiálů

– schopnost vyjádřit výtvarnou technikou sledovanou realitu

– schopnost vyjádřit pomocí různých výtvarných technik své myšlenky, představy a ideje jasně, osobitě a případně stylizovaně

– schopnost vyjadřovat své myšlenky jasně (písemně, v referátu nebo v úvaze na téma týkající se umění)

– porozumění formy, obsahu, námětu a techniky uměleckého díla (umění, ne–umění, kýč, naivní umění, vkus a nevkus)

– porozumění výtvarné teorii

– schopnost vstřebat určité penzum dějin umění

– schopnost ovládnutí metod a forem práce s dětmi a mládeží

- vytvoření maturitního portfolia

Hodnocení se bude provádět na základě kombinace: ústního zkoušení, různých forem písemného testování a hodnocení výtvarných prací. Nejčastěji používanými formami pro prověřování znalostí, dovedností, vědomostí, schopností budou.

Mezipředmětové vztahy

- dramatická výchova

- výtvarná výchova a didaktikou

- pedagogika

- psychologie

- český jazyk a literatura

- dějepis

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - dokáže bez problémů jakýmkoliv způsobem (jakoukoliv výtvarnou technikou – prostorovou nebo plošnou) ztvárnit jakoukoliv věc vnějšího světa nebo z fantazie – umí kreslit karikatury – s jakoukoliv skupinou dětí nebo mládeže dokáže pracovat na celou řadu témat – dokáže bez problémů na základě předchozích zkušeností dekorativně řešit jakýkoliv formát plochy v závislosti na realitě nebo fantazii s případným zapojením písma - umí vytvořit sám/sama i s dětmi nebo mládeží jakoukoliv skulpturu v přiměřené velikosti z různorodých materiálů - orientuje se v příslušných historických uměleckých etapách – dokáže zařadit výtvarné dílo nebo umělce do příslušného uměleckého období – dokáže se souvisle verbálně vyjadřovat – dokáže prezentovat přijatelnou formou určitou uměleckou epochu – dokáže se souvisle písemně vyjádřit o příslušné umělecké epoše – vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla	1. **Výtvarné zobrazování** – stylizace zátiší, hlavy, lidské postavy, většiny věcí vnějšího světa (volná technika) – stylizace valné většiny všech fantazijních představ, myšlenek a vizí (volná technika) – karikatura a výtvarná zkratka **2. Dekorativní a materiálové práce** dekorativní řešení plochy a písmo - práce s jakýmkoliv formátem v závislosti na realitě nebo fantazii (vč. různě zpracovaného písma), technika kresby, malby, koláže, tiskátka apod. 3**. Základy dějin umění** Základní přehled dějin umění od pravěku po klasicismus

orientuje se ve všech historických uměleckých etapách bez problémů – dokáže zařadit výtvarné dílo nebo umělce do příslušného uměleckého období – dokáže se souvisle verbálně vyjadřovat v delším časovém úseku na jakékoliv téma související s uměním – dokáže bezproblémově prezentovat přijatelnou formou určitou uměleckou epochu v delším časovém úseku v závislosti na věku dětí nebo mládeže – dokáže se souvisle písemně vyjádřit o příslušné umělecké epoše nebo umělci a má vytvořen na tuto epochu nebo umělce svůj vlastní názor – vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla nebo výstavy písemně i verbálně na vysoké úrovni – má svůj vlastní rozvinutý výtvarný názor v kontextu na současné postmoderní umění - dokáže připravit zajímavé výtvarné činnosti – pozná kýč, naivní umění, umění a ne–umění a dokáže toto vše vhodnou formou zprostředkovat a prezentovat dětem nebo mládeži – dokáže pracovat s odbornou literaturou nejen výtvarného rázu, s výtvarnými periodiky, s počítačem a internetem – dokáže připravit samostatně výstavu dětských prací.	**4. Metodika výtvarné výchovy a teorie výtvarné výchovy** – vytváření rejstříku metodických postupů pro nejrůznější výtvarné činnosti – kýč, naivní umění, umění a ne–umění. Praktické ukázky, práce s odbornou literaturou, práce s výtvarnými periodiky, práce s počítačem a internetem.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v teorii umění, má přehled o historii a současných trendech výtvarného umění - osvojil si různé výtvarné techniky a postupy a kreativně je rozvíjí a aplikuje - charakterizuje etapy vývoje dětského výtvarného projevu, současné přístupy k rozvoji kreativity dětí, zásady a metody výtvarné výchovy v předškolním vzdělávání a ve volném čase dětí - volí různé výtvarné postupy, techniky, materiály a činnosti adekvátně dítěti, vzdělávacímu cíli a podmínkám činnosti, rozebírá s dítětem jeho výtvarný projev - připravuje projekty výtvarných činností dětí nebo aktivity seznamující děti s výtvarným uměním a vyhodnocuje jejich efektivitu; zapojuje do přípravy děti, využívá nabídky muzeí a galerií - uplatňuje formy a postupy, které vedou děti k pochopení výtvarného umění, uplatňování estetických hledisek při tvorbě životního prostředí a k ochraně kulturních památek	**1. Výtvarné zobrazování** – ilustrace, tematické práce, tematické řady, práce související se svátky v roce, práce související s přírodními cykly (vhodně zvolená volná technika) **2. Dekorativní a materiálové práce** – veškeré vázané i volné techniky, které využívají různorodý materiál, který je k dispozici dle možností školy, školky, domácího prostředí, přírody, mimoškolního zařízení apod. **3. Základy dějin umění** – Základy dějin umění od romantismu po současné umění **4. Metodika výtvarné výchovy a teorie výtvarné výchovy** – ve specializaci VV se opakují vhodnou formou maturitní otázky z metodiky a z teorie VV – komplexní metodická příprava na ústní část maturitní zkoušky – komplexní příprava z teorie výtvarné výchovy k ústní části maturitní zkoušky - příprava portfolia prací studenta

Tělesná výchova s metodikou - specializace

ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	2+0
povinnost (skupina)	Povinně volitelný	Povinně volitelný
dotace skupiny	2	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu:

Tělesná výchova s metodikou je volena studenty od 3. ročníku do 4. ročníku jako specializace. Tuto specializaci otevíráme při počtu minimálně 8 přihlášených studentů.

Tělesná výchova specializace vychází z potřeby poučit žáky o tělesném rozvoji a pohybové kultivaci v předškolním a zájmovém vzdělávání. Předmět je zaměřen na získání svých pohybových schopností na dobré úrovni a prohloubení svých praktických dovedností ve sportovních disciplínách, na zvládnutí didaktických a metodických vědomostí a dovedností potřebných pro práci s těmito kategoriemi, Usiluje se zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, schopnosti naučit se žít zdravým životním stylem a předávat tyto návyky, dbát na bezpečnost svou i svěřených osob. Tělesná výchova specializace je součástí odborné přípravy žáků, při které získávají vědomosti a rozvíjejí a prohlubují své dovednosti potřebné pro budoucí práci pedagoga se zaměřením na tělesnou výchovu. Žáci se naučí realizovat různé formy tělovýchovné a sportovní činnosti v předškolním a zájmovém vzdělávání, připravují se na projektování a realizaci základních druhů pedagogické činnosti. Předmět má žáky připravit k úspěšnému složení maturitní zkoušky z tělesné výchovy. Teoretická i praktická část vyústí do praktických výstupů v předmětu i v pedagogické praxi.

Organizační formou je teoretická a praktická vyučovací hodina, která probíhá formou hromadné, skupinové i individuální práce. Základními metodami jsou: praktické metody – osobní výcvik, zdokonalovací výcvik, výklad, rozhovor, beseda, názorné vyučování (v tělocvičně či pomocí audiovizuálních technik), následná analýza probíhající formou diskuze, (další metodou jsou přednášky a instruktáže na TV kurzech).

V rámci předmětu i aktivní účast žáků na sportovních akcích ve funkci rozhodčích nebo organizátorů.
V rámci odbornosti (didakticko-pedagogických činností) jsou uspořádány plenéry nebo jiné didaktické činnosti. Od prvního ročníku probíhají sportovně metodické kurzy.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní je, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určit jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní je, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

Žák:

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- si stanovuje cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- si ověřuje získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- přijímá a zodpovědně plní svěřené úkoly

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žák:

- k práci s digitálními technologiemi přistupuje s rozmyslem, kriticky, ale i se zvědavostí, pracuje s nimi eticky, bezpečně, zodpovědně a podle daných pravidel

- bezpečně, efektivně a účelně pracuje s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě i komunikuje pomocí digitálních technologií

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjí klíčové kompetence žáků:

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:
Žák:
− chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví, zná a dodržuje zásady a předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizový plán školy
− osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví
− je vybaven vědomostmi a dovednostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout
- vede děti k péči o zdraví a k bezpečnému chování, k dovednosti vyhledat nebo poskytnou první pomoc

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, činnosti organizace nebo poskytovaných služeb:
Žák:
- dodržuje normy a předpisy školy nebo školského zařízení
- dbá na zabezpečování parametrů, plánů apod. kvality ve vzdělávání v daném typu školy nebo školského zařízení, zohledňuje zájmy dítěte a jeho zákonných zástupců

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje:
Žák:
- nakládá s materiály a vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými a zájmové pomůckami, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- vede děti k ekonomickému chování a k ochraně životního prostředí

Připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací činnosti zaměřené na vzdělávání a péči o děti předškolního věku a na volný čas dětí školního věku:
Žák
- připraví samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání
- zohlední při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí
- volí vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli
- chápe a systematicky rozvíjí dispozice dětí
- sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji svěřených dětí a dokáže na ně odpovídajícím způsobem reagovat
- dokáže řídit a vyhodnocovat učební zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy a navrhovat jejich řešení
- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovně technické, výtvarné) přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech
- sleduje průběžně vývoj pedagogické teorie a změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn

- má vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a se stresem

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů:

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů

Člověk a digitální svět

- digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; osobní vzdělávací prostředí; rozpoznání, zdokonalování a aktualizace digitálních kompetencí, aktuální dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; podpora ostatních v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předávání základních bezpečnostních rad a tipů
- data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používání různých strategií; kritické hodnocení získaných dat a informací; posuzování jejich spolehlivosti a úplnosti
-

Člověk a svět práce

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení
- Svět vzdělávání - formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace
- Svět práce - pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možnost

Popis metod a forem výuky:

- tělesná výchova specializace je prováděna ve specifických podmínkách tělovýchovných zařízení a přírody
- výuka se koná nejčastěji spojením dvou vyučovacích hodin v jeden celek
- jsou uplatňovány činnosti, které navazují na pohybové dovednosti žáků
- zařazují se aktivity, které posilují sociální role a skupinové vztahy, kde studenti zažívají míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, vzájemně se respektovat

Způsoby a kritéria hodnocení výsledků žáků:

- aktivní zájem o TEV a sport (podíl na reprezentaci školy na sportovních soutěžích, rozhodčí na sportovních akcích)
- aktivní účast na hodinách

- úroveň osvojených pohybových dovedností
- práce s informacemi, kreativita, aktivita
- individuální zlepšení v rozvoji pohybových schopností
- teoretické znalosti na základě ústních a písemných projevů a praktických metodických výstupů
- splnění teoretických, praktických a metodických požadavků k ukončení 4. ročníku

Mezipředmětové vztahy:
Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z BIO, EKL,ZDN a TVD.

3. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - popíše vývoj pohybových schopností jedince a prostředky jejich rozvoje; - charakterizuje cíle a možnosti pohybových činností s dětmi ve věku 2–6 let; - sleduje a vyhodnocuje pohybové schopnosti a dovednosti dítěte a volí vhodné prostředky pro jejich posilování; - volí různé formy indoorových i outdoorových her, pohybových, sportovních a zážitkových činností adekvátně fyzickým předpokladům a zdravotnímu stavu dětí, jejich zájmům a podmínkám realizace; - vede děti k dodržování zásad bezpečného chování, zajištění či poskytnutí první pomoci v případě úrazu, k péči o vlastní osobu a k návykům zdravého způsobu života; - aplikuje znalosti a dovednosti z biologie člověka, hygieny, péče o zdraví a bezpečí v pedagogické činnosti; - sleduje zdravotní stav dítěte v předškolním zařízení a identifikuje příznaky běžných onemocnění	**Rozvoj pohybových dovedností dítěte a výchova ke zdravému způsobu života**
- získá informace v oblasti sportu a sportovního tréninku - dodržuje při cvičení strukturu tréninkové jednotky	**Teoretické poznatky** Sportovní trénink Struktura tréninkové jednotky Sport, sportovní výkon
- získá informace o pravidlech sportovních her - používá ve hře naučené HČJ a herní systémy	**Teoretické poznatky** **Sportovní hry** – historie, pravidla, HČJ, systémy Pohybové dovednosti
- orientuje se v disciplínách a pravidlech gymnastiky - umí použít názvosloví sportovní gymnastiky - ovládá a zdokonaluje jednotlivé gymnastické prvky	**Sportovní gymnastika** – historie, disciplíny, pravidla Názvosloví sportovní

	gymnastiky Pohybové dovednosti
- získá informace o atletických disciplínách - zvládne speciální rozcvičení a techniku v daných atletických disciplínách	**Atletika** – historie, disciplíny, pravidla Pohybové dovednosti
- charakterizuje jednotlivé pohybové schopnosti	**Pohybové schopnosti** – rychlost, síla, vytrvalost, obratnost
- má přehled o organizaci a významu školy v přírodě - volí a zařazuje poznávací, zážitkové, badatelské, experimentální, projektové a produktivní činnosti a aktivity zaměřené na poznávání okolního světa a života ve společnosti, na podporu znalostí získaných ve školní výuce, pracovní a pohybové zručnosti a zájmů dětí (při plánování činností v MŠ se vychází z RVP PV a ŠVP)	**Škola v přírodě** – obsahová náplň, organizace, význam
- má přehled o sportovních událostech	**Sportovní přehled**
- zpracuje přípravu a vede speciální rozcvičení - vytvoří zásobník cviků na jednotlivé svalové partie	Rozbor textů o pohybovém rozvoji dětí
- seznámí se s akrobatickým cvičením pro děti - seznámí se a vede jednoduché cvičení a hry s netradičními pomůckami	**Akrobatické cvičení** Průpravná cvičení a hry s netradičními pomůckami
- zdokonaluje se ve vedení námětových činností s hudebním doprovodem - aplikuje do praxe v MŠ činnosti pro pobyt dětí venku	**Cvičení s hudebním doprovodem** pro děti Pobyt dětí venku v mateřské škole Projektové činnosti
- připraví a vede cvičební jednotku zaměřenou na vybranou sportovní hru pro děti	**Sportovní hry** - košíková, volejbal, házená, florbal, fotbal
- připraví dle zásad aktivitu v přírodě - organizuje a vede netradiční hry a volnočasové aktivity - aplikuje získané znalosti a dovednosti v přímé práci s dětmi a následně ohodnotí	Zásady pro přípravu pohybových a zájmových aktivit v přírodě Netradiční hry, volnočasové aktivity Zážitková pedagogika
- doplňuje a využívá metodický zásobník pohybových aktivit	Písemné přípravy na zadaná témata

- předvede naučené pohybové dovednosti - snaží se o co nejlepší osobní výkon - aplikuje znalosti a dovednosti v praktických výstupech	Hodnocení výkonů a úroveň pohybových dovedností v každém tematickém celku Rozbor a hodnocení praktických výstupů

4. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; - charakterizuje hygienické požadavky na činnost mateřských škol a školských zařízení; - dodržuje předpisy a interní směrnice k bezpečnosti dětí, žáků a zaměstnanců školy a školského zařízení včetně požární prevence; - uvede příklady bezpečnostních rizik a nejčastějších příčin úrazů při pedagogické činnosti; - popíše, jak postupovat v případě pracovního úrazu a úrazu svěřených dětí; - používá vybavení školy / školského zařízení, didaktické pomůcky, přístroje a jiná zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy; - vede děti k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví a požární prevence; - poskytne první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění na pracovišti	**Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence**
- má základní znalosti z oblasti anatomie a fyziologie - má znalosti o anatomii dětského organismu a jeho reakci na fyzické zatížení	**Anatomie a fyziologie** (kosterní, svalová, oběhová, dýchací soustava)
- vede zdravotní cvičení při ortopedických oslabeních	**Ortopedická oslabení**
- zná možnosti relaxace a regenerace	**Únava, relaxace a regenerace**
- ovládá HČJ a herní systémy a používá je ve hře	**Sportovní hry** Zdokonalování HČJ a uplatnění ve hře Komplexní cvičení na herní dovednosti
- ovládá a zdokonaluje jednotlivé gymnastické prvky	**Sportovní gymnastika** Zdokonalování gymnastických dovedností

- sestaví a předvede akrobatickou sestavu s danými povinnými prvky s hudebním doprovodem	Akrobatická sestava s hudebním doprovodem
- připraví a vede speciální rozcvičení v daných atletických disciplínách - je schopen předvést nejlepší osobní výkon v technice i výkonu daných atletických disciplín - snaží se o nejlepší výkon v daných atletických disciplínách - vede speciální rozcvičení pro překážkový běh a vrh koulí -používá zásobník strečinkových cviků při praktickém výstupu	**Atletika** Zdokonalování a soutěže v daných atletických disciplínách
- má přehled o sportovních událostech	**Sportovní přehled** Rozbor textů o pohybovém rozvoji dětí
- vede akrobatické cvičení pro děti - organizuje jednoduché cvičení a hry s netradičními pomůckami	**Akrobatické cvičení** Průpravná cvičení a hry s netradičními pomůckami
- používá námětové činnosti s hudebním doprovodem při práci s dětmi - aplikuje do praxe v MŠ i ŠD projektové činnosti	**Cvičení s hudebním doprovodem** pro děti Pobyt dětí venku v mateřské škole Projektové činnosti
- připraví a vede cvičební jednotku zaměřenou na sportovní hru pro děti	**Sportovní hry**
-aplikuje získané znalosti a dovednosti volnočasových aktivit, netradičních her a aktivit v přírodě v přímé práci s dětmi a následně ohodnotí	Zážitková pedagogika
- předvede naučené pohybové dovednosti - snaží se o co nejlepší osobní výkon - aplikuje znalosti a dovednosti v praktických výstupech	Hodnocení výkonů a úroveň pohybových dovedností v každém tematickém celku Rozbor a hodnocení praktických výstupů
- doplňuje a využívá metodický zásobník pohybových aktivit - aktivně se připravuje na MZ	Písemné přípravy na zadaná témata k MZ

Dobrovolně volitelné předměty

Kondiční cvičení

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je, v návaznosti na vzdělávání pro zdraví, utvářet vztah k celoživotnímu provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a znát prostředky sloužící k ochraně zdraví, dokázat kompenzovat duševní zátěž

prováděním pohybových aktivit, motivovat k pohybu a tím pozitivně působit na ochranu zdraví jako první lidské hodnoty, vést k slušnému chování v kolektivu, ovládat se při hrách a jiných soutěží, pociťovat radost z uspokojení z prováděné pohybové činnosti a chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy, v přírodě, atd.
Učivo je zásadně vytvářeno pro danou skupinu žáků a v jejich prospěch, jde o soubor cviků zaměřených na procvičení jednotlivých svalů a kloubů, které lze provádět různou rychlostí, intenzitou a v různém rozsahu. Jednotlivé cviky můžeme dále spojovat do cvičebních sestav. Postupným zvyšováním obtížnosti cvičení jsou rozvíjeny základní složky zdatnosti.

Kondiční cvičení lze provádět bez pomůcek nebo s pomůckami, ve vnitřním i vnějším prostředí.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí
Občanské kompetence a kulturní povědomí
Uznávat sportovní tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a sportu, mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního cvičení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a tím i k fyzické zdatnosti jedince

Kompetence k učení
sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů své činnosti
znát možnosti svého dalšího rozvoje
přijímat hodnocení výsledků své snahy ze strany jiných lidí
ovládat různé techniky

Kompetence k řešení problémů
porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
uplatňovat při řešení různé metody
volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Popis metod a forem výuky:
Samostatné nebo skupinové cvičení

Způsoby hodnocení žáků:
Hodnoceno je zejména: zvládnutí aktivit, zapojení v hodinách, zvyšování vlastních limitů, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z TEV.

Jednotlivé aktivity

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam osobní aktivity pro rozvoj společnosti	1) Kondiční trénink – trénink střední intenzity, zaměřený na všechny partie, trénink s využitím vlastní váhy i pomůcek - Kruhový trénink - TRX systém - BOSU - Plavání - Bruslení 2) Vytrvalostní trénink – trénink nižší intenzit, trvání delší dobu s malými nebo žádnými pauzami - Běžecký trénink - Posilování DK - Posilování středu těla - Mobilita, protahování 3) Silový trénink – trénink zaměřen na rozvoj maximální síly 4) Trénink krátkodobý, výbušný – trénink v maximální intenzitě, krátkodobá opakovaná činnost - Plyometrie – skoky, poskoky - Sprinty, intervaly 5) Funkční trénink – zaměřen na funkčnost těla, tedy na rozvoj dovedností - Základní pohybové dovednosti - Chůze - Běh - Úchop, vis 6) Mobilita – mobilizační cvičení 7) Zdravý životní styl – stravování - Makroživiny, mikroživiny - Bazální metabolismus, výpočet denního příjmu, reverzní dieta

Relaxační techniky

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je, v návaznosti na vzdělávání pro zdraví, utvářet vztah k celoživotnímu provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, vážit si zdraví jako jedné z prvořadých

hodnot a znát prostředky sloužící k ochraně zdraví, dokázat kompenzovat duševní zátěž prováděním pohybových aktivit, motivovat k pohybu a tím pozitivně působit na ochranu zdraví jako první lidské hodnoty, vést k slušnému chování v kolektivu, ovládat se při hrách a jiných soutěží, pociťovat radost z uspokojení z prováděné pohybové činnosti a chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy, v přírodě, atd.
Učivo je zásadně vytvářeno pro danou skupinu žáků a v jejich prospěch, jde o soubor technik zaměřených na zklidnění organismu, uvědomění si vlastního těla a zklidnění mysli.

Relaxační techniky lze provádět bez pomůcek nebo s pomůckami, ve vnitřním i vnějším prostředí.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí
Občanské kompetence a kulturní povědomí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního cvičení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a tím i k psychické zdatnosti jedince

Kompetence k učení
sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů své činnosti
znát možnosti svého dalšího rozvoje
přijímat hodnocení výsledků své snahy ze strany jiných lidí
ovládat různé techniky

Kompetence k řešení problémů
porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
uplatňovat při řešení různé metody
volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Popis metod a forem výuky:
Samostatné nebo skupinové cvičení

Způsoby hodnocení žáků:
Hodnoceno je zejména: zvládnutí aktivit, zapojení v hodinách, zvyšování vlastních limitů, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z oblasti vzdělávání pro zdraví a z oblasti společenského vzdělávání.

S

výsledky vzdělávání	učivo

chápe význam osobní aktivity pro rozvoj společnosti	Péče o duševní zdraví Zásady relaxace Práce s imaginací Druhy relaxace Psychofyzické relaxace Základy jógy Základy meditace Sebezkušenostní aktivity Práce s dalšími pomocnými technikami Arterapie, Muzikoterapie, Taneční terapie Tvůrčí psaní, Canisterapie, Aromaterapie Relaxace s ohledem na věk Integrace poznatků do běžného života

Kreativní tvorba

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je utvářet vztah k celoživotnímu zařazování aktivit pro rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách, vážit si úsudku jiných a respektovat různé lidské způsoby života.

Učivo je zásadně vytvářeno pro danou skupinu žáků a v jejich prospěch, jde o soubor aktivit zaměřených na rozvíjení kreativního myšlení žáků, které lze provádět různou rychlostí, intenzitou a v různém rozsahu.

Tvořivou činnost lze provádět bez pomůcek nebo s pomůckami, ve vnitřním i vnějším prostředí školy.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí.
Uznávat kulturní hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.
Podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a zvyky, mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a tím i k fyzické a psychické zdatnosti jedince.

Kompetence k učení
Sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů své činnosti,
znát možnosti svého dalšího rozvoje,
přijímat hodnocení výsledků své snahy ze strany jiných lidí,
ovládat různé techniky .

Kompetence k řešení problémů
Porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
uplatňovat při řešení různé metody
volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Popis metod a forem výuky:
Samostatné nebo skupinové aktivity

Způsoby hodnocení žáků:
Hodnoceno je zejména: zvládnutí aktivit, zapojení v hodinách, zvyšování vlastních limitů, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z oblasti estetického vzdělávání.

Skupiny činností

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam osobní aktivity pro rozvoj společnosti	QUILLING Papírový filigrán, tvorba podzimního motivu DECOUPAGE - ubrousková technika, výroba svícnu RECYKLACE KNÍŽEK - výroba andělů VÝROBA MÝDLA - pomocí formy VÝROBA RAZÍTEK - výroba razítek a následné použití na výkresu

	KERAMIKA - výroba jarního motivu ZDOBENÍ VAJEC HORKÝM VOSKEM BATIKA - batikování triček VÝROBA ŠPERKŮ Z BIŽUTERNÍCH KOMPONENTŮ - výroba přívěsků na krk či na klíčenku SCRAPBOOK - výroba papírového bločku

Základy francouštiny

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce
- mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech.

Vhodné je zapojování didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou “computer based” certifikaci a využívání AI.. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost

projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro daný obor .

Základy jazyka

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem;	La phonétique, l'alphabet Faire connaissance Compter Les couleurs Se présenter et présenter quelqu'un Contacts La question Remplir un formulaire Parler de ses passions Parler de sa ville Indiquer un itinéraire Un hébergement Écrire une carte postale Parler de ses goûts et de ses activités Parler de ses amis Parler de sa famille

Konverzace v anglickém jazyce

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce
- mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech.

Vhodné je zapojování didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou "computer based" certifikaci a využívání AI.. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro daný obor .

Prohlubování znalostí

výsledky vzdělávání	učivo
Žák: - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor;	Greetings, getting to know each other. Personality. Personal preferences, likes/dislikes, hobbies. Topic chosen by the students. Holiday: Halloween. School - subjects, educational system, stress, rules… Topic chosen by the students. Holiday - Thanksgiving. The English world - USA, UK, Canada, Australia... Topic chosen by the students.

- pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem;	Holiday - Christmas. Culture - books, cinema, music, art, games… Topic chosen by the students. Holiday - New Year's Eve. Resolutions. The future - new tech, bucket list… Predictions. Topic chosen by the students. Holiday - Valentine's Day. Fashion - shopping, personal style, beauty… Topic chosen by the students. Theatre. Nature - landscapes, animals, weather… Topic chosen by the students. Debates. Health - healthy/unhealthy habits, illness, doctors… Giving advice - Should, Must, Have to Topic chosen by the students. Holiday - Easter Feelings - senses, fears, emotions, hopes and wishes… Topic chosen by the students. Holiday - Summer vacation. Traveling. The Internet - social media, blogs, memes... Topic chosen by the students.

7 Popis materiálních a personálních podmínek realizace školního vzdělávacího programu

Základní materiální podmínky

Škola se nachází v centru města v budově postavené v roce1930. Využívá maximálně všechny prostory budovy, včetně suterénních místností. Má různé velikosti klasických učeben, které jsou všechny vybaveny dataprojektory. Dále má odborné učebny pro výuku informačních a digitálních technologií, techniky administrativy, cizích jazyků, hudební výchovy, výtvarné

výchovy. Tělesná výchova je vyučována ve cvičebně školy, ve venkovních prostorech školy a v pronajatých sportovištích. Učitelé využívají kabinety. Žákům i učitelům je k dispozici školní knihovna. Učitelé mají nově vybavené infocentrum počítači a nábytkem. Na zahradě byla zařízena venkovní učebna. Každý žák má svou šatní skříňku.
Učebny jsou zařízeny novým funkčním nábytkem. Prostornost a světlost tříd i chodeb je dobrá. Učební pomůcky jsou průběžně nahrazovány a doplňovány podle požadavků jednotlivých vyučujících. Žáci využívají počítače s připojením na internet ve třech počítačových učebnách pod dohledem učitelů, dále mají k dispozici počítače v kmenových třídách o přestávkách nebo po vyučování po domluvě s vyučujícími.
Pro výuku je k dispozici 90 tabletů. Celá škola je pokryta signálem WiFi.
Ve škole funguje školní jídelna s kapacitou 550 osob.

Personální podmínky

Výuku zajišťuje stabilizovaný sbor pedagogických pracovníků, z nichž většina splňuje podmínky odborné kvalifikace pro učitele středních škol. Z učitelů odborného výcviku splňují podmínky odborné kvalifikace všichni. Všichni koordinátoři a metodici (informačních a komunikačních technologií, EVVO, ŠVP, výchovní poradci a metodici prevence) dosáhli specializačního vzdělání.
Vedení školy podporuje profesní rozvoj učitelů jejich zapojením se do DVPP. Do priorit plánu DVPP zahrnuto jak prohlubování a rozšiřování odbornosti učitelů nebo v oblastech cizích jazyků, informačních a digitálních technologií, AI, pedagogiky a psychologie, tak i možnost specializačního vzdělávání.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Z hlediska podmínek BOZP vychází ŠVP z platné legislativy pro vzdělávací činnosti, především školského zákona č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Žáci jsou s pravidly BOPZ a školním řádem seznámeni vždy první den školního roku (zápis v třídní knize). Pravidla BOZP jsou stanovena v provozním řádu učeben. Při dalších činnostech, které probíhají mimo školu (exkurze, divadelní a filmové představení, tělovýchovné akce, kurzy, odborné praxe apod.), jsou žáci zvlášť instruováni příslušnými vyučujícími či dozorem.
V prostorách určených pro vyučování jsou zajišťovány podmínky pro zajištění bezpečnosti a hygieny práce. Žáci jsou důkladně a průkazně seznámeni s předpisy o bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci, s protipožárními předpisy a s technologickými postupy. Je používáno technické vybavení, které odpovídá bezpečnostním normám a protipožárním předpisům. V odborných učebnách jsou používány ochranné pracovní pomůcky podle platných předpisů a je vykonáván stanovený dozor. Se zásadami BOZP se žáci seznamují také před zahájením praktického vyučování, a to jak ve škole, tak na smluvních pracovištích. Pedagogičtí pracovníci dbají také na to, aby žáci správně postupovali v případě zranění během školních a mimoškolních akcí. Pokud je přijat nový žák v průběhu školního roku, je s BOZP seznámen individuálně. Znalost zásad je ověřována průběžně. Cílem ovšem není pouhá znalost zásad BOZP, ale především bezpečné chování žáků.

Stupně dozoru
Práce pod dozorem: Vyžaduje trvalou přítomnost osoby pověřené dozorem, která dozírá na dodržování BOPZ a pracovního postupu. Tato osoba musí všechny místa zrakově

obsáhnout tak, aby mohla zasáhnout v případě porušení bezpečnostních předpisů, pracovních postupů nebo ohrožení zdraví.

Práce pod dohledem: Osoba pověřená dohledem zkontroluje pracoviště (stanoviště) žáků před zahájením práce, a pokud všechna místa zrakově neobsáhne, pak je v průběhu prací obchází a kontroluje.

Stanovení příslušného stupně dozoru na konkrétní probírané téma je povinností učitele v závislosti na charakteru tématu a podmínkách jednotlivých pracovišť (stanovišť), kde žáci příslušný tematický celek plní.
Pravidelně jsou prováděny kontroly stavu objektů v areálu školy. Je vedena prevence před násilím, šikanou a jinými společensko-negativními jevy v hodinách základů společenských věd, zdravotní a rodinné výchově aj. formou diskuzí, pohovorů, modelových situací, přednášek a filmů. Soustavně je zlepšováno pracovní prostředí (v závislosti na finančních možnostech školy) a pracovní podmínky podporující zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století.

8 Spolupráce se sociálními partnery

Partnerské vztahy pomáhají škole podporovat další vývoj ve všech oblastech jejího působení. Mezi významné partnery patří především zřizovatel. Management školy s ním spolupracuje především v oblasti ekonomické, ale také konzultuje otázky legislativní povahy. Zřizovatel též umožňuje představitelům školy účastnit se seminářů s tematikou zaměřenou na sestavování struktury projektů, které by mohly škole umožnit získat finanční prostředky z Evropských fondů. Zřizovatelem je též podporován rozvoj mezinárodních vztahů s partnerskými školami, jelikož poskytuje finanční prostředky, které částečně pokrývají náklady pro pobytové a poznávací zájezdy žáků do zahraničí.
Se školou též spolupracuje školská rada. V nedávné době došlo k volbě a následné obměně jejich členů, protože končilo tříleté volební období stávajících členů.
Za významné partnery považuje škola rodiče svých žáků. Zákonní zástupci jsou o prospěchu svých dětí informováni během dvou rodičovských schůzek a průběžně pak formou aplikace Bakalář. Při problémech s kázní či prospěchem, jejichž řešení nesnese odkladu, mají možnost školu kontaktovat telefonicky či e – mailem a domluvit si osobní jednání. K neformálnímu setkávání rodičů se školou pak dochází na společenských akcích v souvislosti s ukončováním studia: především na maturitních plesech či na každoročním slavnostním předávání maturitních vysvědčení či výučních listů.
Samosprávný žákovský orgán funguje ve škole pod názvem Školní parlament. Žáci si spolupráci s vedením školy oblíbili, mají větší pocit podílu na životě školy. V nedávné době bylo z iniciativy rodičovské veřejnosti založeno občanské sdružení Beneška, které pomáhá zejména v ekonomické oblasti.

K dalším významným partnerům školy patří Pedagogicko - psychologická poradna Kladno, K – centrum Kladno, Úřad práce Kladno, množství obecních a městských úřadů, ZŠ a MŠ v okolí, mimoškolní zařízení, dětské domovy, OSPOD Kladno a ostatní společnosti a zařízení, u nichž žáci konají odbornou praxi.